

Klasa: UP/I 034-03/13-01/035
Urbroj: 580-09/84-2017-118
Zagreb, 20. prosinca 2016.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, na temelju članka 30. stavka 1. točke 2., članka 31. i članka 58. stavka 1. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09 i 80/13), temeljem inicijative podnositelja sa zaštićenim identitetom, u upravnom postupku utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, pokrenutom po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Gorenje Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavenska avenija 26/4, zastupanog po opunomoćeniku [...], na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl. iur., mr. sc. Ljiljana Pavlic i mr. sc. Tatjana Peroković, članovi Vijeća, sa sjednice 39/2016., održane 20. prosinca 2016., donosi sljedeće

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je poduzetnik Gorenje Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavenska avenija 26/4, s više neovisnih poduzetnika koji prodaju proizvode marke Gorenje na teritoriju Republike Hrvatske sklopio zabranjeni sporazum kojim su u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja izravno i neizravno utvrđivane fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, na način da su navedeni poduzetnici pristali na zahtjev ili pritisak Gorenja Zagreb za provedbom njegove jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata s obzirom na cijene po kojima navedeni poduzetnici mogu prodavati ili preprodavati proizvode marke Gorenje, pa se takva poslovna politika Gorenja Zagreb primjenjivala u praksi, i to u razdoblju od 1. listopada 2010. do 1. veljače 2011. putem odredbi članaka 6. i 9. Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010. koji su činili Prilog 1. i sastavni dio tipskih ugovora koje je Gorenje Zagreb sklopio s tim poduzetnicima, a nakon toga do 7. studenoga 2014., putem elektroničke komunikacije na način da je Gorenje Zagreb aktivno nadzirao pridržavaju li se njegovi kupci u prodaji ili preprodaji proizvoda marke Gorenje fiksne ili minimalne cjenovne razine utvrđene od strane Gorenja Zagreb, te je vršio nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji su određivanjem cijena odstupali od utvrđene fiksne ili minimalne cjenovne razine, čime je ograničavao pravo kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda, što predstavlja i teško ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 9. stavka 1. točke a) Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika (Narodne novine, broj 37/11).
- II. Zabranjeni sporazum iz točke I. izreke ovoga rješenja *ex lege* je ništetan, u smislu članka 8. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

- III. Poduzetniku Gorenje Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavenska avenija 26/4, izriče se upravno-kaznena mjera u iznosu od:

1.577.000,00 kuna

slovima: jedan milijun pet stotina sedamdeset i sedam tisuća kuna.

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti ovoga rješenja.

- IV. Ako Gorenje Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavenska avenija 26/4, ne uplati upravno-kaznenu mjeru u roku određenom u točki III. izreke ovoga rješenja, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja obavijestit će Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području sjedište navedenog poduzetnika, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza.
- V. Ovo rješenje bit će objavljeno u Narodnim novinama, kao i na internetskoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

1. Inicijativa podnositelja sa zaštićenim identitetom

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 10. rujna 2013., u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), inicijativu podnositelja sa zaštićenim identitetom, za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Gorenje Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavenska avenija 26/4 (dalje: Gorenje Zagreb) radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja.

Podnositelj inicijative u bitnome je naveo kako se bavi internetskom trgovinom te je zaprimio dopis Gorenja Zagreb kojim se traži zabrana korištenja svih materijala Gorenja, vezano uz ponudu aparata robnih znakova u vlasništvu Gorenja na internetskoj stranici podnositelja inicijative. Prema mišljenju podnositelja inicijative, Gorenje Zagreb na taj način želi podnositelju inicijative onemogućiti prodaju proizvoda Gorenje.

Budući da se bavi internetskom trgovinom, podnositelj inicijative istaknuo je kako potencijalni kupci robu ne bi mogli vidjeti niti kupiti, ako na svojim stranicama ne bi objavio tekst i sliku uređaja bilo kojeg proizvođača. Logo Gorenja ne koristi u komercijalne i oglašivačke svrhe, a tekstovi i slike ne moraju se preuzeti s internetskih stranica Gorenja.

U smislu odredbe članka 37. stavka 5. ZZTN-a, podnositelj inicijative zatražio je od Agencije zaštitu identiteta, što je Agencija prihvatila.

2. Pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma

Na temelju podataka i dokumentacije koje je prikupila tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Agencija je zaključkom klase: UP/I 034-03/13-01/035, urbroja: 580-05/84-2014-013, od 25. veljače 2014., pokrenula po službenoj dužnosti postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja protiv Gorenja Zagreb radi sklapanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 38. stavaka 1. i 3., članka 39., a primjenom članka 8. ZZTN-a, zbog postojanja indicija da cjenovna i rabatna politika Gorenja Zagreb prema poduzetnicima koji se bave internetskom prodajom u odnosu na poduzetnike koji se bave klasičnom prodajom, predstavljaju ograničenje pasivne prodaje i povredu članka 9. stavka 1. točke a) i b) Uredbe o

skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika (Narodne novine, broj 37/11; dalje: Uredba o vertikalnim sporazumima), odnosno povredu članka 8. ZZTN-a.

3. Stranka u postupku

Poduzetnik Gorenje Zagreb, društvo s ograničenom odgovornošću za unutrašnju i vanjsku trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 26/4, upisan je pod matičnim brojem subjekta upisa: 080086269 u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

Između ostalih djelatnosti, registriran je za djelatnost prodaje rezervnih dijelova za bijelu tehniku, popravak predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo te kupnju i prodaju robe.

Osoba ovlaštena za zastupanje Gorenja Zagreb jest direktor Robert Polšak, koji zastupa društvo pojedinačno i samostalno od 1. studenoga 2013. godine.

4. Primijenjeni propisi

Agencija je u provedbi predmetnog upravnog postupka primijenila odredbe ZZTN-a, Uredbe o vertikalnim sporazumima, Uredbe o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta (Narodne novine, broj 9/11; dalje: Uredba o mjerodavnom tržištu), Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere (Narodne novine, broj 129/10 i 23/15; dalje: Uredba o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere), te Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09; dalje: ZUP), kojim se uređuju pitanja provedbe upravnog postupka pred Agencijom u dijelu koji nije propisan odredbama ZZTN-a, kao posebnog zakona, u smislu članka 35. stavka 1. ZZTN-a i članka 3. stavka 1. ZUP-a.

Člankom 74. ZZTN-a propisano je kako se u primjeni ZZTN-a, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 1. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/12), primjenjuju na odgovarajući način kriteriji koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji.

Sukladno navedenom, cjelokupna pravna stečevina Europske unije (*acquis communautaire*), koju čini primarno i sekundarno zakonodavstvo Europske unije, ali i sudska praksa, prvenstveno praksa Suda EU, važan je interpretativni instrument za primjenu hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju tih propisa.

Stoga je Agencija u predmetnom postupku izvršila uvid u kriterije iz pravne stečevine Europske unije, i to u:

- Obavijest Komisije: Smjernice o vertikalnim ograničenjima (Službeni list Europske unije C 130, 19. svibnja 2010.), dostupne u neslužbenom prijevodu na hrvatski jezik na internetskim stranicama Agencije (<http://www.aztn.hr/trzisno-natjecanje/izvor-prava-eu/prijevedi-na-hrvatski/>);
- Uredbu Komisije (EU) br. 330/2010 o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađena djelovanja (Službeni list Europske unije L 102, 20. travnja 2010.), dostupnu u službenom prijevodu na hrvatski jezik na internetskoj stranici EUR-lexa <http://eur-lex.europa.eu>;
- Priopćenje Europske komisije - Obavijest - Smjernice za primjenu članka 81. stavka 3. Ugovora o osnivanju EZ (koji odgovara članku 101. stavku 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) (Službeni list Europske unije C 101, 27. travnja 2004.), dostupne u službenom prijevodu na hrvatski jezik na internetskoj stranici EUR-lexa <http://eur-lex.europa.eu>.

Nadalje, Agencija je u izvršila uvid i u kriterije koji proizlaze iz sljedeće sudske prakse Europske unije:

- presuda Suda EU u predmetu *Commission of the European Communities v Volkswagen AG*, C-74/04 P, ECR 2006, str. I-06585, točka 37.;
- presuda Općeg suda u predmetu *SA Hercules Chemicals NV v Commission of the European Communities*, T-7/89, ECR 1991, str. II-01711, točka 256.;
- presuda Suda EU u predmetu *Commission of the European Communities v Anic Partecipazioni SpA.*, C-49/92 P, ECR 1999, str. I-04125, točka 112., 115., 116., 131.-133.;
- presuda Suda EU u predmetu *Hüls AG v Commission of the European Communities*, C-199/92 P, ECR 1999, str. I-04287, točka 158.;
- presuda Suda EU u predmetu *ACF Chemiefarma NV v Commission of the European Communities*, 41/69, ECR 1970 str. 00661, točka 112.;
- presuda Suda EU u predmetu *Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v. Commission of the European Communities*, br. 107/82 od 25. listopada 1983., ECR 1983., str. 3151, točka 38.;
- presuda Suda EU u predmetu *Ford - Werke AG and Ford of Europe Inc. V. Commission of the European Communities*, spojeni predmeti br. 25 i 26/84 od 17. rujna 1985., ECR 1985., str. 02725, točka 21.;
- presuda Suda EU u predmetu *Sandoz prodotti farmaceutici SpA v. Commission of the European Communities*, br. C-277/87 od 11. siječnja 1990., ECR 1990., str. I-00045, točke 1. do 4.;
- presuda Suda EU u predmetu *Bayer AG v Commission of the European Communities*, T-41/96, od 26. listopada 2000., ECR 2000., str. II-03383, točke 64., 69. i 71.

Sve navedene odluke dostupne su na internetskoj stranici EUR-lexa <http://eur-lex.europa.eu>.

5. Očitovanja stranke prije donošenja Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Kako bi utvrdila sve relevantne činjenice i okolnosti za donošenje odluke u predmetnom postupku, Agencija je dopisima od 14. listopada 2013. i 15. siječnja 2014. te zaključkom o pokretanju predmetnog postupka protiv Gorenja Zagreb od 25. veljače 2014., zatražila očitovanja, podatke i dokumentaciju od Gorenja Zagreb.

Agencija je 25. studenoga 2013. zaprimila očitovanje Gorenja Zagreb u kojemu se u bitnome navodi kako Gorenje Zagreb posluje u okviru Gorenje grupe, Slovenija, na tržištu prodaje kućanskih aparata. Gorenje Zagreb obavlja maloprodaju putem ugovornih poslovnih partnera, dok maloprodaja putem interneta predstavlja relativno novi i još uvijek nerazvijeni kanal prodaje.

U navedenom je očitovanju istaknuto kako je Gorenje Zagreb vlasnik odnosno ovlaštenik korištenja materijalnih autorskih prava nad svim sadržajima (tekstovi, slike, fotografije, skice, nacrti, audio-video snimke, itd.) objavljenima na internetskim stranicama www.gorenje.hr i njezinim izvedenicama (gorenje.com, gorenjegroup.com, itd.). Bez dozvole Gorenja Zagreb, nije dozvoljeno nikakvo kopiranje, prepisivanje, ponovno objavljivanje ili drugačije širenje tog sadržaja u komercijalne svrhe. Sadržaji objavljeni na internetskim stranicama mogu se reproducirati samo u nekomercijalne svrhe, pri čemu se moraju sačuvati sva navedena upozorenja o autorskim pravima ili drugim pravima.

Pristup internetskim stranicama Gorenja Zagreb, kao i katalogu sa svim tehničkim specifikacijama proizvoda dostupan je bez ikakvog ograničenja. Gorenje Zagreb napominje i kako je netočan navod podnositelja inicijative o onemogućavanju prodaje Gorenje proizvoda jer potencijalni kupci, bilo prodavatelji, bilo krajnji potrošači, svu robu iz asortimana sa svim

ovlaštenje za korištenje naziva „Gorenje Studio“. Riječ je o poduzetnicima [...], [...], [...], [...] te [...].

Prema navodima Gorenja Zagreb, navedeni poduzetnici djeluju kao komisionari društva u pogledu proizvoda marke Gorenje koji su izloženi u njihovim prodajnim prostorima. Gorenje Zagreb vlasnik je tih proizvoda te navedeni poduzetnici izložbene primjerke proizvoda prodaju u svoje ime, ali za račun Gorenja Zagreb. U tom dijelu svojeg poslovanja navedeni poduzetnici ne preuzimaju nikakve komercijalne niti financijske rizike u pogledu izložene robe te stoga djeluju kao zastupnici Gorenja Zagreb.

Gorenje Zagreb u očitovanju zaprimljenom u Agenciji 30. travnja 2014., između ostalog, navodi i kako je njegova poslovna politika u domeni internetskog poslovanja prvenstveno uvjetovana sporim i ograničenim razvojem internetskog tržišta. Naime, prema nekim procjenama udio internetske prodaje u 2013. godini iznosi [0-5] posto u prodaji svih kućanskih aparata u Hrvatskoj (izvor: <http://www.consumerbarometer2013.com>). Podatak se odnosi na sve kućanske aparate (bijela tehnika, mali kućanski aparati, smeđa tehnika, itd.). Shodno tome te uzimajući u obzir da je za uzorak korištena samo internetska populacija, interna je procjena Gorenja Zagreb da je udio internetske prodaje u ukupnoj prodaji bijele tehnike u Hrvatskoj u 2013. značajno niži od ranije spomenutih [0-5] posto.

Gorenje Zagreb smatra da je tako mali postotak tržišta uvjetovan kako prirodom proizvoda (tehnički zahtjevni proizvodi, kao što su proizvodi Gorenje, pretežito se prodaju klasičnim prodajnim kanalima), tako i navikama potrošača na tržištu, koji još uvijek u najvećoj mjeri kupnje proizvoda veće vrijednosti (a bijela tehnika i kućanski aparati mogu se svrstati u ovu kategoriju proizvoda) vole obavljati u klasičnim „fizičkim“ prodajnim mjestima. Gorenje Zagreb navodi i kako prilikom zaključivanja kupoprodajnog odnosa s kupcima s kojima posluje ne vrši provjeru bavi li se izravni kupac isključivo internetskom prodajom ili ne (tj. obavlja li i klasičnu prodaju uz internetsku prodaju). Stoga Gorenje Zagreb ne posjeduje niti može dostaviti Agenciji popis poduzetnika s kojima izravno posluje, a koji prodaju proizvode marke Gorenje isključivo putem interneta.

Gorenje Zagreb nadalje navodi kako u odnosima s kupcima na razini veleprodaje koristi jednoobrazno sastavljene ugovore o kupoprodaji, uz napomenu da ti ugovori ne sadržavaju odredbe koje bi bile protivne članku 8. ZZTN-a, a posebno ne članku 9. stavku 1. točki b) Uredbe o vertikalnim sporazumima, budući da niti jedna odredba kupoprodajnih ugovora Gorenja Zagreb ne ograničava područje na kojem kupac može prodavati proizvode koji su predmet sporazuma niti ograničava prodaju proizvoda bilo kojoj skupini potrošača. Prema navodima Gorenja Zagreb, njegova cjenovna i rabatna politika ni na koji način ne destimulira, zabranjuje ili otežava prodaju proizvoda marke Gorenje pojedinim poduzetnicima, a posebno ne poduzetnicima koji bi se bavili internetskom prodajom proizvoda.

Gorenje Zagreb ističe kako dopis iz rujna 2013. nije bio usmjeren na ograničavanje prodaje proizvoda marke Gorenje niti je mogao imati takav učinak, a iz samog dopisa je vidljivo da Gorenje Zagreb niti u jednom trenutku ne spominje zabranu prodaje svojih proizvoda, već jednostavno obavještava poduzetnike koji neovlašteno koriste materijale zaštićene pravima intelektualnog vlasništva Gorenja Zagreb (autorskim pravom, pravom žiga, itd.) da prava nad takvim materijalima sukladno relevantnim zakonskim propisima pripadaju Gorenju Zagreb te da adresati dopisa takve, isključivim pravima zaštićene materijale, neovlašteno koriste vrijeđajući pri tome prava Gorenja Zagreb i relevantne zakonske propise. Također, predmetni je dopis bio usmjeren i na sprječavanje nastanka kako izravne tako i neizravne štete za Gorenje Zagreb.

Prema navodu Gorenja Zagreb, iz ugovora zaključenih s poduzetnicima objavljenim na internetskoj stranici www.gorenje.hr koji imaju ovlaštenje za korištenje naziva „Gorenje Studio“ te iz pregleda cjenovne i rabatne politike Gorenja Zagreb, ne postoje nikakvi ugovorni

mehanizmi (bilo izravni bilo neizravni) koji bi omogućili Gorenju Zagreb da svojim kupcima nameće ograničenje pasivne prodaje svojih proizvoda (npr. ne postoje izričite ugovorne odredbe o zabrani pasivne prodaje, ne postoji cjenovna politika koja bi odvratila kupce Gorenja Zagreb od daljnje prodaje proizvoda poduzetnicima koji se bave internetskom prodajom, itd.). Osim toga, pojedini poduzetnici kojima je Gorenje Zagreb uputio dopis iz rujna 2013. nisu u ugovornoj vezi s Gorenjem Zagreb, već njegove proizvode slobodno nabavljaju od izravnih kupaca Gorenja Zagreb.

Prema mišljenju Gorenja Zagreb, ne može se govoriti o izričitoj ili prešutnoj suglasnosti volja između Gorenja Zagreb i drugih poduzetnika, odnosno ne može se govoriti o „sporazumu između poduzetnika“ koji bi bio protivan odredbama članka 8. ZZTN-a. Takav je pristup u skladu s dostupnim izvorima prava tržišnog natjecanja Europske unije, primjerice presudom Suda EU u predmetu Bayer (predmeti C-2/01 i C-3/01 *Bayer v Commission (2004) ECR I-23*) ili u točki 25. Smjernica o vertikalnim ograničenjima.

Zaključno, Gorenje Zagreb navodi da je radi potpune analize situacije na tržištu i postojanja odnosno nepostojanja negativnih učinaka tržišnog postupanja Gorenja Zagreb potrebno naglasiti sljedeće činjenice:

- a) Niti jedan sporazum koji je Gorenje Zagreb sklopio s distributerima svojih proizvoda ne sadrži ograničenja u pogledu internetske prodaje ili ograničenja u pogledu prodaje proizvoda društva poduzetnicima koji se bave internetskom prodajom;
- b) Rabatna politika koju primjenjuje Gorenje Zagreb ni na koji način ne stimulira niti destimulira internetsku prodaju njegovih proizvoda (primjenjivi se rabati ne mijenjaju ovisno o modalitetu prodaje);
- c) Podnositelj inicijative niti bilo koji drugi poduzetnik nije nikada bio spriječen u kupnji odnosno u prodaji proizvoda Gorenja Zagreb putem interneta;
- d) Gorenje Zagreb ničim nije ograničio mogućnosti pretraživanja interneta putem pojma „Gorenje“ (ili bilo kojeg drugog pojma povezanog s njegovim proizvodima) niti je onemogućio poduzetnike u postavljanju poveznica na specifikacije proizvoda sadržane na internetskim stranicama www.gorenje.hr. Dakle, Gorenje Zagreb nije niti pokušao s jedne strane spriječiti potrošače da pretraživanjem interneta saznaju da se njegovi proizvodi mogu pronaći na različitim *online* prodajnim mjestima, niti je s druge strane pokušao spriječiti poduzetnike koji upravljaju internetskim stranicama u potpunom i preciznom obavještanju potrošača o proizvodima Gorenja Zagreb i njihovim specifikacijama.

6. Namjera preuzimanja obveze izvršenja mjera i uvjeta u smislu članka 49. ZZTN-a

Nakon pokretanja postupka sukladno članku 39. ZZTN-a, a najkasnije prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku iz članka 48. ZZTN-a, stranka u postupku može u smislu članka 49. stavka 1. ZZTN-a Agenciji predložiti preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta, te rokove u kojima će to učiniti, kako bi se otklonili negativni učinci njezinog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

Ako ocijeni da su predložene mjere, uvjeti i rokovi iz članka 49. stavka 1. ZZTN-a dostatni za otklanjanje negativnih učinaka i ponovnu uspostavu tržišnog natjecanja, Agencija će rješenjem prihvatiti predložene mjere, uvjete i rokove koji time postaju obveznim za predlagatelja.

Ne dovodeći u pitanje svoja očitovanja i argumente odnosno stajalište kako Gorenje Zagreb nije povrijedilo ZZTN i ostale relevantne propise, u cilju okončanja predmetnog postupka Gorenje Zagreb je u podnesku od 30. travnja 2014. predložio Agenciji donošenje rješenja kojim bi Agencija utvrdila da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv Gorenja Zagreb, uz preuzimanje sljedećih obveza kao mjera:

„Gorenje Zagreb će poslati dopis svim poduzetnicima koji su primili ranije njegov dopis iz rujna 2013. godine, a kojim bi dopisom Gorenje Zagreb izričito predložilo poduzetnicima da na svojim internetskim stranicama putem kojih obavljaju prodaju proizvoda Gorenja Zagreb, postavе odgovarajuće poveznice na stranicu www.gorenje.hr. Rok izvršenja: osam (8) dana od dostave rješenja Agencije o prihvatanju mjera.“

Spremnost Gorenja Zagreb na preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta u smislu članka 49. ZZTN-a prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, opunomoćenici Gorenja Zagreb ponovili su predstavnicima Agencije na radnim sastancima održanim tijekom postupka u 2014. i 2015.

Predstavnici i opunomoćenici Gorenja Zagreb napomenuli su i da su spremni prihvatiti sve sugestije i upute Agencije kako bi se predmetni postupak okončao preuzimanjem obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta od strane Gorenja Zagreb.

Na temelju do tada u postupku utvrđenih činjenica, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na sjednici 47/2015., održanoj 22. prosinca 2015., zaključilo kako postoje dostatne indicije da je Gorenje Zagreb, s više neovisnih poduzetnika koji kupuju proizvode marke Gorenje, sklopio zabranjeni sporazum koji za cilj ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja u smislu članka 8. ZZTN-a, na način da je Gorenje Zagreb u razdoblju od 1. listopada 2010. do 7. studenoga 2014. ograničavao pravo svojih kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda marke Gorenje, te da je u razdoblju od 2. veljače 2012. do 14. veljače 2013. sprječavao prodaju proizvoda iz Gorenje plus asortimana putem internetskih trgovina, što predstavlja teška ograničenja tržišnog natjecanja.

Agencija s obzirom na preliminarno utvrđeno trajanje i težinu predmetne povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja nije prihvatila iskazanu namjeru i spremnost Gorenja Zagreb na preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta u smislu članka 49. ZZTN-a.

7. Očitovanja poduzetnika koji u svojoj ponudi imaju proizvode marke Gorenje

Kako bi utvrdila sve relevantne činjenice, Agencija je dopisima u razdoblju od 12. lipnja do 14. listopada 2014. od poduzetnika kojima je u rujnu 2013. upućen predmetni dopis Gorenja Zagreb te drugih nasumično odabranih poduzetnika koji su kao rezultat pretraživanja interneta putem pojma „Gorenje“ u svojoj ponudi imali proizvode marke Gorenje, sveukupno 24 poduzetnika, zatražila opis činjeničnog stanja, prakse i okolnosti vezanih uz prodaju proizvoda marke Gorenje putem njihovih trgovina, očitovanje o poslovnoj suradnji s Gorenjem Zagreb, podatke o distributerima Gorenja s kojima poslovno surađuju ili su surađivali, očitovanje o načinu određivanja cijena za proizvode marke Gorenje iz njihovog asortimana te očitovanje o tome koriste li na svojim internetskim stranicama sadržaje koji su objavljeni na internetskim stranicama Gorenja Zagreb (tekstovi, slike, fotografije, skice, nacrti, audio-video snimke i sl. koji se odnose na proizvode marke Gorenje) i jesu li imali poteškoća u poslovanju s Gorenjem Zagreb zbog korištenja tih sadržaja.

Od ukupno 24 poduzetnika od kojih je Agencija zatražila očitovanje, jedan je poduzetnik u predstečajnoj nagodbi, dok jedan poduzetnik uopće ne prodaje proizvode marke Gorenje. Od preostala 22 poduzetnika, od kojih 9 poduzetnika ne surađuje izravno s Gorenjem Zagreb, većina poduzetnika, točnije njih 16, u svojim očitovanjima navodi kako nisu imali poteškoća u poslovnoj suradnji s Gorenjem Zagreb. Proizvode Gorenja nabavljaju od Gorenja Zagreb izravno ili od njegovih distributera. Vezano uz način određivanja cijena za proizvode marke Gorenje, većina poduzetnika, njih 18, ističe kako su samostalni u određivanju cijena i odobravanju popusta za navedene proizvode.

Agencija je 2. srpnja 2014. zaprimila očitovanje u kojemu jedan poduzetnik u bitnome navodi kako je proizvode marke Gorenje prodavao do kraja 2011., nakon čega je uslijedio pad prodaje zbog poslovne politike Gorenja Zagreb odnosno zbog uvjetovanja prodajnih cijena koje su bile znatno više od konkurencije. Zbog nemogućnosti praćenja cijena konkurencije, poduzetnik navodi kako nije bio u mogućnosti prodavati navedene proizvode jer nije bio dovoljno konkurentan. Isti poduzetnik navodi i kako je pokušao pridržavati se preporučenih cijena, međutim prodaja je stala skroz jer su ostale trgovine imale znatno niže cijene od preporučenih. Prodaje jedino modele koje može kupiti u drugim trgovinama te za njih može odrediti cijene kao konkurencija. Zbog svega navedenog, nije bio u mogućnosti nastaviti poslovanje s Gorenjem Zagreb. U privitku svog očitovanja, poduzetnik je dostavio Agenciji presliku korespondencije s Gorenjem Zagreb putem elektroničke pošte. Iz navedene dokumentacije proizlazi kako je Gorenje Zagreb, na temelju zaprimljenih informacija od ugovornih poslovnih partnera o pre niskim maloprodajnim cijenama proizvoda Gorenje na internetskoj stranici tog poduzetnika, u rujnu 2010. zahtijevao od njega usklađivanje maloprodajnih cijena istaknutih na njegovoj internetskoj stranici s maloprodajnim cijenama proizvoda Gorenje u važećim cjenicima.

Podneskom zaprimljenim u Agenciji 4. srpnja 2014., drugi se poduzetnik u bitnome očitovao kako ga Gorenje Zagreb više godina onemogućuje izravnim i neizravnim metodama u prodaji proizvoda marke Gorenje uz slobodno, tržišno i konkurentno određivanje cijena te inzistira na ponudi robe po „preporučenim cijenama“ određenim od strane Gorenja Zagreb. Navedene cijene znatno su više od cijena koje poduzetnik može ponuditi tržištu kao internetska trgovina. Izravno onemogućavanje prodaje robe kao internetskoj trgovini sadržano je u neprihvaćanju njegove ponude da bude izravan kupac Gorenja Zagreb i da robu kupuje plaćanjem avansom. Prema navodima poduzetnika, na svaki njegov pokušaj da dobije informacije o raspoloživim proizvodima nije dobivao odgovor ili je rečeno da traženih proizvoda nema. Neizravno onemogućavanje prodaje, Gorenje Zagreb nastojao je ostvariti pritiskom na veletrgovce koji su poduzetniku prodavali robu, neprekidno zahtijevajući da mu ne isporučuju proizvode ili da mu ih prodaju po tako lošim uvjetima koji će ga onemogućiti da proizvode nudi po povoljnijim cijenama u maloprodaji od „preporučene cijene“ Gorenja Zagreb. Prema mišljenju poduzetnika, Gorenje Zagreb provodi takvu poslovnu politiku sabotiranja poslovanja internetskih trgovaca zbog želje za održavanjem visokih maloprodajnih cijena u vlastitoj maloprodajnoj mreži, kao i u mreži maloprodajnih partnera putem kojih prodaje svoju robu u komisiji.

Poduzetnik je dodatno u svojem očitovanju od 31. srpnja 2014. naveo kako Gorenje Zagreb isključivo putem telefona radi pritisak na internetske trgovce da prodaju robu po cijenama koje Gorenje Zagreb definira kao „preporučene“, a od nekoliko je poduzetnika tražio da poduzetniku ne isporučuju robu ako ne poštuje „preporučene cijene“. Navedeni poduzetnici o tome su poduzetnika obavještavali putem telefona. Neki su od njih prekinuli isporuke iako je poduzetnik plaćao avansno. Poduzetnik u svojem očitovanju ističe i kako je preporučene cijene prema traženju Gorenja Zagreb trebao imati od početka njegovog poslovanja. U početku se pridržavao zahtjeva Gorenja Zagreb, ali kada je uvidio da s tim cijenama ne može konkurirati klasičnoj maloprodaji koja je imala iste te cijene, odustao je od takvih cijena jer je promet tim proizvodima bio zanemariv. Cijene je tada spustio za postotak za koji klasična trgovina daje popuste kupcima za gotovinsko plaćanje i za postotak troškova kartica.

Agencija je 22. kolovoza 2014. zaprimila očitovanje u kojemu treći poduzetnik u bitnome navodi kako proizvode marke Gorenje prodaje isključivo putem interneta te da je dužan pridržavati se cijena određenih od strane Gorenja Zagreb. Ako se ne pridržava preporučenih cijena ili istakne niže cijene, gubi pravo na dodatan rabat. Nadalje, poduzetnik ističe kako nema potpisan ugovor s Gorenjem Zagreb, već posluje isključivo putem virmana na način da robu uvijek plaća prije preuzimanja. Napominje i da je nekoliko puta tražio prijedlog ugovora koji nikada nije dobio. Poduzetnik navodi i kako popuste odobrava putem telefona i ne ističe ih kako bi ostvario uvjetovani rabat.

8. Nenajavljena pretraga poslovnih prostorija Gorenja Zagreb

Iz sadržaja zaprimljene dokumentacije i očitovanja u konkretnom predmetu, Agencija je zaključila kako pored mogućeg ograničavanja pasivne prodaje, u konkretnom slučaju postoji osnovana sumnja i na primjenu fiksnih ili minimalnih cijena, odnosno da je određivanje cijena i odobravanje popusta pojedinim poduzetnicima koji prodaju proizvode marke Gorenje, rezultat izvršenog pritiska i/ili poticaja od strane Gorenja Zagreb, i to usmenim i/ili elektroničkim putem, odnosno da je riječ o dokumentaciji u elektroničkom obliku.

Stoga je Agencija zaključkom od 17. studenoga 2014., u smislu članka 42. stavka 1. ZZTN-a, zatražila od Visokog upravnog suda RH izdavanje naloga za provođenje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze, kao i pečačenje i privremeno oduzimanje predmeta.

Na temelju naloga Visokog upravnog suda RH pod poslovnim brojem UsII-96/2014-2, od 20. studenoga 2014., Agencija je 26. studenoga 2014. provela nenajavljenju pretragu poslovnih prostorija Gorenja Zagreb sukladno članku 42. ZZTN-a.

Tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, ovlaštene osobe Agencije pregledale su poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje Gorenja Zagreb, osobito ugovore Gorenja Zagreb zaključene s distributerima proizvoda marke Gorenje, s pripadajućim aneksima i drugim pripadajućim priložima. Popis preslikane dokumentacije naveden je u prilogu zapisnika o provođenju predmetne pretrage.

Nadalje, ovlaštene osobe Agencije izradile su identične kopije tvrdog diska službenih računala:

1. [...],
2. [...],
3. [...],
4. [...],
5. [...].

Predstavnici i opunomoćenici Gorenja Zagreb bili su prisutni tijekom predmetne nenajavljene pretrage te su tom prilikom nadgledali rad ovlaštenih osoba Agencije, uključujući i izuzimanje kopija tvrdih diskova za koje je Agencija koristila forenzičke uređaje i računalne forenzičke programe s predefiniranim funkcijama koje osiguravaju forenzičku metodu prikupljanja podataka.

U zapisniku o provođenju predmetne pretrage, punomoćnici Gorenja Zagreb istaknuli su zahtjev da se pregled kopija tvrdih diskova službenih računala izrađenih tijekom predmetne pretrage od strane Agencije izvrši uz prethodni poziv prema punomoćnicima i uz osiguranje njihove prisutnosti prilikom takvog pregleda.

9. Primjedbe Gorenja Zagreb na provođenje nenajavljene pretrage njegovih poslovnih prostorija

Sukladno članku 46. stavku 4. ZZTN-a, Gorenje Zagreb podneskom od 10. prosinca 2014. dostavio je Agenciji primjedbe na zapisnik o provođenju nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb.

Prema navodima Gorenja Zagreb, nije postojala niti potreba niti uvjeti za određivanje mjere nenajavljene pretrage u predmetnom postupku budući da je Gorenje Zagreb tijekom cijelog postupka u potpunosti surađivao s Agencijom te u roku i u cijelosti odgovarao svim zahtjevima Agencije za dostavom podataka i dokumenata. Štoviše, ne samo da je odgovarao na zahtjeve Agencije, već je svojim proaktivnim pristupom i prijedlozima mjera (primjerice, u podnesku od

30. travnja 2014., što je i ponovljeno na sastanku održanom 15. svibnja 2014.) nastojao na što efikasniji način odgovoriti na sve sumnje Agencije da bi pojedine radnje Gorenja Zagreb imale negativne učinke na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu. Prema navodu Gorenja Zagreb, Agencija se na takve prijedloge i nastojanja Gorenja Zagreb nije nikada očitovala.

Iz rješenja Visokog upravnog suda RH pod poslovnim brojem: Usll-96/2014-2 proizlazi da je tijekom postupka Agencija ocijenila kako postoje osnovane sumnje na primjenu fiksnih ili minimalnih cijena te je na osnovu tih sumnji zatražila izdavanje naloga za provedbu nenajavljene pretrage, iako Gorenju Zagreb nije dala priliku da se na te sumnje očituje. Iz navedenog rješenja proizlazi i da je u svojem zaključku Agencija naglasila kako se relevantna dokumentacija nalazi u elektroničkom obliku te da postoji opasnost uklanjanja ili izmjene dokaza kada bi se dostava zatražila pisanim putem. Prema mišljenju Gorenja Zagreb, takvi navodi Agencije ne samo da su suprotni dotadašnjim postupcima Gorenja Zagreb, koji je uvijek i u cijelosti udovoljavao zahtjevima Agencije te u potpunosti surađivao s Agencijom (pa i tijekom same pretrage), već ne odgovaraju postupcima ovlaštenih osoba Agencije. Naime, iz zapisnika o provođenju predmetne pretrage očito je da su ovlaštene osobe Agencije tijekom pretrage isključivo pregledavale dokumentaciju koja je bila dostupna u papirnatom obliku u svojevrsnoj poslovnoj arhivi Gorenja Zagreb (tj. u prostorijama ureda za komercijalu i logistiku), a tu je dokumentaciju Agencija mogla svakodobno zatražiti od Gorenja Zagreb.

Slijedom svega navedenog, Gorenje Zagreb smatra da nije postojala nužnost provedbe nenajavljene pretrage njegovih poslovnih prostorija te da provedba pretrage predstavlja ograničenje odnosno povredu temeljenih prava Gorenja Zagreb zaštićenih člankom 34. i člankom 36. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98 (proč. tekst), 113/00, 124/00 (proč. tekst), 28/01, 41/01 (proč. tekst), 55-/01, 76/10, 85/10 (proč. tekst) i 150/13) i to na način koji povrjeđuje članak 16. stavak 2. Ustava te vrijednosti zaštićene člankom 8. stavkom 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06 i 2/10; dalje: Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda) kako su potvrđene u praksi Europskog suda za ljudska prava (primjerice, u presudi u predmetu *Delta pekarny A.S. protiv Republike Češke*, App. No. 97/11, ECHR 279, Presuda od 2. listopada 2014.).

Prema navodima Gorenja Zagreb, ovlaštene osobe Agencije tijekom pretrage uopće nisu izvršile pregled dokumentacije u digitalnom obliku već su isključivo napravile identične kopije tvrdog diska službenih računala određenih osoba. Ovlaštene osobe Agencije priredile su samo jednu kopiju tvrdih diskova relevantnih računala te su tu kopiju bez ikakvih mjera nadzora odnosno osiguranja iznijele iz poslovnih prostorija Gorenja Zagreb pa Gorenje smatra kako takvo postupanje ovlaštenih osoba Agencije nije u skladu s predmetnim rješenjem Visokog upravnog suda RH odnosno relevantnim odredbama ZZTN-a i drugih propisa. Također, s obzirom na to da nije izrađena druga kopija tvrdih diskova za predaju Gorenju Zagreb ili njegovim opunomoćenicima, netočan bi bio navod s druge stranice predmetnog zapisnika o tome da su „napravljen dvije preslike dokumentacije u prilogu zapisnika, i to jedna za Agenciju, a druga za stranku.“

Gorenje Zagreb u predmetnom podnesku od 10. prosinca 2014. ponovno je istaknuo zahtjev da mu se omogući prisustvovanje pregledu podataka sadržanih na kopijama tvrdih diskova koje su kopije ovlaštene osobe Agencije izradile tijekom predmetne pretrage. Također, Gorenje Zagreb istaknuo je zahtjev za zaštitom odvjetničke tajne, uz napomenu kako sva pisma, obavijesti i drugi oblici komunikacije, uključujući, ali se ne ograničavajući na poruke elektroničke pošte i to bez obzira u kojem se polju („from“, „to“, „cc“ ili „bcc“) nalazi adresa jednog od odvjetnika Gorenja Zagreb, prilozi porukama elektroničke pošte, isprave pohranjene u digitalnom obliku, a koji potječu od ili su namijenjeni odvjetnicima Gorenja Zagreb, predstavljaju odvjetničku tajnu koju je sukladno članku 45. stavku 1. ZZTN-a potrebno izuzeti od pretrage. Zaključno, Gorenje Zagreb napomenuo je da sve isprave čije su preslike

ovlaštene osobe Agencije napravile tijekom predmetne pretrage predstavljaju poslovno osjetljive informacije i stoga poslovnu tajnu Gorenja Zagreb.

U svojem očitovanju od 4. ožujka 2016. na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, Gorenje Zagreb dodaje kako provedba predmetne pretrage predstavlja ograničenje odnosno povredu njegovih temeljnih prava zaštićenih ZUP-om, ZZTN-om te vrijednosti zaštićenih člankom 6., člankom 7. i člankom 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kako su potvrđene u praksi Europskog suda za ljudska prava (primjerice, u presudi u predmetima *Vinci Construction* i *GTM Génie Civil et Services protiv Francuske* (Zahtjev br. 63629/10 i br. 60567/10). Dalje, Gorenje Zagreb navodi da je predmetno postupanje Agencije protivno i nizu odluka Suda EU.

Gorenje Zagreb navodi da se, prema članku 35. ZZTN-a, u postupcima u nadležnosti Agencije primjenjuje ZUP, odnosno da je člankom 3. stavkom 1. ZUP-a određeno da se ZUP primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima te da se samo pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi ZUP-a. Time su, smatra Gorenje Zagreb, navedene odredbe ZUP-a u prednosti nad bilo kojim drugim odredbama ZZTN-a koje bi bile u suprotnosti s člankom 3. stavkom 1. ZUP-a.

Gorenje Zagreb smatra da je postupak Agencije suprotan nizu temeljnih odredbi ZUP-a i to načelu zakonitosti (članak 5. ZUP-a), načelu razmjernosti u zaštiti prava stranaka i javnog interesa (članak 6. ZUP-a) te načelu pristupa podacima i zaštite podataka (članak 11. ZUP-a). Gorenje Zagreb navodi da prema članku 5. ZUP-a, Agencija kao javnopravno tijelo rješava upravnu stvar na temelju zakona i drugih propisa te općih akata donesenih na temelju zakonom utvrđenih javnih ovlasti, a odluka mora biti donesena u granicama dane ovlasti i sukladno svrsi radi koje je ovlast dana. Visoki upravni sud RH navedenim je rješenjem odredio provedbu nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, a sve zbog u obrazloženju istoga rješenja točno navedene povrede ZZTN-a. Gorenje Zagreb navodi da niti članak 42. ZZTN-a niti rješenje Visokog upravnog suda RH ne sadrže ovlast kojim bi ovlaštene osobe Agencije jednostrano kopirale na računalima pohranjenu dokumentaciju Gorenja Zagreb ili pojedinih njegovih zaposlenika. Datum iz rješenja Visokog upravnog suda RH određen je kao rok u kojem se pretraga provodila, a to je od 24. studenog 2014. do 28. studenog 2014. No, Gorenje Zagreb navodi kako su službenici Agencije očit dokumentaciju pregledavali u prostorijama Agencije po, kako smatra, svojoj diskreciji, i nakon krajnjeg roka koji je određen rješenjem. Dalje, Gorenje Zagreb navodi da u slučaju kopiranja cjelokupne elektroničke dokumentacije nekog poduzetnika i njegovih zaposlenika, nužno se uzima i dokumentacija potpuno nevezana za predmet istrage, a može biti dio poslovne ili odvjetničke tajne ili pak privatne naravi.

Nadalje, Gorenje Zagreb navodi da prema članku 6. stavku 1. ZUP-a načelo razmjernosti u zaštiti prava stranaka i javnog interesa nalaže da se pravo stranke može ograničiti postupanjem javnopravnih tijela samo kada je to propisano zakonom te ako je takvo postupanje nužno za postizanje zakonom utvrđene svrhe i razmjerno cilju koji treba postići, čemu u ovom slučaju nije udovoljeno. Navodi da ZZTN dopušta nenajavljene pretrage uz određene uvjete, no da pritom ne daje ovlast Agenciji da po diskreciji izuzima dokumentaciju bilo u pisanom ili elektroničkom obliku te da je smisao omogućiti Agenciji pristup do podataka relevantnih za postupak pred Agencijom. Gorenje Zagreb navodi da prema članku 46. stavku 2. točki 6. ZZTN-a zapisnik o pretrazi treba sadržavati i popis dokumenata i ostalih predmeta korištenih i/ili privremeno oduzetih tijekom nenajavljene pretrage, a da prilikom obavljanja pretrage tome nije udovoljeno jer je kopiran cijeli tvrdi disk (*HDD*) određenih računala, stoga zapisniku nije niti priložen ispravan popis, kako nalaže ZZTN. Ističe kako se prema članku 45. stavku 1. ZZTN-a određuje da se prilikom obavljanja nenajavljene pretrage iz dokumentacije koja se pretražuje izuzimaju svi oblici komunikacije koji se smatraju povjerljivim informacijama, između poduzetnika protiv kojeg se vodi postupak i njegovih opunomoćenika koji su njihovu komunikaciju obvezni čuvati kao profesionalnu tajnu na temelju posebnih propisa. Također,

Gorenje Zagreb navodi da je prema članku 45. stavku 2. ZZTN-a propisan postupak ako ovlaštena osoba Agencije smatra da nije riječ o naprijed naznačenim povjerljivim informacijama, kad je ovlaštena osoba dužna tu dokumentaciju ili njenu presliku staviti u posebnu omotnicu koja će se pred poduzetnikom i njegovim opunomoćenikom ako je nazočan zatvoriti, naznačiti datum staviti službeni pečat Agencije, a koju će potpisati sve stranke i opunomoćenici.

Gorenje Zagreb napominje da su njegovi opunomoćenici na temelju članka 13. Zakona o odvjetništvu (Narodne novine, broj 9/94, 117/08, 50/09, 75/09 i 18/11; dalje Zakon o odvjetništvu) dužni čuvati kao odvjetničku tajnu sve što im je Gorenje Zagreb povjerio ili što su u zastupanju Gorenja Zagreb na drugi način saznali. Gorenje Zagreb navodi da zaštitu na temelju članka 13. Zakona o odvjetništvu i članka 45. stavka 1. ZZTN-a uživaju pisma, obavijesti i drugi oblici komunikacije s odvjetnicima Gorenja Zagreb, o čemu je s naznakom imena odvjetnika Agencija obaviještena u više navrata, uključivo i podneskom od 10. prosinca 2014. kojim su dane primjedbe na Zapisnik o provođenju nenajavljene pretrage od 26. studenog 2014. Nadalje, Gorenje Zagreb navodi da se u predmetnom postupku nije poštivalo navedeno ograničenje te je onemogućeno šticeenje odvjetničke tajne. Nesporno je da, navodi Gorenje Zagreb, elektronički materijal koji je Agencija uzela sadrži i korespondenciju Gorenja Zagreb s odvjetnicima te se dio korespondencije Gorenja Zagreb i odvjetnika odnosi i na postupke pred Agencijom te pravne savjete glede tih postupaka i prava tržišnog natjecanja.

Nadalje, Gorenje Zagreb navodi da je člankom 74. ZZTN-a propisano kako se u primjeni ZZTN-a, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 1. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj Uniji (Narodne novine, broj 2/12), primjenjuju na odgovarajući način kriteriji koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji.

Također, Gorenje Zagreb navodi da je i u pravu Europske unije prihvaćen značaj odvjetničke tajne te je u predmetu *Akzo Nobel Chemical protiv Komisije (C-550/07P)* određeno da je zapljena dokumenata koji predstavlja odvjetničku tajnu zasebno već sam po sebi dovoljan čin koji može služiti kao podloga za pobijanje odluke (točka 48.). Naime, pravo Europske unije štiti povjerljivost dokumentacije, a osobito komunikaciju između odvjetnika i klijenta te također štiti pravo na obranu (točke 46. i 77.). U istoj Odluci navodi se da je povreda prava na odvjetničku tajnu učinjena bez obzira da li se zaštićeni dokument koristio u Odluci Komisije o utvrđivanju povrede i samoj kazni (točka 86.). Gorenje Zagreb dalje navodi kako Sud ističe da se osobi pod istragom mora omogućiti pobijanje odluke o izuzimanju dokumenata zaštićenog odvjetničkom tajnom prije donošenja odluke o eventualnoj povredi prava tržišnog natjecanja iz više razloga, uključivo i zbog toga što Komisija u konačnici niti ne mora donijeti odluku o povredi, a i zbog toga što pravo na žalbu tek protiv konačne odluke ne može otkloniti štetu koja je već pričinjena samim izuzimanjem dokumentacije koja predstavlja odvjetničku tajnu (točka 46.).

Gorenje Zagreb u odgovoru navodi da je postupak Agencije suprotan i prethodno navedenoj odluci Suda te je upitno ostvarenje učinkovitog prava na zaštitu jer u rješenju Visokog upravnog suda RH nije navedena pouka o pravnom lijeku, a niti iz ZZTN-a proizlazi da bi se pravni lijek mogao direktno uložiti protiv samog navedenog rješenja. Gorenje Zagreb navodi da su mu u pogledu toga povrijeđena temeljna prava kako je to riješeno u odlukama Europskog suda za ljudska prava.

Nadalje, ističe da Agencija navodi da u svom radu koristi određene kriptografske funkcije koji se koriste za autentifikaciju i očuvanje integriteta podataka, no Gorenje Zagreb smatra da to nije relevantno u kontekstu samog postupka te kako niti ne tvrdi da bi Agencija ili netko treći mijenjali podatke već tvrdi da su ti podaci izuzeti i pregledavani suprotno propisima.

Gorenje Zagreb navodi da složenost, opsežnost ili resursi Agencije ne mogu biti opravdanje za smanjivanje ili ukidanje prava sudionika postupka. Gorenje Zagreb navodi da smisao forenzičkih pretraga nalaže raspolaganje s odgovarajućim resursima brzog pretraživanja po ključnim riječima te u slučaju da Agencija raspolaže s odgovarajućim alatom tada je svakako moguće pretrage vršiti u skladu s preporukama Europske komisije, a ako tih alata nema onda se pretrage elektroničkih medija ne mogu niti provoditi.

Dalje, Gorenje Zagreb navodi da istražitelji Komisije, prema revidiranoj napomeni objavljenoj 18. ožujka 2013. (Napomena za pojašnjenje odobrenja za provođenje inspekcije izvršenjem odluke Komisije na temelju članka 20(4) Uredbe Vijeća br. 1/2003, stavak 9. do 15.), postupaju na način da prvo ekstrahiraju elektroničke podatke (s bilo kojih medija), izrađujući njihovu kopiju koja se pohranjuje na server na kojem su označeni direktoriji. Istražitelji zatim pristupaju na mjestu provođenja inspekcije traženju direktorija po ključnim riječima zahvaljujući prijenosnim računalima ili računarskim radnim stanicama namijenjenima toj svrsi. Podaci koji ulaze u polje istraživanja na kraju se ekstrahiraju na šifrirani medij (*USB ključ ili tvrdi disk*), a jedna se kopija s detaljnim popisom ostavlja poduzeću u kojem je provedena inspekcija. Na kraju istrage, informatička se oprema inspektora potpuno očisti. Ako traženje dokumenata još nije završeno, istražitelji kopiraju podatke koje još treba upotrijebiti i smještaju ih u zapečaćenu omotnicu. Predstavnici društva u kojem se vrši inspekcija zatim se pozovu da mogu biti nazočni kod otvaranja omotnice te da tom prilikom iznesu svoja moguća osporavanja. Navedeno predstavlja citat prema presudi Europskog Suda za ljudska prava u predmetu *Vinci Construction i GTM Génie Civil et Services protiv Francuske*, točka 26. U tom je slučaju prikazano kako Europska komisija postupa u slučajevima prilikom kopiranja nepregledane elektronske dokumentacije. Takva se dokumentacija kopira na odgovarajući medij te se stavlja u zapečaćenu omotnicu koja se otvara u nazočnosti predstavnika društva koje je pod istragom te njihovih odvjetnika ako su pozvani od strane društva, koji imaju pravo osporiti kopiranje, odnosno pregled pojedinih dokumenata. Gorenje Zagreb navodi da tu valja istaknuti da Europska komisija u pravilu pregledava elektronsku dokumentaciju u društvu koje je predmetom obrade. Kontinuirana inspekcija uz primjenu instituta zatvorene omotnice (*„sealed envelope“*) primjenjuje se u manje od 10% slučajeva (Izvor: predavanje visokog dužnosnika Europske komisije Dirka Van Erpsa, *Gathering digital evidence by the EU Commission in inspections - slide 12*).

Gorenje Zagreb navodi kako bi Agencija trebala slijediti takvu praksu iz više razloga, a prvenstveno radi poštivanja standarda europskog prava tržišnog natjecanja, a koji je i prihvaćen u hrvatskom zakonodavstvu i to ne samo člankom 74. ZZTN-a nego i člankom 141. Ustava Republike Hrvatske. Dalje, Gorenje Zagreb referira se na članak 42. stavak 3. ZZTN-a, kojim je određeno da će Agencija pružiti potrebnu pomoć Europskoj komisiji u pripremi i provedbi nenajavljene pretrage na području Republike Hrvatske, a Agencija može ovlastiti osobe iz nadležnog tijela za zaštitu tržišnog natjecanja druge države članice Europske unije za sudjelovanje u provedbi nenajavljene pretrage na području Republike Hrvatske ili je može provesti u ime i za račun tog tijela. Gorenje Zagreb navodi da Agencija mora biti u mogućnosti pružiti pomoć Europskoj komisiji poštujući pritom standarde koje postavlja Komisija. Nadalje, Gorenje Zagreb navodi da je Agencija članica ECN-a (*European Competition Network*), koji je priredio Preporuke glede korištenja ovlasti za prikupljanje digitalnih dokaza uključivo forenzičkim sredstvima (*ECN Recommendation on the power to collect digital evidence, including by forensic means*). U točki 6. iste izričito se navodi da se ovlasti moraju koristiti s temeljnim principima prava Europske unije, poput principa proporcionalnosti, poštovanja prava na obranu i pravne sigurnosti, zatim pravilima i principima međunarodnog prava kao i poštovanju tih prava, a koji su zapisani u Povelji o temeljnim pravima Europske unije i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Dalje, u istoj točki 6., određeno je da se mora osigurati poštovanje odgovarajućih propisa i sudskih odluka glede odvjetničke tajne kao i obrade osobnih podataka kako su određena propisom pojedine jurisdikcije zastupljene u ECN-u.

Gorenje Zagreb navodi predmet *Nexans protiv Komisije (T-135/06)* u kojem je Opći sud jasno naznačio da pretraga mora biti ograničena na ona područja za koja se opravdano smatra da postoje moguće povrede (točka 43. istog predmeta), smatrajući da se ne mogu opravdati radnje Komisije koje bi išle u pravcu pregledavanja svih aktivnosti jer bi to bilo „suprotno zaštititi privatnosti pravnih osoba koje se jamče kao temeljno pravo u demokratskom društvu“, (točka 65. istog predmeta).

Nadalje, Gorenje Zagreb navodi da je u predmetu *Prysmian and Prysmian Cavi e Sistemi Energia protiv Komisije (T-149/09)* Opći sud smatrao da je prilikom vršenja inspekcije u prostorijama nekog poduzetnika Komisija obvezna ograničiti pretragu na aktivnosti tog poduzetnika koje se odnose na sektore navedene u odluci kojom se nalaže inspekcija, a ako se nakon pregleda ustanovi da neki dokument ili informacija nije povezana s tim aktivnostima, da se ustegne od njenog korištenja u svojoj istrazi. Ako ne bi Komisija bila podvrgnuta tom ograničenju, praktički bi imala mogućnost, svaki put kada bi imala indicije koje bi joj dopustile sumnju da je neki poduzetnik prekršio propise o tržišnom natjecanju u određenom području svojih aktivnosti, izvršiti inspekciju koja bi se odnosila na cjelinu istih, s krajnjim ciljem otkrivanja postojanja svakog prekršaja navedenih propisa koje je taj poduzetnik mogao počinuti, što je inkompatibilno sa zaštitom sfere privatnih aktivnosti pravnih osoba koja je zajamčena kao temeljno pravo u demokratskom društvu (točke 62. i 63. predmeta).

Gorenje Zagreb zatim navodi da je Europski sud za ljudska prava donio niz važnih odluka, poput predmeta u 2010. *Société Canal Plus and Others protiv Francuske (broj 29408/08)* i *Compagnie des Gaz de Petrole Primagaz protiv Francuske (broj 29613/08)*. U oba je slučaja francusko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja provelo odobrene nenajavljene pretrage, no u to je vrijeme sudska kontrola pretraga bila moguća samo nakon što je protiv odluke tijela za zaštitu tržišnog natjecanja o povredi uložen pravni lijek. Europski sud za ljudska prava smatrao je da je povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka 6. stavka 1. Konvencije o ljudskim pravima. Odnosno, taj sud smatra da u tom slučaju nije udovoljeno pravu na pravično suđenje u razumnom vremenu kako je određeno navedenim člankom 6. stavkom 1. Konvencije o ljudskim pravima. Sličnu odluku donio je i u predmetu *Delta pekárný A.S. protiv Republike Češke, App. No. 97/11, ECHR 279*. Gorenje Zagreb navodi da je Francuska nakon toga načinila izmjene u svojim propisima kako bi omogućila sudsku kontrolu nenajavljene pretrage prije no što tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja donese konačnu odluku.

Gorenje Zagreb navodi da je važno istaknuti i presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Vinci Construction i GTM Génie Civil et Services protiv Francuske (Zahtjev br. 63629/10 i br. 60567/10)*, a čiju je presudu prevedenu na hrvatski jezik s francuskog izvornika sačinjenu od ovlaštenog sudskog tumača za francuski jezik Nevenke Horvat - Stehr, dostavio u privitku podneska od 4. ožujka 2016. U toj presudi Sud citira praksu Europske komisije na području inspekcija i zapljena (točka 26.), kao i presudu Suda EU u predmetu *Prysmian and Prysmian Cavi e Sistemi Energia protiv Komisije (T-149/09)*, gdje Sud ponavlja stav glede prava na pravično suđenje predviđeno člankom 6. Konvencije o ljudskim pravima pozivajući se na presude u predmetima *Société Canal Plus and Others protiv Francuske (broj 29408/08)* i *Compagnie des Gaz de Petrole Primagaz protiv Francuske (broj 29613/08)*, ali je pored toga odlučio da se radi i o povredi članka 8. Konvencije koji glasi: „1. Svatko ima pravo na poštovanje svojeg privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja. 2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom i ako je to u demokratskom društvu potrebno radi nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, radi obrane reda i sprječavanja kaznenih djela, zaštitu zdravlja i morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.“

Gorenje Zagreb navodi da je upitno kako Agencija štiti poslovnu tajnu te kako se čuvaju spisi i dokumentacija u kontekstu radnji kojima su službenici Agencije jednostrano načinili identičnu kopiju tvrdih diskova pojedinih službenih računala te se poziva na članak 54. ZZTN-a kojim je određen način na koji se prikupljena dokumentacija čuva. Time je, navodi Gorenje Zagreb, taj

pravni okvir nedostatan u konkretnom slučaju te se vidi kako ZZTN nije imao u vidu izradu kopija tvrdih diskova koji se obrađuju u Agenciji bez ikakve mogućnosti kontrole poduzetnika. Sljedeće, Gorenje Zagreb postavlja pitanje zaštite osobnih i tajnih podataka te smatra da je u ovom postupku došlo do povrede načela pristupa podacima i zaštite podataka jer se u postupku moraju zaštititi osobni i tajni podaci, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka, odnosno tajnosti podataka prema članku 11. stavku 2. ZUP-a. Gorenje Zagreb navodi da je u ovom postupku riječ o bitnim povredama postupka te ograničenjima i povredi temeljnih prava Gorenja Zagreb zaštićenim hrvatskim i međunarodnim pravom.

10. Ocjena procesnih primjedbi Gorenja Zagreb na provođenje nenajavljene pretrage i pretraživanje izuzete dokumentacije

Tijekom postupka, Gorenje Zagreb iznio je određene procesne primjedbe na provođenje nenajavljene pretrage i pretraživanje izuzete dokumentacije, što je sumirao u svom odgovoru na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku od 4. ožujka 2016.

Vežano za navedene primjedbe, Agencija ističe kako je iz sadržaja zaprimljene dokumentacije i očitovanja u konkretnom predmetu, pored mogućeg ograničavanja pasivne prodaje, postojala osnovana sumnja i na primjenu fiksnih ili minimalnih cijena (što se naknadno pokazalo opravdanim).

S obzirom na to da bi takva dokumentacija mogla teretiti Gorenje Zagreb, postojala je opasnost da bi taj poduzetnik uklonio ili izmijenio sve dokaze koji se nalaze kod njega i koji bi mogli upućivati na postojanje teškog ograničenja tržišnog natjecanja, u slučaju ako bi unaprijed bio obaviješten o provođenju pretrage, odnosno ako bi Agencija pisanim putem zatražila dostavu navedene dokumentacije.

Stoga je Agencija zaključkom od 17. studenoga 2014., sukladno članku 42. stavku 1. ZZTN-a, zatražila od Visokog upravnog suda RH izdavanje naloga za provođenje nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze, kao i pečačenje i privremeno oduzimanje predmeta, čemu je Visoki upravni sud RH udovoljio izdajući 20. studenoga 2014. nalog pod poslovnim brojem UsII-96/2014-2. Na temelju predmetnog naloga, Agencija je 26. studenoga 2014. provela nenajavljenju pretragu poslovnih prostorija Gorenja Zagreb.

Pritom je važno istaknuti kako Gorenje Zagreb pogrešno poistovjećuje rok za provedbu nenajavljene pretrage, koji je u konkretnom slučaju u nalogu bio naznačen u razdoblju od 24. do 28. studenoga 2014., s pregledavanjem te dokumentacije. Naime, u navedenom je roku moguće oduzeti i/ili preslikati dokumentaciju, dok za pregledavanje te dokumentacije ne postoji nikakav zakonom propisani rok.

Tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, ovlaštene osobe Agencije pregledale su poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje Gorenja Zagreb, osobito ugovore Gorenja Zagreb zaključene s distributerima proizvoda marke Gorenje s pripadajućim aneksima i drugim pripadajućim priložima. Popis cjelokupne preslikane dokumentacije, uključujući i forenzičke kopije tvrdih diskova (od kojih se kopija svakog zasebnog diska pohranjuje u zasebnoj datoteci), naveden je u prilogu zapisnika o provođenju predmetne pretrage.

Slijedom navedenog, nenajavljena pretraga provedena je na temelju naloga Visokog upravnog suda RH i u okvirima tog naloga, pri čemu je pretraga ograničena na urede i računala zaposlenika za koje se razumno moglo pretpostaviti da posjeduju relevantnu dokumentaciju, u prvom redu zaposlenika u čiji opseg rada spadaju poslovi vezani uz konkretan predmet postupka, te odgovornih osoba Gorenja Zagreb.

Agencija prilikom obavljanja svake pretrage, pa tako i pretrage provedene u prostorijama Gorenja Zagreb, istu provodi na način da bude što manje otegotna za svakodnevno poslovanje poduzetnika. Navedeno uključuje nastojanje da se ovlaštene osobe Agencije što kraće zadržavaju u prostorima poduzetnika koji se pretražuje. Također, iako Agencija ima ovlast oduzimanja računala, u predmetnoj pretrazi nije koristila tu mogućnost, jer bi oduzimanje računala na dulje razdoblje zasigurno imalo znatan negativni utjecaj na poslovanje Gorenja Zagreb. Stoga je najefikasniji i za poduzetnika najmanje otegotan način izrada identičnih kopija tvrdih diskova računala poduzetnika ili izuzimanje cjelokupne dokumentacije koja se nalazi u formatima koji sadržavaju tekstualne dokumente i koja je uobičajena u radu i poslovnoj komunikaciji, te pretraga njihovog sadržaja pomoću alata za digitalnu forenziku u prostorijama Agencije. Alternativa tome bi bila pretraga na licu mjesta uz korištenje alata za digitalnu forenziku, koja bi trajala više tjedana ili oduzimanje samog računala. Obje bi navedene opcije bile neusporedivo otegotnije za samog poduzetnika.

U odnosu na navode Gorenja Zagreb kako je Agencija tijekom provođenja pretrage postupila protivno odredbi iz članka 45. stavka 2. ZZTN-a, koji se odnosi na povjerljive informacije, Agencija ističe kako su isti u potpunosti neosnovani. Naime, postupak iz članka 45. stavka 2. ZZTN-a provodi se u situaciji kad poduzetnik odbije dati na uvid određenu dokumentaciju odnosno navede da ista sadrži povjerljive informacije, a ovlaštena osoba Agencije nakon uvida u tu dokumentaciju smatra da nije riječ o povjerljivim informacijama.

U konkretnom slučaju Gorenje Zagreb nije prilikom provođenja nenajavljene pretrage naznačio da izuzeta dokumentacija sadrži povjerljivu komunikaciju između njega i njegovih opunomoćenika, što je razvidno iz zapisnika o provođenju pretrage.

Već iz toga je potpuno jasno kako u konkretnom slučaju nije bilo osnove za postupanje sukladno odredbama članka 45. stavka 2. ZZTN-a, jer između Agencije i Gorenja Zagreb nije postojao prijevor oko toga sadrži li određeni dokument povjerljive informacije, niti je prijevor uopće mogao postojati s obzirom na to da Gorenje Zagreb nije naveo da određeni dokument sadrži povjerljive informacije niti da se među preslikanom dokumentacijom uopće nalaze takvi dokumenti.

Agencija dodatno ističe kako Gorenje Zagreb niti u svojim primjedbama na zapisnik, zaprimljenima 11. prosinca 2014., nije naveo konkretne preslikane dokumente koji prema njegovom mišljenju sadržavaju povjerljive informacije, već je istaknuo općeniti zahtjev za zaštitom odvjetničke tajne, uz napomenu kako sva pisma, obavijesti i drugi oblici komunikacije, uključujući, ali se ne ograničavajući na poruke elektroničke pošte i to bez obzira u kojem se polju („*from*“, „*to*“, „*cc*“ ili „*bcc*“) nalazi adresa jednog od odvjetnika Gorenja Zagreb, prilozi porukama elektroničke pošte, isprave pohranjene u digitalnom obliku, a koji potječu od ili su namijenjeni odvjetnicima Gorenja Zagreb, predstavljaju odvjetničku tajnu koju je sukladno članku 45. stavku 1. ZZTN-a potrebno izuzeti od pretrage.

Iz tih je razloga pozivanje na presude Europskog suda za ljudska prava koje se odnose na oduzimanje dokumentacije koja sadrži povjerljivu komunikaciju potpuno bespredmetno u konkretnom slučaju.

Vežano za argument Gorenja Zagreb da su kopije tvrdih diskova izrađene u samo jednoj kopiji te da su navedene kopije bez ikakvih mjera nadzora odnesene iz prostorija Gorenja Zagreb, Agencija ističe kako je Gorenju Zagreb bilo poznato s kojih su računala izuzeti podaci te je vrlo lako mogao samostalno pretražiti cjelokupnu dokumentaciju na navedenim računalima i provjeriti što je sve Agencija izuzela, pri čemu mu je osigurana mogućnost da usporedbom *hash* vrijednosti dokaže jesu li izuzete kopije tvrdih diskova modificirane u Agenciji ili nisu, pa stoga nikakve mjere nadzora nisu bile potrebne.

Nadalje, u predmetu *Akzo Nobel Chemical protiv Komisije (C-550/07P)* odnosno točkama 48. i 86. koje spominje Gorenje Zagreb, uopće se ne spominju citati koje Gorenje Zagreb navodi. Naime, točka 48. spomenute presude spominje odnos između pravnika i njegovog poslodavca, dok se točka 86. odnosi na primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 i razlikovanje pojma pravnika i odvjetnika u kontekstu zaštite povjerljivih informacija.

Vežano za predmete *Nexans protiv Komisije (T-135/09)* te *Prysmian and Prysmian Cavi e Sistemi Energia protiv Komisije (T-149/09)*, koje navodi Gorenje Zagreb, Agencija ističe kako se citirana razmatranja iz presuda odnose isključivo na sudski nadzor nad postupanjem Europske komisije, koja samostalno odlučuje o tome hoće li provesti nenajavljenju pretragu kod određenog poduzetnika, bez potrebe pribavljanja sudskog naloga, osim za pretragu stanova za koji joj je potreban sudski nalog, pa stoga kontrola europskih sudova nad postupanjem Komisije obuhvaća i ocjenu razloga i opsega svake pojedine pretrage. U konkretnom je slučaju, suprotno navedenom, riječ o postupanju Agencije sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske prema kojima je Agencija obvezna pribaviti sudski nalog za provođenje nenajavljene pretrage poduzetnika. Pritom Agencija ponovno ističe kako je nenajavljena pretraga kod Gorenja Zagreb izvršena u potpunosti unutar okvira izdanog sudskog naloga, s opsegom pretrage koji je obuhvaćao ograničavanje pasivne prodaje i primjenu fiksnih ili minimalnih cijena, što je naposljetku rezultiralo izdvajanjem dokaza koji se odnose isključivo na navedene povrede Gorenja Zagreb.

11. Izuzimanje elektroničke dokumentacije

Nakon završetka izuzimanja kopija tvrdih diskova, Agencija je u zapisniku o provođenju predmetne pretrage naznačila *hash* vrijednost svake izuzete kopije tvrdog diska, odnosno vrijednost dobivenu primjenom *hash* algoritma za sažimanje i identificiranje podataka na pojedinu kopiju tvrdog diska. Navedeni algoritam od ulaza varijabilne veličine vraća znakovni niz fiksne dužine. Osnovno svojstvo *hash* algoritma jest to da je on deterministički, odnosno da za identičan ulaz daje identičan znakovni niz fiksne dužine. Drugim riječima, ako su dva znakovna niza fiksne dužine dobivena istom *hash* funkcijom različita, to znači da su i ulazi bili različiti.

Agencija u svom radu koristi kriptografske *hash* funkcije *Message-Digest 5 Algorithm (MD5)* i *Secure Hash Algorithm (SHA-1)*, odnosno *hash* funkcije s dodatnim sigurnosnim svojstvima koje se koriste za autentifikaciju i očuvanje integriteta podataka.

Dokazivanje integriteta podataka vrši se usporedbom *hash* vrijednosti izuzetih kopija naznačenih u zapisniku i *hash* vrijednosti izuzetih kopija nakon pregleda podataka koje su na tim kopijama vršili ovlaštene službenici Agencije. U slučaju da se utvrdi kako je ta vrijednost nepromijenjena, to predstavlja neoboriv dokaz da podaci koji su na licu mjesta u prostorijama Gorenja Zagreb izuzeti nisu ni na koji način modificirani u Agenciji.

Slijedom navedenog, Gorenju Zagreb osigurana je mogućnost da usporedbom *hash* vrijednosti dokaže jesu li izuzete kopije tvrdih diskova modificirane u Agenciji ili nisu te je stoga Agencija smatrala kako nije opravdano niti nužno da predstavnici ili opunomoćenici Gorenja Zagreb budu prisutni tijekom samog internog procesa pregledavanja tih podataka u Agenciji.

Iako ne postoji zakonska obveza Agencije da omogući prisutnost predstavnika ili opunomoćenika Gorenja Zagreb pregledu podataka sadržanih na kopijama tvrdih diskova koje su ovlaštene osobe Agencije izradile tijekom nenajavljene pretrage provedene 26. studenoga 2014., Agencija je dopisom od 20. listopada 2015. pozvala opunomoćenike Gorenja Zagreb da 28. listopada 2015. u sjedištu Agencije, Savska cesta 41/XIV, Zagreb, prisustvuju izuzimanju elektroničke dokumentacije s predmetnih tvrdih diskova.

Tom su prilikom opunomoćenici Gorenja Zagreb izrazili želju da im se izuzeta dokumentacija, pored CD-a s tom dokumentacijom u elektroničkom obliku, dostavi i u papirnatom obliku. Budući da navedenu dokumentaciju zbog njene opsežnosti nije bilo moguće ispisati u tijeku jednog dana, opunomoćenici poduzetnika Gorenje Zagreb pozvani su je preuzeti u prostorijama Agencije dana 29. listopada 2015. u 15:00 sati.

Popis izuzete elektroničke dokumentacije s tvrdih diskova čije su identične kopije ovlaštene osobe Agencije izradile 26. studenoga 2014. tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenje Zagreb naveden je u prilogu zapisnika o izuzimanju elektroničke dokumentacije.

Svi dokumenti u elektroničkoj formi koji se nalaze u izuzetim kopijama tvrdih diskova, a koje je Agencija ocijenila kao dokaz u konkretnom predmetu, izuzeti su i ispisani na pisaču u 2 primjerka te snimljeni na CD-u u elektroničkom obliku u 4 primjerka. Napravljene su dvije preslike izuzete elektroničke dokumentacije u papirnatom obliku numerirane prema rednom broju izuzetih dokumenata od 1. do 258., i to jedna za Agenciju a druga za stranku, te su obje preslike parafirane od strane ovlaštenih osoba Agencije i stranke. Tri kopije CD-a s izuzetom dokumentacijom u elektroničkom obliku predane su opunomoćenicima Gorenja Zagreb, a jedan je primjerak ostao Agenciji.

Opunomoćenici Gorenja Zagreb nisu zatražili usporedbu *hash* vrijednosti izuzetih kopija naznačenih u zapisniku o provođenju predmetne pretrage i *hash* vrijednosti izuzetih kopija nakon pregleda podataka koje su na tim kopijama vršili ovlašteni službenici Agencije, niti su imali primjedbi na zapisnik o izuzimanju elektroničke dokumentacije. Opreza radi, istaknuli su samo kako ostaju kod svih ranije navedenih prigovora, uz posebnu napomenu da je dokumentacija u digitalnom obliku prenesena u Agenciju bez njihove kontrole tako da je na taj način moguća povreda odvjjetničke tajne odnosno poslovne tajne.

12. Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Sukladno članku 48. stavku 1. ZZTN-a, Agencija je dužna strankama u postupku prije zakazivanja usmene rasprave dostaviti pisanu Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, kako bi im osigurala mogućnost da se izjasne o svim relevantnim činjenicama i okolnostima.

Stoga je Agencija, nakon što je utvrdila relevantne činjenice i okolnosti, na temelju članka 48. ZZTN-a dostavila Gorenju Zagreb Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku klase: UP/I 034-03/2013-01/035, urbroja: 580-09/84-2016-099, od 22. prosinca 2015., te je pozvala Gorenje Zagreb da u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku u pisanom obliku dostavi svoje primjedbe, kao i da eventualno predloži saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

13. Očitovanje Gorenja Zagreb na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Očitovanje Gorenja Zagreb na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, u dijelu koji se odnosi na nenajavljenju pretragu njegovih poslovnih prostorija, detaljno je navedeno pod točkom 9. obrazloženja ovog rješenja.

Gorenje Zagreb navodi da se iz Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku može iščitati da bi se Gorenje Zagreb moglo teretiti i za navodno ograničavanje pasivne prodaje proizvoda Gorenja Zagreb navodnim nametanjem zabrane prodaje putem interneta distributerima Gorenja Zagreb suprotno članku 8. ZZTN-a u smislu odredbe članka 9. stavka 1. točke b) Uredbe o vertikalnim sporazumima. Gorenje Zagreb navodi da ničim ne ograničava prava distributerima da robu prodaju i putem interneta te napominje kako se poduzetnik o tome očitovao. Dalje, Gorenje Zagreb navodi da je upozorio dopisom iz rujna 2013. o neovlaštenom korištenju materijala zaštićenih intelektualnim pravima Gorenja Zagreb te da to ne predstavlja

ograničenije prodaje proizvoda, već obavještava poduzetnike koji neovlašteno koriste materijale zaštićene pravima intelektualnog vlasništva Gorenja Zagreb da prava nad takvim materijalima sukladno relevantnim zakonskim propisima pripadaju Gorenju Zagreb (npr. članak 18. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima ili članak 7. Zakona o žigu) te da adresati dopisa takve isključivim pravima zaštićene materijale neovlašteno koriste vrijeđajući pri tome prava Gorenja Zagreb i zakonske propise. Taj dopis iz rujna 2013. bio je usmjeren na sprječavanje izravne i neizravne štete za Gorenje Zagreb. Gorenje Zagreb smatra da je takav pristup sukladan propisima o zaštiti potrošača jer opisano postupanje pojedinih poduzetnika dovodi u zabludu potrošača glede postojanja i dostupnosti proizvoda odnosno glede povezanosti Gorenja Zagreb i tog poduzetnika te stoga može predstavljati zabranjenu zavaravajuću poslovnu praksu kako je opisana u članku 33. stavku 1. i stavku 2. točki 1. i 2. odnosno u članku 35. točki 2. i točki 5. Zakona o zaštiti potrošača. Time je, navodi poduzetnik, pristup Gorenja Zagreb sukladan odredbama zakona kojima se zaštićuju pojedina prava intelektualnog vlasništva i prava potrošača, dok s druge strane ne predstavlja niti može predstavljati iskorištavanje prava intelektualnog vlasništva koje bi bilo suprotno pravilima tržišnog natjecanja.

Većina poduzetnika kojima je upućen prethodno navedeni dopis nisu u ugovornoj vezi s Gorenjem Zagreb, već proizvode Gorenje slobodno nabavljaju od izravnih kupaca Gorenja Zagreb. Stoga se niti u kojem slučaju ne može govoriti o izričitoj ili prešutnoj suglasnosti volja između Gorenja Zagreb i drugih poduzetnika, odnosno ne može se govoriti o sporazumu između poduzetnika koji bi mogao povrijediti članak 8. ZZTN-a. Takav je pristup u skladu s dostupnim izvorima prava tržišnog natjecanja Europske unije, primjerice presudom Suda EU u predmetu *Bayer (predmeti C-2/01 i C-3/01 Bayer v Commission (2004) ECR I-23)* ili u točki 25. Smjernica o vertikalnim ograničenjima. Gorenje Zagreb navodi da se prema točki 25. tih Smjernica Uredba o vertikalnim sporazumima primjenjuje i na sporazume i usklađeno djelovanje i ne primjenjuje se na jednostrano postupanje poduzetnika te da jednostrano postupanje može biti karakterizirano kao zlouporaba vladajućeg položaja. No, prema navodu Gorenja Zagreb, Agencija smatra da je u slučaju ovog postupka riječ o usklađenom djelovanju te Gorenje Zagreb navodi da Agencija ne tvrdi da postoji izričiti sporazum kojim bi se spriječila internetska prodaja, nego je riječ o jednostranoj politici Gorenja Zagreb koja je zadobila pristanak druge strane. No, Gorenje Zagreb navodi, niti jedan od kriterija iz točke 25. Smjernica nije ispunjen glede navodne zabrane internetske prodaje.

Gorenje Zagreb u svojem odgovoru navodi da Agencija ničim nije dokazala postojanje zabrane internetske prodaje distributerima te napominje da nisu udovoljeni uvjeti i standardi postavljeni europskim pravom, uključivo i u predmetu *C-439/09 Pierre Fabre Cosmetique*. U odnosu na internetsku prodaju, Gorenje Zagreb ističe kako nisu sva ograničenja teške prirode te da su i iz samih Smjernica pojedina ograničenja dopuštena. Kao primjer navodi da principal može zahtijevati određeni standard kvalitete internetske stranice te može npr. tražiti od distributera da ima jednu ili više klasičnih trgovina ili izložbeno-prodajnih salona kako bi ispunio kriterij za članstvo u sustavu distribucije, a prema točki 45. Smjernica.

Gorenje Zagreb navodi tri (3) iznimke od teškog ograničenja tržišnog natjecanja iz članka 4. točke (b) Uredbe Europske komisije br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o vertikalnim sporazumima, koje se navode doslovno prema točki 55. Smjernica: „Sve tri iznimke dopuštaju ograničenje i aktivne i pasivne prodaje. Kako je to utvrđeno prvom iznimkom, dopušteno je ograničiti trgovca u veleprodaji da prodaje krajnjim korisnicima, što omogućuje dobavljaču da odvojeno vodi veleprodaju i maloprodaju. Međutim, ova iznimka ne isključuje pravo veletrgovca da prodaje određenim krajnjim korisnicima, kao što su to veći krajnji korisnici, dok ne dopušta prodaju (svim) ostalim krajnjim korisnicima. Druga iznimka omogućuje da dobavljač ograniči prodaju imenovanog distributera u sustavu selektivne distribucije, na bilo kojoj razini trgovine, neovlaštenim distributerima koji se nalaze na područjima na kojima djeluje takav sustav ili na kojima dobavljač još ne prodaje proizvode iz ugovora (na koje se poziva Uredba 330/2010 u članku 4. točki b) alineji (iii) kao na području koje je rezervirano za

dobavljača). Treća iznimka dopušta dobavljaču ograničavanje kupca komponenti, kojemu se iste dobavljaju za ugrađivanje u drugi proizvod, da ne prodaje navedene komponente konkurentima dobavljača.“

Iz ovoga je, navodi Gorenje Zagreb, razvidno da se treći ne mogu jednostrano pozivati na pravo prodaje internetom, a da je ta prodaja potpuno izvan dosega dobavljača te kako je iz prethodno navedenog moguće postaviti pojedina ograničenja u poslovanju internetom. No, to ne znači da Gorenje Zagreb ima ograničavajući stav prema internetu, već upravo suprotno, drži da se internetska prodaja može povoljno odraziti na njegovo poslovanje. Također, navodi da pojedini navodi glede njegove internetske politike ili pak razmišljanja pojedinaca nisu od utjecaja i ne mogu se smatrati službenim stavom Gorenja Zagreb.

Gorenje Zagreb ističe da je tržište otvoreno, na njemu su zastupljene sve svjetske robne marke, a svako umjetno određivanje cijena u takvim uvjetima imalo bi za posljedicu pad prodaje proizvoda jer svaki proizvod ima više supstituta koje potrošač može praktički izabrati u svakoj trgovini te u takvim uvjetima na tržištu fiksiranje cijene nema svrhe, a svaki pokušaj u tom smjeru prouzročio bi drastičan pad prodaje pa se takva praksa i ne primjenjuje. Gorenje Zagreb navodi da je u Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama navedeno da je Gorenje Zagreb nametao obvezu minimalnih prodajnih cijena te kontrolirao i kažnjavao one koji se s tim obvezama nisu slagali. Gorenje Zagreb smatra da je ta tvrdnja upitna. Naime, prema očitovanju Gorenja Zagreb, on nema interes nametati minimalne prodajne cijene jer je u interesu Gorenja Zagreb prodati što više proizvoda, a u tom smislu nametanje takvih cijena teško može biti poticano ili pak kontrolirano s njegove strane. Nadalje, navodi da upravo distributeri eventualno mogu biti zainteresirani za uvođenje sustava minimalnih prodajnih cijena kako bi se smanjila konkurentnost na strani *intra-brand* ponude, odnosno kako bi se postigla korektna cijena po mišljenju distributera koja opravdava troškove distributera.

U odnosu na ugovore, Gorenje Zagreb navodi da je potrebno razlučiti posebne vrste ugovora koje su sklopljene u sustavu komisijske prodaje, a to su npr. ugovori s poduzetnicima: [...], [...], [...], [...] i [...], a koji prodaju u svoje ime a za račun Gorenja Zagreb. Ti poduzetnici ne preuzimaju nikakve komercijalne niti financijske rizike u odnosu na izložene robe te stoga djeluju kao zastupnici Gorenja Zagreb u smislu prava tržišnog natjecanja, odnosno u smislu poglavlja 2.1. Smjernica.

Gorenje Zagreb ima niz primjedbi na način na koji je prikazana komunikacija između pojedinih osoba Gorenja Zagreb te komunikacija s trećima te smatra da je često ta komunikacija fragmentirana i izvučena iz konteksta u nekim slučajevima. A jednim od ključnih pitanja Gorenje Zagreb navodi u kojoj mjeri i kako se pojedina jednostrana postupanja mogu proglašavati ugovorom u smislu Smjernica.

Kao zaključak očitovanja na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama, Gorenje Zagreb ističe da je učinio iskorak u poboljšanju poslovnih politika uključivo i glede internetske prodaje, te ukupno s perspektive prava tržišnog natjecanja, i to prije dostavljanja navedene Obavijesti, a pored toga, navodi i da cjelokupno djelovanje ima neznatan učinak na tržište, o čemu može dostaviti odgovarajuću dokumentaciju.

Gorenje Zagreb navodi kako je iz svega navedenog očito riječ o bitnim povredama postupka te ograničenjima i povredi njegovih temeljnih prava zaštićenih hrvatskim i međunarodnim pravom. Stoga predlaže Agenciji postupak okončati rješenjem da ne postoje daljnji uvjeti za vođenje postupka, a podredno, ako Agencija smatra da postupak treba nastaviti tada bi se kao prethodno pitanje valjalo riješiti pitanje zakonitosti postupanja uz omogućavanje sudske kontrole do sada poduzetih radnji. Zaključno, Gorenje Zagreb navodi da Agencija nikakvu daljnju odluku ne može temeljiti na dokazima ili dokumentaciji koja je prikupljena na način koji je protivan temeljnim pravima Gorenja Zagreb kako su označeni u navedenim odlukama Suda EU i Europskog suda za ljudska prava.

14. Usmena rasprava

Radi pružanja mogućnosti Gorenju Zagreb da se u postupku očituje o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje rješenja, Agencija je 24. svibnja 2016., sukladno odredbi članka 50. stavka 1. ZZTN-a, održala usmenu raspravu.

Na usmenoj su raspravi prisustvovali opunomoćenici Gorenja Zagreb, [...] i [...], koji su ostali kod svih svojih navoda iznesenih u odgovoru na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku te su iskoristili svoje pravo da se očituju o činjenicama i okolnostima koje smatraju važnim za donošenje odluke u ovoj upravnoj stvari. U bitnome su predložili da se postupak obustavi te da se podredno predmet riješi preuzimanjem mjera, što je stranka sugerirala i prije primitka Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, te su predložili da se, s obzirom na značaj postupovnih pitanja koje je stranka navela pozivajući se na praksu Europskog suda i Europskog suda za ljudska prava glede nenajavljenih pretraga, u predmetnom postupku donese međurješenje kojim bi se navedeno procesno pitanje na odgovarajući način riješilo u smislu važećih propisa.

Na upit voditelja postupka o tome na koji način se odvija komunikacija opunomoćenika Gorenje Zagreb i navedenog poduzetnika, isti su izjavili kako se navedena komunikacija odvija putem elektroničke pošte te ističu da je upravo navedeno jedan od problema u konkretnom predmetu, budući da se u sustavu kopiranja tvrdih diskova računala prilikom nenajavljene pretrage nužno kopiraju i dokumenti koji predstavljaju odvjetničku tajnu te dokumenti koji su nevezani za predmet pretrage, odnosno dokumenti koji su privatne prirode.

Na upit voditelja postupka o tome da pojašne navod iz odgovora na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku o tome kako Gorenje Zagreb ima cijeli niz primjedbi na način koji je prikazana komunikacija između pojedinih osoba Gorenja Zagreb te komunikacija s trećima, opunomoćenici Gorenja Zagreb naveli su kako je riječ o generalnoj primjedbi, posebno s obzirom na pitanje ovlasti pojedinih zaposlenika Gorenja Zagreb na komunikaciju s trećima te konteksta u kojem se ta komunikacija odvija.

Zaključno, opunomoćenici Gorenja Zagreb napomenuli su kako nemaju drugih dokaznih prijedloga već predlažu po potrebi saslušanje distributera Gorenja Zagreb na okolnost funkcioniranja tržišta glede određivanja cijena proizvoda Gorenje. Voditelj postupka zaključkom je odbio prijedlog opunomoćenika Gorenja Zagreb za saslušanjem distributera Gorenja Zagreb jer o određivanju cijena proizvoda Gorenja Zagreb koje je relevantno za ovaj postupak postoji opsežna dokumentacija iz koje je razvidan modalitet suradnje Gorenja i njegovih distributera te stoga saslušanje distributera Gorenja ne bi pridonijelo dodatnom utvrđivanju činjeničnog stanja.

14.1. Podnesak Gorenja Zagreb od 24. svibnja 2016.

Opunomoćenici Gorenja Zagreb na predmetnoj su usmenoj raspravi dostavili podnesak u pravitku kojeg je dostavljena dokumentacija zatražena od strane Agencije u pozivu na usmenu raspravu, i to između ostalog:

- u papirnatom obliku sve odluke Suda EU te Europskog suda za ljudska prava, kao i preporuke Europske komisije, na koje se Gorenje Zagreb poziva u očitovanju Agenciji na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku i
- dokumentaciju o tome kako cit.: *„...cjelokupno djelovanje ima neznatan učinak na tržište o čemu Društvo može ovisno o daljnjem tijeku postupka dostaviti odgovarajuću dokumentaciju...“*, kako je navedeno u zaključku očitovanja Gorenja Zagreb na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.

U predmetnom podnesku Gorenje Zagreb u bitnome navodi kako smatra da se mjerodavno tržište u proizvodnom smislu može odrediti kao tržište bijele tehnike, a u zemljopisnom smislu mjerodavno tržište je tržište Republike Hrvatske.

Nadalje, Gorenje Zagreb navodi kako je tržište bijele tehnike otvoreno i dinamično tržište te nema nikakvih zapreka ulasku na tržište i prije nego je Republika Hrvatska postala članicom Europske unije. Nadalje, navodi kako postoji raznolika ponuda raznovrsnih robnih marki i brandova koji se pojavljuju na tržištu Republike Hrvatske, između ostalog: Bosch, Electrolux, Gorenje, Beko, LG, Samsung, Končar, Whirlpool, Candy, Quadro, Indesit, Siemens, Zanussi, Blomberg, Vox, Koerting, Vivax, AEG, Fagor, Miele, Hoover, Panasonic, Liebherr, Ariston i Sharp.

Također, Gorenje Zagreb u predmetnom podnesku navodi kako pored ovih brandova i robnih marki postoje još i oni koji su dostupni u određenim kanalima kod samo pojedinih poduzetnika poput poduzetnika: [...] - njihov brand bijele tehnike, [...], [...], [...] - određene serije. Pored toga, kao dokaz dinamičnosti tržišta navodi i da se na tržištu često pojavljuju novi brandovi i robne marke, od najnovijih između ostalog Sharp i Vox, te navodi kako je raznovrsnost i broj brandova i robnih marki praktički identičan razvijenim gospodarstvima (Njemačka, Francuska, Italija...) i istovremeno znatno raznovrsniji i razvijeniji od tržišta susjednih zemalja (Slovenija, Bosna, Srbija).

Nadalje, Gorenje Zagreb navodi kako je njegov tržišni udio na mjerodavnom tržištu u padu, te je prema izvješću GFK-a bio [30-40]% u 2008., dok je u 2014. bio [20-30]%, te je u priritku podneska dostavljeno i izvješće GFK-a koje sadrži navedene i druge podatke. Pri tome Gorenje Zagreb ističe da su tržišni udjeli izračunati na bazi samo onih marki koje GFK prati, odnosno drugim riječima, moguće je da je tržišni udjel Gorenja Zagreb manji, ali ne i veći. Kako dalje navodi Gorenje Zagreb, druga karakteristika glede njegove pozicije na tržištu jest snažan pritisak konkurenata s jedne strane te dobavljača s druge strane, pa u situaciji velikog broja robnih marki i brandova kupci imaju široke mogućnosti, što potiče zdravu konkurenciju i rezultira ujedno i nižim cijenama, dok je s druge strane tržište prodajnih kanala relativno koncentrirano te su distributeri, posebno pojedini, u mogućnosti svojom snagom značajno utjecati na poslovnu politiku dobavljača tražeći uvijek sve bolje uvjete.

Gorenje Zagreb navodi kako u takvoj situaciji teško može utjecati na poslovnu politiku dobavljača nametanjem kakvih cijena i drugih uvjeta, jer bi eventualno takvo ponašanje bilo kojeg proizvođača bijele tehnike bilo sankcionirano od strane kupaca, s obzirom na mogućnosti izbora te široki spektar cijena. Kao primjer aktivnosti distributera i njihove neovisnosti, Gorenje Zagreb navodi kako je distributerima dao cjenik u primjeni od 16. rujna 2013. u kojem je navedena i preporučena maloprodajna cijena za pojedine proizvode, a koji je dostavljen u priritku predmetnog podneska. Iz cjenika, u rubrici 111, perilica rublja, na prvoj stranici cjenika, podrubrici [...] drugom odjeljku s oznakom [...] naznačena je preporučena maloprodajna cijena u iznosu od 2.769,00 kuna. Međutim, bez obzira na to distributer [...] prodaje taj proizvod po cijeni od 2.499,00 kuna, dakle bitno niže od preporučene cijene, s tim što prodaju veže za razdoblje do 24. studenog 2013., odnosno do isteka zaliha.

Također, u cjeniku br. 2-2014., koji se također nalazi u priritku predmetnog podneska, za perilicu rublja, na prvoj stranici cjenika, podrubrici [...] drugom odjeljku s oznakom [...], naznačena je preporučena maloprodajna cijena u iznosu od 2.799,00 kuna, međutim, bez obzira na to, distributer [...] prodaje taj proizvod po cijeni od 2.699,00 kuna, dakle niže od preporučene cijene. Gorenje Zagreb u predmetnom podnesku zaključuje kako i ovo pokazuje dinamičnost tržišta i neovisnost distributera u određivanju cijena te pri tome napominje kako nikada nije raskidao ugovore s bilo kojim distributerom zbog toga što je cijene određivao niže od preporučenih.

15. Utvrđeno činjenično stanje

Za primjenu članka 8. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume, potrebno je utvrditi postojanje sporazuma, vrstu i sudionike sporazuma, sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja kao cilj ili posljedicu takvog sporazuma, robe i/ili usluge na koje sporazum ima ili može imati učinak, zemljopisno područje na kojem sporazum ima učinak te trajanje i način provođenja sporazuma.

15.1. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 7. ZZTN-a, određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području.

Sukladno članku 3. stavku 2. Uredbe o mjerodavnom tržištu, svrha utvrđivanja mjerodavnog tržišta određivanje je robe i/ili usluga s kojima se poduzetnici tržišno natječu te zemljopisnog područja na kojem se natječu.

Mjerodavno tržište, sukladno odredbi članka 4. Uredbe o mjerodavnom tržištu, utvrđuje se na način da se utvrdi njegova proizvodna dimenzija (mjerodavno tržište u proizvodnom smislu) i zemljopisna dimenzija (mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu).

Prema članku 5. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode za koje potrošači smatraju da su međusobno zamjenjivi s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe, odnosno navike potrošača.

Prilikom utvrđivanja mjerodavnog tržišta, prema članku 8. stavku 1. Uredbe o mjerodavnom tržištu, polazi se od kriterija zamjenjivosti potražnje za određenim proizvodom, odnosno o zamjenjivosti ponude za određenim proizvodom, a po potrebi i od kriterija postojanja potencijalnih konkurenata, odnosno zapreka pristupa tržištu.

Sukladno stavku 2. istog članka Uredbe, primjenjujući prethodno navedene kriterije mjerodavno tržište određuje se s ciljem utvrđivanja i razlikovanja segmenata tržišta određenih proizvoda na kojem se poduzetnici međusobno natječu.

Gorenje Zagreb ovlašten je distributer za proizvode marke Gorenje na području Republike Hrvatske te u svojoj ponudi ima proizvode bijele tehnike, malih kućanskih aparata, uređaja za grijanje i hlađenje te kuhinje. Iz podataka prikupljenih tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu te podataka prikupljenih tijekom postupka proizlazi kako se predmetno postupanje Gorenja Zagreb odnosi na proizvode bijele tehnike te male kućanske aparate.

Slijedom navedenog, kao mjerodavno tržište u proizvodnom smislu određeno je tržište distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata.

Bijela tehnika općenito obuhvaća sljedeće proizvode: perilice i sušilice rublja, aparate za kuhanje, hladnjake i zamrzivače, perilice posuđa te kuhinjske nape.

Mali kućanski aparati obuhvaćaju sljedeće proizvode: glačala, usisavače i parne čistače, mikrovalne pećnice, miješalice i sjeckalice, aparate za mljevenje mesa, aparate za pečenje kruha, višenamjenska kuhala, prenosive indukcijske ploče, roštilje i tostere, dehidratore za sušenje hrane, kuhala vode, sokovnike, rezalice, vage, mlince za kavu, ovlaživače zraka, aparate za zavarivanje plastičnih vrećica, ledomate i kuhinjsko posuđe.

Sukladno odredbi članka 6. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća zemljopisno područje na kojem poduzetnici sudjeluju u ponudi ili nabavi proizvoda.

Gorenje Zagreb ovlaštenu je zastupnik za proizvode marke Gorenje na teritoriju Republike Hrvatske te slijedom navedenog ima pravo uvoza, prodaje i distribucije predmetnih proizvoda na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske. Stoga je u konkretnom slučaju kao mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu određen teritorij Republike Hrvatske.

Pritom Agencija ističe kako, uzevši u obzir da je u ovom predmetu riječ o vertikalnom sporazumu koji sadrži ograničenja koja se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, precizno utvrđivanje mjerodavnog tržišta i tržišne snage poduzetnika nije od odlučne važnosti, jer tržišni udjeli poduzetnika ne utječu na činjenicu je li u konkretnom slučaju došlo do povrede odredbi ZZTN-a.

15.2. Sporazumi između poduzetnika s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja

Sukladno odredbi članka 8. stavka 1. ZZTN-a, zabranjeni su svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito oni kojima se:

1. izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti,
2. ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje,
3. dijele tržišta ili izvori nabave,
4. primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,
5. uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih strana dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.

Stavak 2. istog članka određuje kako se sporazumima u smislu stavka 1. tog članka smatraju osobito ugovori, pojedine odredbe ugovora, usmeni ili pisani dogovori među poduzetnicima te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično, neovisno o tome jesu li takvi sporazumi sklopljeni između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (horizontalni sporazumi) ili između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi).

Članak 8. stavak 3. ZZTN-a određuje kako se, iznimno od stavka 1. tog članka, određeni sporazumi neće smatrati zabranjenim sporazumima, odnosno izuzet će se od opće zabrane ako kumulativno, za vrijeme njihova trajanja, ispunjavaju sljedeće uvjete i to:

1. pridonose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga ili promicanju tehnološkog ili gospodarskog razvoja,
2. pružaju potrošačima razmjernu korist,
3. poduzetnicima ne nameću ograničenja koja nisu neophodna za postizanje navedenih ciljeva i
4. poduzetnicima ne omogućuju isključivanje znatnog dijela konkurencije s tržišta, za robe i/ili usluge koje su predmetom sporazuma.

Teret dokaza o postojanju navedenih uvjeta iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a snose poduzetnici sudionici sporazuma.

Sukladno odredbi članka 10. stavka 1. ZZTN-a, propisima o skupnom izuzeću utvrđuju se uvjeti koje pojedini sporazumi moraju ispuniti kako bi bili izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a. Drugim riječima, propisima o skupnim izuzećima omogućuje se poduzetnicima da pobliže steknu uvid u pojedina ograničenja koja bi mogla biti protivna propisima o zaštiti

tržišnog natjecanja, odnosno za čije se postojanje vežu određene pravne pretpostavke o učinku tih ograničenja na tržišno natjecanje.

Sporazumi kojima se narušava tržišno natjecanje u smislu članka 8. stavka 1. ZZTN-a, a koji ne ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a, ili na koje se ne odnosi članak 10. ZZTN-a, *ex lege* su ništetni.

Primjenom kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji, osobito prakse Suda EU koja je važan interpretativni instrument za primjenu hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju tih propisa, postojanje „sporazuma“ temelji se na sukladnosti izjava volja najmanje dviju stranaka, dok oblik u kojem se ta sukladnost izražava nije sam po sebi od odlučujućeg značenja (presuda Suda EU u predmetu *Commission of the European Communities v Volkswagen AG*, C-74/04 P, ECR 2006, str. I-06585, točka 37.).

Da bi postojao sporazum u smislu članka 81. stavka 1. UEZ-a, dovoljno je da su poduzetnici o kojima je riječ izrazili zajednički interes za djelovanje na tržištu na određeni način (presuda Općeg suda u predmetu *SA Hercules Chemicals NV v Commission of the European Communities*, T-7/89, ECR 1991, str. II-01711, točka 256.).

Iz prakse Suda EU proizlazi da članak 81. stavak 1. UEZ-a (sada članak 101. stavak 1. UFEU-a), koji sadržajno odgovara članku 8. stavku 1. ZZTN-a, razlikuje pojam „usklađenog djelovanja“ od pojmova „sporazuma“ i „odluke udruženja poduzetnika“, s isključivom namjerom da obuhvati različite oblike suradnje među poduzetnicima koji, sa subjektivnog gledišta, imaju istu narav te se razlikuju samo po svojem intenzitetu i oblicima u kojima se očituju (presuda Suda EU u predmetu *Commission of the European Communities v Anic Partecipazioni SpA.*, C-49/92 P, ECR 1999, str. I-04125, točka 112.).

Pojam usklađenog djelovanja odnosi se na oblik usklađivanja između poduzetnika koji, iako nije došao do stadija ostvarenja sporazuma u pravom smislu riječi, svjesno nadomješta stvarnu suradnju između njih čime ugrožava tržišno natjecanje (presuda Suda EU u predmetima *Commission of the European Communities v Anic Partecipazioni SpA.*, C-49/92 P, ECR 1999, str. I-04125, t. 115. i *Hüls AG v Commission of the European Communities*, C-199/92 P, ECR 1999, str. I-04287, točka 158.).

Kod ocjene postojanja „sporazuma“ u smislu članka 81. stavka 1. UEZ-a (koji sadržajno odgovara članku 8. stavku 1. ZZTN-a), potrebno je utvrditi da je riječ o sukladnoj izjavi volje stranaka da se na tržištu ponašaju na određeni način (presuda *ACF Chemiefarma NV v Commission of the European Communities*, 41/69, ECR 1970 str. 00661, t. 112.). Nadalje, prema pravnom stajalištu Suda EU, kriterije koordinacije i suradnje koji su konstitutivni za „usklađeno djelovanje“, u smislu navedene odredbe, treba tumačiti u skladu s koncepcijom inherentnom odredbama ugovora koje se odnose na tržišno natjecanje, prema kojoj svaki gospodarski subjekt mora samostalno odrediti politiku koju namjerava slijediti na zajedničkom tržištu (presuda Suda EU u predmetu *Commission of the European Communities v Anic Partecipazioni SpA.*, C-49/92 P, ECR 1999, str. I-04125, točka 116.).

15.3. Vrsta i sudionici predmetnog sporazuma

Sukladno odredbi članka 3. ZZTN-a, poduzetnicima se smatraju trgovačka društva, trgovci pojedinci, obrtnici i druge pravne i fizičke osobe koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u proizvodnji i/ili prometu robe, odnosno pružanju usluga, državna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kada izravno ili neizravno djeluju na tržištu, kao i sve druge pravne ili fizičke osobe (udruge, sportske organizacije, ustanove, vlasnici autorskih i sličnih prava i ostali) koje djeluju na tržištu. Pravni oblik, način financiranja i namjera ili činjenica ostvarivanja dobiti, sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, kao i

činjenica obavlja li se djelatnost na tržištu izravno ili neizravno, trajno, povremeno ili jednokratno, nije od utjecaja na određivanje pojma poduzetnika.

U predmetnom postupku nesporno je utvrđeno kako Gorenje Zagreb i kupci koji kupuju proizvode marke Gorenje radi njihove ugradnje u novi proizvod koji taj kupac proizvodi i/ili kupuju proizvode marke Gorenje u svrhu njihove daljnje preprodaje drugom kupcu ili prodaje krajnjem korisniku, odnosno potrošaču, jesu poduzetnici u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Gorenje Zagreb i predmetni poduzetnici ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, pa je stoga u konkretnom slučaju trebalo primijeniti propise o zaštiti tržišnog natjecanja koji uređuju vertikalne sporazume.

Uvjeti za skupna izuzeća vertikalnih sporazuma odnosno sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije propisani su Uredbom o vertikalnim sporazumima, kojom se određuju uvjeti koje vertikalni sporazumi između poduzetnika moraju sadržavati, te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati kako bi se mogli skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

Sukladno odredbi članka 2. Uredbe o vertikalnim sporazumima, vertikalni sporazum je ugovor, pojedina odredba ugovora, usmeni ili pisani dogovor, te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika, koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično, sklopljeni između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, a kojima se uređuju uvjeti pod kojima sudionici sporazuma mogu kupovati, prodavati ili preprodavati određene robe i/ili usluge.

Članak 2. Uredbe o vertikalnim sporazumima određuje pojam kupca kao poduzetnika koji od dobavljača kupuje proizvod radi njegove ugradnje u novi proizvod koji taj kupac proizvodi, i/ili kupuje proizvod od dobavljača u svrhu njegove daljnje preprodaje drugom kupcu ili prodaje krajnjem korisniku, odnosno potrošaču (fizička osoba koja kupuje, odnosno koristi ili bi u nekoj određenoj situaciji mogao koristiti, mjerodavni proizvod).

U konkretnom je slučaju utvrđeno kako, iako je riječ o odnosu između Gorenja Zagreb i samostalnih poduzetnika, svijest o tome da Gorenje Zagreb ili netko od konkurenata vrši nadzor nad pridržavanjem određene razine cijena i područja djelovanja te se ne ustručava reagirati u slučaju nepridržavanja naprijed navedenoga stvara pritisak na volju ostalih trgovaca da se pridržavaju onoga što im je nametnuto.

Navedeno je razlog zbog kojega Agencija, iako je utvrđeno kako su članovi distributivne mreže Gorenja Zagreb također bili sudionici predmetnog zabranjenog sporazuma, nije povredu utvrđivala i protiv njih kao slabije ugovorne strane.

Članak 9. stavak 1. Uredbe o vertikalnim sporazumima određuje kako se skupno izuzeće ne može primijeniti na vertikalne sporazume koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim čimbenicima, pod kontrolom ugovornih strana, sadrže vertikalna ograničenja koja se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, a kojima je cilj:

- a) ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, ne dovodeći u pitanje pravo dobavljača da odredi maksimalnu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne strane,
- b) ograničavanje područja na kojem kupac sudionik sporazuma može prodavati proizvode koji su predmet sporazuma, ili ograničavanje prodaje ugovorenih proizvoda određenoj skupini potrošača,

- c) ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini trgovine na malo, aktivne ili pasivne prodaje proizvoda krajnjim korisnicima, ne isključujući mogućnost zabrane članu unutar sustava selektivne distribucije da djeluje izvan ovlaštenog poslovnog prostora,
- d) ograničavanje međusobne opskrbe između distributera unutar sustava selektivne distribucije, uključujući ograničenja između distributera koji ne djeluju na istoj razini trgovine,
- e) ograničavanje dobavljača dijelova, koji te dijelove prodaje kupcu radi ugradnje u novi proizvod, pri prodaji tih dijelova, kao rezervnih dijelova, krajnjim korisnicima ili serviserima, te drugim pružateljima usluga, koje kupac nije ovlastio za popravak ili servisiranje njegovih proizvoda.

15.4. Ugovorne odredbe kojima se neposredno utvrđuje prodajna cijena

Gorenje Zagreb razlikuje tri kategorije kupaca za program bijele tehnike: „Gorenje Studio“, ključne kupce i ostale kupce.

Prvu kategoriju kupaca čine poduzetnici koji obavljaju djelatnost maloprodaje prodajnog asortimana Gorenja i imaju ovlaštenje za korištenje naziva „Gorenje Studio“ kao prodajno-izložbeni saloni i internetske trgovine. Prema trenutnim podacima s internetske stranice Gorenja Zagreb, riječ je o poduzetnicima: [...], [...], [...] i [...].

Drugu kategoriju kupaca čine ključni kupci. Prema očitovanju Gorenja Zagreb koje je Agencija zaprimila 24. lipnja 2014., odluku o tome koji kupac predstavlja ključnog kupca Gorenje Zagreb donosi na temelju kriterija [...]. Gorenje Zagreb napominje kako uzima u obzir i [...] na temelju [...].

Ovdje je potrebno naglasiti kako poduzetnici [...], [...], [...], [...] i [...] djeluju kao komisionari Gorenja Zagreb te odnos Gorenja Zagreb s navedenim poduzetnicima ne može biti predmet ovog postupka, što jasno proizlazi iz kriterija navedenih u točki 2.1. Smjernica o vertikalnim ograničenjima. Navedeni poduzetnici djeluju kao zastupnici Gorenja Zagreb te proizvode marke Gorenje prodaju u svoje ime, ali za račun Gorenja Zagreb. Stoga Agencija ugovore između Gorenja Zagreb i navedenih poduzetnika nije ocjenjivala u predmetnom postupku.

Popis ključnih kupaca Gorenja Zagreb po godinama prikazan je u tablici 1.

Tablica 1. Popis ključnih kupaca poduzetnika Gorenje Zagreb

[...]

Izvor: Očitovanje poduzetnika Gorenje Zagreb zaprimljeno u Agenciji 24. lipnja 2014.
 Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Svi preostali kupci koji ne pripadaju u jednu od prethodno spomenute kategorije kupaca predstavljaju treću kategoriju ostalih kupaca.

Gorenje Zagreb u poslovanju s kupcima na veleprodajnoj razini koristi jednoobrazno sastavljene ugovore o kupoprodaji, odnosno tipske ugovore o kupoprodaji. Prilog i sastavni dio navedenih ugovora čine Prodajni uvjeti za bijelu tehniku. Analizom Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010., utvrđeno je kako navedeni prodajni uvjeti u članku 6. i članku 9. sadrže vertikalna ograničenja koja se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, sljedećeg sadržaja: cit.:

"Članak 6.

Kupac i njegovi kupci neće prodavati ugovorenu robu u svojim prodavaonicama ispod razine minimalnih maloprodajnih cijena prodavatelja. Kupac potpisivanjem Godišnjeg ugovora jamči da će u lancu daljnje prodaje do maloprodaje poštivati preporučene minimalne maloprodajne cijene, jednako i dogovorene akcijske maloprodajne cijene.

U slučaju nepoštivanja prethodnog stavka i/ili nepoštivanja preporučene minimalne MPC kupac gubi pravo na bonitet opisan u članku 9. koji se odobrava mjesečno. Prodavatelj će odmah, na 30 dana obustaviti isporuku bijele tehnike kupcu koji je mogao utjecati da do takvih situacija ne dođe, a u ponovljenom slučaju raskinuti ugovor.

Članak 9.

NAKNADNA ODOBRENJA

...MJESEČNI BONITET - odobrava se za prethodni mjesec do 10-tog dana tekućeg mjeseca prema dolje navedenom uvjetu:

- 2% - za poštivanje minimalne MPC i maksimalnog dogovorenog rabata u veleprodajnom poslovanju kupca, ukoliko kupac poštuje ugovoreno na način opisan u članku 6. ovih prodajnih uvjeta."*

Navedenim odredbama članka 6. i članka 9. Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010. koji čine sastavni dio tipskih ugovora koje je Gorenje Zagreb sklapao sa svojim kupcima, ograničio je pravo svojih kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda marke Gorenje, uz upozorenje kupcima o gubitku bonusa ili obustavi isporuke ili raskidu ugovora u slučaju nepridržavanja zadane cjenovne razine.

Analizom dokumentacije koja je prikupljena 26. studenoga 2014. tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb, Agencija je utvrdila kako su navedeni prodajni uvjeti za bijelu tehniku, sa spornim odredbama članka 6. i članka 9., bili prilog kupoprodajnim ugovorima zaključenim sa sljedećim poduzetnicima: [...].

Prodajni uvjeti za bijelu tehniku za 2010. bili su na snazi do 1. veljače 2011., kada je Gorenje Zagreb zaključio nove prodajne uvjete s gore navedenim poduzetnicima. Analizom novih prodajnih uvjeta, Agencija je utvrdila kako isti više ne sadrže ograničavajuće odredbe.

15.5. Primjena članka 8. ZZTN-a na jednostrana postupanja poduzetnika

Primjenom kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji, jednostrano postupanje poduzetnika može biti obuhvaćeno područjem primjene članka 102. UFEU-a (sadržajno odgovara članku 13. ZZTN-a) koji zabranjuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika (točka 25. Smjernica o vertikalnim sporazumima).

Međutim, prema praksi Suda EU, u određenim slučajevima jednostrano postupanje poduzetnika smatra se sporazumom u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja (Presude Suda EU u predmetima *Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v. Commission of the European Communities*, br. 107/82 od 25. listopada 1983., ECR 1983., str. 3151, točka 38, *Ford - Werke AG and Ford of Europe Inc. V. Commission of the European Communities*, spojeni predmeti br. 25 i 26/84 od 17. rujna 1985., ECR 1985., str. 02725, točka 21, *Sandoz prodotti farmaceutici SpA v. Commission of the European Communities*, br. C-277/87 od 11. siječnja 1990., ECR 1990., str. I-00045, točke 1. do 4.).

Budući da je s vremenom interpretacija jednostranih postupanja kao zabranjenih sporazuma postajala sve šira i fleksibilnija, europski sudovi u nekoliko su slučajeva detaljno odredili granicu između (i) jednostranih ponašanja koja se mogu smatrati zabranjenim sporazumima u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja te (ii) onih koji se ne mogu smatrati zabranjenim sporazumima.

Presudom u predmetu *Bayer AG v Commission of the European Communities*, T-41/96, od 26. listopada 2000., ECR 2000., str. II-03383, Sud EU je za razliku od Europske komisije utvrdio kako je postupanje poduzetnika Bayer jednostrano postupanje poduzetnika a ne zabranjeni sporazum u smislu članka 101. UFEU-a, iako je cilj takvog postupanja Bayera bio spriječiti paralelni izvoz, ograničiti tržišno natjecanje i trgovinu između država članica. Prema pravnom stajalištu Suda EU, članak 101. UFEU-a (koji sadržajno odgovara članku 8. ZZTN-a) primjenjuje se samo na koordinirana bilateralna ili multilateralna ponašanja (točka 64. navedene presude). Sporazum obuhvaća postojanje suglasnosti volja između barem dviju stranaka, a oblik u kojem se manifestira je nevažan sve dok predstavlja istinito izražavanje namjera stranaka (točka 69. navedene presude). Sporazum će postojati ako jedna strana pristane prešutno na praksu i mjere koje usvaja druga strana (točka 71. navedene presude). Nakon presude Suda EU u predmetu *Bayer AG v Commission of the European Communities*, T-41/96, zahtijeva se dokaz o usuglašenosti volje poduzetnika, a što u prethodnim odlukama nije bio slučaj.

Prema članku 25. Smjernica o vertikalnim sporazumima, u slučaju kada ne postoji izričiti sporazum koji izražava suglasnu volju, Europska komisija će morati dokazati da je jednostrana politika jedne stranke zadobila pristanak druge stranke. Kod vertikalnih sporazuma, o čemu je riječ u konkretnom slučaju, dva su načina na koja se može utvrditi pristanak na određenu jednostranu politiku. Prvo, pristanak se može utvrditi iz ovlasti koje su strankama dodijeljene općim, unaprijed sastavljenim sporazumom. Ako unaprijed sastavljeni sporazum sadrži odredbe o provođenju jednostrane politike ili ovlašćuje stranku sporazuma da kasnije, naknadno, provodi određenu jednostranu politiku koja će obvezivati i drugu stranku, pristanak na takvu politiku druge stranke može se utvrditi na temelju takvog sporazuma. Drugo, ako ne postoji takav izričit pristanak, Europska komisija može dokazati postojanje prešutnog pristanka. Za to je potrebno najprije dokazati da jedna stranka za provedbu svoje jednostrane politike traži, izričito ili prešutno, suradnju druge stranke u provedbi svoje jednostrane politike, i drugo, da je ta druga stranka pristala na takav zahtjev na način da je tu jednostranu politiku primjenjivala u praksi. Na sličan način, prešutni pristanak u vertikalnim sporazumima može se utvrditi na temelju razine pritiska koji je vršila stranka kako bi drugoj stranki ili strankama sporazuma nametnula svoju jednostranu politiku, zajedno s nekim distributerima koji stvarno u praksi primjenjuju jednostranu politiku dobavljača. Sustav nadzora i kažnjavanja koji je uspostavio dobavljač kako bi kaznio one distributere koji ne postupaju u skladu s njegovom jednostranom politikom, ukazuje na prešutni pristanak na jednostranu politiku dobavljača ako taj sustav dopušta dobavljaču da svoju politiku provodi u praksi.

Dokazi koji u konkretnom slučaju ukazuju na to da je Gorenje Zagreb, samoinicijativno ili po prigovoru pojedinih kupaca Gorenja Zagreb, na izričit način tražio suradnju drugih poduzetnika i/ili vršio pritisak na iste, u svrhu provedbe i/ili nametanja svoje jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata su sljedeći:

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 30. studenog 2011. u 8:20 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „...*Jučer je sa partnerom [...] na sastanku u nazočnosti [...] jedan od prijedloga a u svrhu rješavanja problema sa nepoštivanjem maloprodajnih cijena, bio taj da im ponudimo artikle na kojima mogu raditi damping. Prijedlog je načelno ovakav:*
 - [...] *uzima neke od ponuđenih aparata*
 - *na njima slobodno formira mpc*
 - *što ne prodaju unutar valute imaju pravo vratiti*
 - *uvjet je naravno da odmah na redovnoj gami vrati cijene na preporučene...*“

U pravitku navedene elektroničke pošte nalazi se tablični prikaz naziva „Prijedlog aparata za damping cijena“, uz naznaku šifre i naziva pojedinog proizvoda, VPC-a, redovnog rabata, 2% rabata za poštivanje MPC-a, akcijskog rabata, netto akcije, a uz

svaki pojedini proizvod u navedenoj tablici je napomena o tome da je slobodno formiranje MPC-a.

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 2. lipnja 2012. u 9:49 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], provjerili smo preporučene maloprodajne cijene kod vašeg konkurenta i bili ste apsolutno u pravu za 2 artikla bijele tehnike...Slijedom toga obratili smo se rukovodstvu [...] i očekujemo njihovo službeno očitovanje po tom pitanju. Radimo maksimalno koliko je u našoj moći da zaštitimo maloprodajne cijene te da zaštitimo partnere od nelojalne konkurencije...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 1. srpnja 2012. u 17:30 sati [...] (Gorenje Zagreb) u privitku koje se nalazi primjerak dopisa od 9. prosinca 2011. koji je Gorenje Zagreb uputio poduzetniku [...] nakon što je isti protestirao zbog rušenja cijena od strane poduzetnika [...], cit.: „...Shodno vašim učestalim ali opravdanim prigovorima zbog nepoštivanja preporučene maloprodajne cijene od strane vašeg konkurenta u [...] obraćam se ovim dopisom. Naime, nesporno je kako su izražene cijene na brandu Gorenje kod vašeg konkurenta ispod preporučenih maloprodajnih cijena i da se to kosi sa prodajnom politikom Gorenja. Stoga, a u cilju očuvanja te politike i jačanja partnerskih odnosa odlučili smo reagirati. ...Nakon naše oštre reakcije kod vašeg lokalnog konkurenta dogovoreno je kako će ubuduće poštovati preporučene maloprodajne cijene. Stoga očekujte u najkraćem mogućem roku njihovu nivelaciju cijena na preporučene po cjeniku Gorenja Zagreb. Nadamo se da do ovakvih „čudnih i teških“ situacija neće ubuduće dolaziti a ako i najgorem slučaju dođu dati ćemo sve od sebe kako bi se negativne posljedice svele na minimum. Hvala što ste promptno reagirali jer time podupirete zajedničke poslovne interese...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 2. srpnja 2012. u 18:25 sati [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „Kod [...] imam dojam da je konfuzna situacija po pitanju poštivanja maloprodajne cijene. Vlasnik pritišće [...] (danas me zvala 5 puta za ovaj slučaj) što je poduzela kod dobavljača da se cijene u [...] poštvaju. Napisao sam joj da smo u toku ([...] je danas bio tamo i napisati će detaljno u izvještaju) te da dajemo maksimum da se situacija normalizira...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 6. srpnja 2012. godine u 11:23 sati [...] ([...]) u kojoj dostavlja tablicu s jednim uređajem uz određivanje cijene navedenog uređaja u letku kako slijedi: cit.: „...Također, cijena u letku mora biti 2699...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 7. rujna 2012. u 14:31 sati [...] i [...] ([...]) putem koje šalje navedenom poduzetniku komercijalne uvjete Gorenja Zagreb, kako slijedi, cit.: „...Mjesečni bonitet od [...] % kao nagrada za pridržavanje cijena. Obaveza za dobivanje boniteta je da imate na stranici istaknutu samo jednu cijenu-preporučenu, a prema vlastitom izboru moguće je da na Vašoj prvoj stranici oglasite da dajete [...] % za gotovinsko plaćanje...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012. godine u 09:01 sati [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], kao što smo se putem telefona dogovorili šaljem ti popis artikala za koje trebate staviti cijene na naše preporučene. ...U prvoj koloni su cijene koje moraju biti, a u drugoj koloni aktualne cijene u [...] (kako na webu tako i u samoj maloprodaji)...Molim te da što prije stavite cijene na preporučene te info kad isto bude napravljeno...Mi ćemo i dalje tražiti artikle van cjenika gdje ćete imati cjenovnu i modelnu ekskluzivu...“

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012 u 11:46 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], *zahvaljujem na brznoj reakciji. Molim da staviš sve cijene na preporučene. Isto šaljem sad prema [...]. [...] rješavam sutra. Hvala...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012. godine u 18:39 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], *nakon reakcije mog menadžmenta koji je u kontaktu s vašim konkurentom zbog „rušenja“ maloprodajnih cijena na dijelu Gorenje asortimana postignut je dogovor kako će se maloprodajne cijene nivelirati na preporučene po cjeniku kroz nekoliko dana. Uz to, još jednom ćemo osobno provjeriti u petak da li su cijene na problematičnim artiklima vraćene na preporučene po aktualnom cjeniku Gorenja Zagreb d.o.o.*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 21. rujna 2012. u 15:55 [...] (Gorenje Zagreb) i [...] (Gorenje Zagreb) koja sadrži usporedbu MPC cijena poduzetnika [...] i [...] za određene artikle, sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *pokušaj urgirati kod [...] u [...] neka vrati maloprodajne cijene na preporučene...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 24. rujna 2012. u 10:50 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja, cit.: „...[...], *molim te vidi prema popisu ispod jeste li negdje propustili nivelirati cijenu prema cjeniku MKA... Molim te javi mi povratni info... Mišljenja sam da je pridržavanje cijena bolji način za uspjeh jer ako i konkurencija skine cijene opet smo tamo gdje smo krenuli samo sad svi radimo s manjim maržama...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] 27. rujna 2012. u 20:27 sati [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb) u kojoj traži da vrše pritisak na [...] zbog nepoštivanja maloprodajne cijene kako slijedi, cit.: „*Cijene u [...]!!! Pritisak dok ne vrate cijene. Pozdrav, [...]*“, kao odgovor na elektroničku poštu upućenu od [...] (Gorenje Zagreb) kojom dostavlja [...] i drugim zaposlenicima Gorenja Zagreb dnevni izvještaj od 27. rujna 2012., u kojem se navodi kako [...] ide ispod preporučene cijene za usisavač Gorenja, sljedećeg sadržaja, cit.: „...*i ovdje hvale prodaju našeg usisavača [...] - podigli su cijenu sa 649 kn na 699kn, ali cijena ponovo ispod preporučene 799kn...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] 30. rujna 2012. u 16:23 sati [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja: cit.: „ *Podsjeti opet [...] ovaj tjedan za nepoštivanje cijena...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 10. listopada 2012. u 9:30 sati [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb) putem koje [...] između ostalog dostavlja ponudu za tri artikla navedena u tablici te traži da se pridržava akcijske maloprodajne cijene kako slijedi, cit.: „...*Za ova tri aparata je također uvjet da se držiš akcijske maloprodajne cijene i da ih ne guraš na web!...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 23. listopada 2012. u 16:50 sati [...] i [...] () te [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „*Poštovani, Što se tiče obustave isporuka mi smo svoje odradili, to vam još jednom potvrđujem. Molim vas, ljudski i poslovno, da nas sad i vi podržite te cijene oko kojih smo razgovarali vratite na preporučene. Sve osim toga nas vodi prema daljnjem rušenju cjelokupnog tržišta...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 26. listopada 2012. u 12:40 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja: cit.: „...*molimo potvrdite Vašim dopisom jeste li uskladili mpc. GORENJE artikala istaknute u Vašoj internet prodaji s važećim cjenicima GORENJE koji su Vam dostavljeni očekuje se Vaš pozitivan odgovor najkasnije u ponedjeljak, 29. o.m...., bez mogućnosti odgađanja...*“

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 18. prosinca 2012. u 8:37 sati [...] i [...] ([...]) te [...] (Gorenje Zagreb) putem koje od [...] traži korekciju cijena na proizvodima koje dostavlja u popisu, zajedno sa starim i novi cijenama za svaki pripadajući proizvod kako slijedi, cit.: „[...], *na sljedećim artiklima potrebno je nivelirati maloprodajnu cijenu sa redovne na trajnu akcijsku jer smo tako dogovorili prilikom ulistanja... Po redovnim cijenama ti artikli nisu konkurentni...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 17. ožujka 2013. u 17:54 [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *moraš reagirati...*“, nakon što je [...] (Gorenje Zagreb) 15. ožujka 2013. u 12:56 sati zaprimio od [...] (Gorenje Zagreb) elektroničku poštu sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *šaljem pritužbe [...] na cijene u [...]. Na moje ranije prijedloge o povećanju izloga s našom robom (trenutno na 22%), rečeno mi je da ne žele radi nepoštivanaj MPC...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 19. ožujka 2013. u 9:34 sati [...] ([...]) te [...] (Gorenje Zagreb), [...] ([...]), [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „*Poštovana, svjesni smo trenutne situacije. Tržište je zaista turbulentno, konkurentsko okruženje je prilično jako a kupovna moć nije na vrhuncu. Unatoč svim trenutnim čimbenicima za nepoštivanje maloprodajne cijene nema opravdanja...konkretno, pokušavamo i rješavamo kako ovu situaciju tako i mnoge ostale na zadovoljstvo svih naših partnera...*“, kao odgovor na elektroničku poštu upućenu od [...] ([...]) 18. ožujka 2013. u 3:33 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), [...] ([...]) i [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „*...obilaskom prodajnih mjesta Vašeg kupca „[...]“ ustanovljeno je da su sniženi gotovo svi aparati Gorenja u prosjeku 10% na MPC...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 3. travnja 2013. u 23:14 [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja: cit.: „*...Traži je povećanje cijena na 3299 (usmeno)...To zasigurno neće zaustaviti taj model...javi rezultat...*“, vezano uz elektroničku poštu upućenu od [...] ([...]) 2. travnja 2013. u 9:30 [...] i [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „*U privitku šaljem screenshot gdje je vidljivo da je MPC kod [...] za vrlo sličan model perilice rublja još jeftiniji od modela koji imamo u ekskluzivi. Smatramo da je i na ovom modelu još uvijek vidljivo da problem MPC kod konkurencije nije riješen te da će se korekcijom MPC usporiti prodaja iste...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 27. svibnja 2013. godine u 10:05 sati [...] i [...] ([...]), [...] i [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „*...[...]...Molim te niveliraj odmah mpc zbog tvoje konkurencije (ako možeš odmah dok mi cure ne naprave odobrenja)...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 27. lipnja 2013. godine u 15:03 sati [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb) putem koje Gorenje Zagreb navedenom trgovačkom centru određuje fiksnu cijenu hladnjaka [...], cit.: „*...Za početak treba biti cijena stalno na 2999, onda ćemo biti svi pametniji da li se može prodati po toj cijeni...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 8. siječnja 2014. u 10:12 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja, cit.: „*...u prilogu šaljem ponudu za letak 30.01. - 12.02 zajedno sa preporučenim akc. maloprodajnim cijenama. Molim te da mi javiš za koje ap. ste se odlučili te Vas molim da se pridržavate akc. mpc...*“

Dokazi koji ukazuju na to da su pojedini poduzetnici pristali na zahtjev ili pritisak Gorenja Zagreb za provedbom njegove jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata, na način da su takvu poslovnu politiku Gorenja Zagreb primjenjivali u praksi, su sljedeći:

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 5. prosinca 2011. u 17:47 [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), putem koje im dostavlja na znanje elektroničku poštu upućenu [...] i [...] (Gorenje Zagreb), [...] i [...] (nepoznato) 5. prosinca 2011. u 12:15 od strane [...], direktora poduzetnika [...], u kojoj navedeni poduzetnik obavještava [...] i [...] (Gorenje Zagreb) kako: cit.: „...S obzirom da nakon naših razgovora vezano po pitanju problema cijena u [...] želim Vas obavijestiti da smo prisiljeni poduzeti određene korake glede zaštite prodaje prodajnog asortimana Gorenja. Morat ćemo obavijestiti javnost o nepoštivanju cijena jer nakon naših nastojanja i očekivanja da će se cijene vratiti na preporučene a iste nisu ni nakon desetak dana vraćene moramo poduzeti određene korake a krajnji rezultat može biti da ćemo vam staviti vašu robu na raspolaganje i izbaciti robu iz prodajnog asortimana ili ćemo srušiti cijene a to bi bila najgora opcija jer samim time bi se urušilo tržište jer će se tad pokrenuti lavina rušenja cijena na vašem asortimanu. Mi smo u cilju rješavanja problema do sada i čekali i nismo ništa poduzeli i čekati ćemo do srijede a nakon toga ćemo biti prisiljeni obavijestiti sve vaše i naše partnere da zajednički zauzmemo stav o problemu pa ćemo se svi skupa dogovoriti što ćemo raditi. Da je urušio cijene na par artikala ne ništa rekao ali da skine sve pa i kućanske aparate to stvarno nema smisla. Ja bi Vas molio da se stvarno nešto poduzme jer ovo sve skupa mi je mučno i želio bi da sve ovo možemo zaboraviti...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 8. prosinca 2011. u 9:31 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Prijatelju u prilogu ti je izračun [...] cijena i postotak koliko su ispod preporučenih. Kako sam i rekao da ću do danas sačekati da vidim što ćeš učiniti glede rješavanja problema cijena. Sa današnjim danom ću napraviti nivelaciju pa ćemo vidjeti tko će duže moći izdržati. Bili ste rekli da ćete stopirati isporuke onima koji se ne budu pridržavali preporučenih cijena a [...] je prekjučer dobio robu. Nadam se da ćeš shvatiti da ja moram nešto učiniti jer ne mogu dozvoliti da netko ruši egzistenciju mene i mojih djelatnika. Zvao sam te ali si na sastanku zovi me ako imaš ikakva saznanja da ne moram napraviti nivelaciju jer onda nema nazad...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 9. prosinca 2011. u 10:48 sati [...] ([...]) te [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, u prilogu vam šaljem pismeno očitovanje u svezi problema oko maloprodajnih cijena...“, u prilogu koje se nalazi primjerak dopisa od 9. prosinca 2011. koji je Gorenje Zagreb uputio poduzetniku [...], cit.: „...Shodno vašim učestalim ali opravdanim prigovorima zbog nepoštivanja preporučene maloprodajne cijene od strane vašeg konkurenta u [...] obraćam se ovim dopisom. Naime, nesporno je kako su izražene cijene na brandu Gorenje kod vašeg konkurenta ispod preporučenih maloprodajnih cijena i da se to kosi sa prodajnom politikom Gorenja. Stoga, a u cilju očuvanja te politike i jačanja partnerskih odnosa odlučili smo reagirati. ...Nakon naše oštre reakcije kod vašeg lokalnog konkurenta dogovoreno je kako će ubuduće poštovati preporučene maloprodajne cijene. Stoga očekujte u najkraćem mogućem roku njihovu nivelaciju cijena na preporučene po cjeniku Gorenja Zagreb. Nadamo se da do ovakvih „čudnih i teških“ situacija neće ubuduće dolaziti a ako i najgorem slučaju dođu dati ćemo sve od sebe kako bi se negativne posljedice svele na minimum. Hvala što ste promptno reagirali jer time podupirete zajedničke poslovne interese...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 22. kolovoza 2012. u 3:13 sati [...], [...], [...] (svi Gorenje Zagreb) i [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „Ovim putem Vam se obraćam sa zamolbom da pokušate reagirati na tržišne cijene Gorenje aparata. Nedavno sam Vam pisala mail za [...] i još uvijek od Vas nisam dobila odgovor. Danas sam naišla na isto ali kod [...]. Naime moja ponuda za Gorenje aparate je skuplja od [...] čak 15%. Cijene na netu [...] su i do 15% niže od vaših preporučenih s tim da se na samom prodajnom mjestu rade ponude još ispod tih cijena... Gorenje je jedan od rijetkih brandova na tržištu koji je uspio dovesti u red cijene na tržištu ali mišljenja sam da se sad to opet otima kontroli i upravo zbog toga Vam pišem ovaj mail da se ne ponovi sudbina od prije

nekoliko godina... Pored svega upoznata sam sa zakonom i određivanjem cijena na tržištu ali za opstanak svih nas molim Vas da pronađete rješenje ovog problema...“

- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 9. rujna 2012. u 22:03 [...] (Gorenje Zagreb) i [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Poštovani g. [...], slažemo se sa ponuđenim uvjetima i prijedlogom da prvu narudžbu odradimo za avans...“* kao odgovor na elektroničku poštu upućenu od [...] (Gorenje Zagreb) 7. rujna 2012. u 14:31 sati [...] i [...] ([...]) putem koje je poslao komercijalne uvjete Gorenja Zagreb, kako slijedi, cit.: „*...Mjesečni bonitet od [...] % kao nagrada za pridržavanje cijena. Obaveza za dobivanje boniteta je da imate na stranici istaknutu samo jednu cijenu-preporučenu, a prema vlastitom izboru moguće je da na Vašoj prvoj stranici oglasite da dajete [...] % za gotovinsko plaćanje...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 10. rujna 2012. u 12:15 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Dolje u nastavku usporedba MPC [...]...Molim Vas povratnu informaciju...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] 10. rujna 2012. u 19:24 [...] ([...]), [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*[...], zahvaljujem na informaciji. Nelojalna konkurencija na tržištu stvara probleme u prodaji kako distributeru tako i dobavljaču. Svima nam je u interesu poštivanje preporučene maloprodajne cijene pa neka krajnji potrošač odluči gdje će kupiti Gorenje uređaj tj. tamo gdje će usluga, ljubaznost, elokventnost prodajnog osoblja prevagnuti što je ključ uspješne prodaje ne samo zbog marže već i zbog imidža tvrtke. Ono što ćemo odmah učiniti ka rješavanju ovog problema je to da ćemo provjeriti cijene kod vašeg konkurenta direktno na terenu (u dućanu). Nadalje, obavijestiti ćemo vas o daljnjim koracima što smo poduzeli. Molim za malo razumijevanja i strpljenja jer je tržište vrlo turbulentno te je nemoguće odmah odreagirati i staviti stvari na svoje mjesto...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 12. rujna 2012. u 11:36 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*U privitku je usporedba s konkurentima, gdje je ok to stavljamo na vasu preporucenu. Molimo iduci put osim vasesg modela stavite i nasu sifru da se ne gubi previse vremena...“*

Vezano uz navedeno, [...] je 12. rujna 2012. u 11:59 sati uputio elektroničku poštu [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Vratiti će cijene odmah za dio artikala na preporučene...Ostale će vratiti kad ih vrati [...] - njima danas šaljem mail...A [...] moramo riješiti preko [...]!...“*

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012. u 11:46 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „*[...], zahvaljujem na brznoj reakciji...Molim da staviš sve cijene na preporučene...Isto šaljem sad prema [...]...[...] rješavam sutra...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012. u 18:39 [...] ([...]) sljedećeg sadržaja; cit.: „*[...], nakon reakcije mog menadžmenta koji je u kontaktu sa vašim konkurentom zbog „rušenja“ maloprodajnih cijena na dijelu Gorenje asortimana postignut je dogovor kako će se maloprodajne cijene nivelirati na preporučene po cjeniku kroz nekoliko dana. Uz to, još jednom ćemo osobno provjeriti u petak da li su cijene na problematičnim artiklima vraćene na preporučene po aktualnom cjeniku Gorenja Zagreb d.o.o...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 20. rujna 2012. u 16:20 sati [...] i [...] ([...]) elektroničku poštu sljedećeg sadržaja: cit.: „*[...], hvala na brzom odgovoru i na kooperativnosti jer sam svjestan da ne bi smio komunicirati sa vama na ovaj*

način...Za [...] nemam još riješenje...Kako sam obećao [...] sam riješio pa vas molim da i vi isto napravite...“

- Elektronička pošta upućena od [...] 26. rujna 2012. u 20:11 sati [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb) putem koje dostavlja izvještaj o sastanku sa [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] me je posjetila što smo napravili po pitanju nepoštivanja mpc-a u [...] ([...]) sam sreo ali me je vjerojatno to zaboravio pitati), odgovorio sam da radimo na tome...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 10. listopada 2012. u 9:30 sati [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], za ova tri aparata je također uvjet da se držiš akcijske maloprodajne cijene i da ih ne guraš na web!...Molim narudžbu...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 10. listopada 2012. u 9:54 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „poslao...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 17. listopada 2012. u 18:39 sati [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), putem koje dostavlja izvještaj o sastanku sa [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „...ali mi je rekla da nema ništa od ulistanja dok ne riješimo probijanje mpc-a koje je danas oglasio [...] te o kojem sam danas pisao ([...]) mi je osobno dao sporne artikle i pitao što ćemo učiniti)...“
- Elektronička ponuda upućena od [...] ([...]) 8. studenog 2012. u 11:21 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Vidim nama opet ne želite slati ponude a na tržištu se nije promjenilo ništa!? Ocito bi mi bili jedini koji bi digli! Molim Vas da nam nastavite isporučivati robu jer nije problem samo kod nas. Mi smo voljni čak smo jednom i dizali a ostali nisu pa smo vratili niže cijene! Pritisnite ostale cim ostali dignu daci cemo i mi 100%...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 12. prosinca 2012. u 9:25 [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), putem koje dostavlja izvještaj od 11. prosinca za poduzetnika [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „...sastao sam se sa [...] i još jednom ponovio kako se [...] pridržava cijena što sam i osobno provjerio...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 22. siječnja 2013. u 15:31 [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje zagreb), putem koje dostavlja izvještaj o sastanku sa poduzetnikom [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „...ono što bi [...] mogao tražiti od nas u 2013. (ono što bi možda „malo kočilo“ potpisivanje uvjeta) je zaštita njega kao retailer partnera od nelojalne konkurencije (nepoštivanja maloprodajne cijene) jer kratko sam susreo g. [...] i on mi je rekao kako je sve ok samo da moramo riješiti problem [...] ([...]) i [...]...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 1. veljače 2013. u 8:06 sati [...] (Gorenje Zagreb) s tekstom odgovora poduzetniku [...] koji se žalio na cijene konkurencije, sljedećeg sadržaja: cit.: „...provjerili smo cijene u navedenim trgovinama, te su točne vaše primjedbe. U razgovorima smo sa partnerima za korekciju cijena... Javiti ću što smo postigli pitanju kontrole cijena, te ću i od vas tražiti da korigirate gore navedene cijene...Odgovor [...] na navedenu elektroničku poštu upućen [...] 5. veljače 2013. u 12:39 sati, cit.: „Može, pošalji, mislim da je i [...] napisao da je [...] korigirao cijene pa i to slobodno napiši...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 14. veljače 2013. u 9:39 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Ja kao vlasnik tvrtke [...] u svom prodajnom salonu [...] pridržavam se maloprodajnih cijena Gorenja... A za eventualnu korekciju cijena i ostale pritužbe na rad portala bijele tehnike i rada trgovine u [...] molim Vas da

kontaktirate direktora tvrtke [...] g. [...]... U našim odnosima se ništa nije niti neće promijeniti, ja i nadalje želim direktno raditi s Vama, dogovarati i pridržavati se dogovorenog, te sve implementirati kroz prodaju u kuhinjskom [...]...“

- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 21. veljače 2013. u 3:39 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb) te [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] ok, hvala ti na odgovoru...A što je sa [...]?...Na njihovoj stranici je ta perilica 2369 kn, kao i na gotovo svim Gorenje artiklima...cijene su porušene cca 14%...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 21. veljače 2013. u 10:59 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb) te [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] pozdrav...Obzirom da je bilo govora da se cijene redovnom asortimanu ne smiju objavljivati po nižoj cijeni od Vaše preporučene, molim te vidi zašto je [...] objavio cijenu 2499 kn za perilicu [...]...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] 21. veljače 2013. u 15:15 sati [...] i [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] upravo zbog toga smo stopirali isporuke prema dobavljaču od [...]...Ta odluka je na snazi već tjedan dana jer smo imali info da će se to tako odigrati...To je najbolji način kako možemo reagirati na rušenje cijena...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] 18. ožujka 2013. u 22:51 [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), putem koje dostavlja izvještaj od 18. ožujka za poduzetnika [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „...što se tiče nepoštivanja maloprodajnih cijena drže do toga da bi mi trebali stopirati nekim igračima isporuku jer navode primjer [...] koja je to učinila [...] i dr...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 26. ožujka 2013. u 1:39 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, dogovorom o regulaciji cijena Internet trgovaca, želim Vas izvijestiti da je dogovor trajao 24h, a zatim su MPC spuštene 4-5% kod sljedećih online prodaja: [...], [...], [...], [...]... Rabati im nisu skinuti u [...], a robu dobivaju uredno po potrebi tj. potrebi. S obzirom da je rečeno tko se ne bude držao cijena neće dobiti robu tj. bit će mu sniženi rabati, isto nije učinjeno, upravo baš suprotno... Donja granica MPC-a ne bi trebala i smjela prelaziti [...] % RUC-a... Molim Vaše očitovanje, ali i mogućnost moje direktne suradnje s Vama koja je i postojala 2010 i 2011...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 29. ožujka 2013. u 12:36 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, zahvaljujem se što ste nas kontaktirali...Javiti ću vam se povratno sutra ili odmah poslje Uskrsa...“
 - Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 2. travnja 2013. u 9:30 [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, u privitku šaljem screenshot gdje je vidljivo da je MPC kod [...] za vrlo sličan model perilicerublja još jeftiniji od modela koji imamo u ekskluzivi. Smatramo da je i na ovom modelu još uvijek vidljivo da problem MPC kod konkurencije nije riješen te da će se korekcijom MPC usporiti prodaja iste...“
- Vezano uz navedenu elektroničku poštu, [...] (Gorenje Zagreb) je 3. travnja 2013. u 23:14 sati uputio elektroničku poštu [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] traži je povećanje cijena na 3299 (usmeno)...To zasigurno neće zaustaviti taj model...Javi REZULTAT...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 5. travnja 2013. u 3:57 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: “Poštovani, molim za strpljenje...Zahvaljujem...”

- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 5. travnja 2013. u 16:13 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Ok...nadam se da neće dugo...“
- Elektronička ponuda upućena od [...] ([...]) 18. travnja 2013. u 13:26 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Ja sam isti dan po razgovoru prošli tj digao cijene za 10% ali i dalje su cijene na tržištu niže od onoga što bi trebale biti!... Čak su se pojavili neki novi koji dampaju!... Šaljem Vam popis firmi koji ruše cijene... [...], [...], [...], [...], [...],... Ako treba još podici dicitu cu samo molim da to i ostali naprave jel smo mi sad iznad ostalih i to za dosta...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2013. u 16:24 sati [...] (Gorenje Zagreb) koja sadrži kratki zapisnik sastanka s poduzetnikom [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „...Pozdravljaju inicijativu za korekcijom cijena te žele direktnu suradnju... Žele od nas signal kada da postavite redovne cijene kako ne bi bili prvi koji će to napraviti (u strahu od pada prometa kao posljedicu redovnih MPC)... Isprezentirao koncept Gorenje ovlaštenih internet trgovina...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 20. rujna 2013. u 12:21 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „cijene su korigirane, možete provjeriti naš web shop...“

Navedeni izravni dokazi potvrđuju postojanje suglasnosti volje između Gorenja Zagreb i drugih poduzetnika koji su izričito ili prešutno pristali na jednostranu poslovnu politiku Gorenja Zagreb koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu s obzirom na cijene po kojima navedeni poduzetnici mogu prodavati ili preprodavati proizvode marke Gorenje.

Također, sustav nadzora i kažnjavanja koji je uspostavio Gorenje Zagreb kako bi kaznio one kupce koji ne postupaju u skladu s njegovom jednostranom poslovnom politikom ukazuje na prešutni pristanak na jednostranu poslovnu politiku Gorenja Zagreb budući da takav sustav dopušta Gorenju Zagreb da svoju poslovnu politiku provodi u praksi pisanim i/ili usmenim upozorenjima, traženjem od distributera da ne prodaju određene proizvode ili proizvode po određenim cijenama, obustavom isporuke proizvoda, smanjivanjem rabata i sl. Dokazi za navedeno detaljnije su navedeni u nastavku ove Obavijesti.

Slijedom svega navedenog, Agencija je predmetno postupanje Gorenja Zagreb ocjenjivala u smislu članka 8. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume u pravu tržišnog natjecanja.

Agencija ističe kako u predmetnom postupku nije utvrđivala je li riječ o sporazumu ili usklađenom djelovanju budući da navedeno utvrđenje nije od utjecaja na rješavanje ove pravne stvari. Naime, prema presudi Suda EU u predmetu C-49/92 P, *Commission of the European Communities v Anic Partecipazioni SpA*, od 8. srpnja 1999., ECR 1999., str. I-04125, (točke 131., 132., 133.), pojmovi „sporazum“ i „usklađeno djelovanje“ komplementarni su instituti te nije niti potrebno strogo razgraničavati ta dva instituta od strane tijela koje provodi postupak.

15.6. Primjena fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena kao rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od strane Gorenja Zagreb

Pored prethodno navedenih ugovornih odredbi kojima je neposredno ograničavao pravo svojih kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda marke Gorenje, Gorenje Zagreb vodio je poslovnu politiku održavanja fiksne ili minimalne cjenovne razine koje se njegovi kupci moraju pridržavati, na način da je aktivno nadzirao njihove prodajne cijene i uspoređivao ih s preporučenim cijenama, kako bi utvrdio odstupa li neki kupac od navedene cjenovne razine snižavanjem svojih cijena.

Kako opisani uspostavljeni način tržišnog ponašanja ne bi bio ugrožen, Gorenje Zagreb vršio je nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji se nisu pridržavali politike cijena tj. koji su određivanjem cijena ispod razine preporučenih odstupali od fiksne ili minimalne cjenovne razine. Takav pritisak imao je za cilj ne samo kažnjavanje takvih kupaca, već i sprječavanje takvog budućeg ponašanja od strane drugih poduzetnika. Na opisani je način Gorenje Zagreb djelovao samoinicijativno, ali i u slučajevima kada je na poduzetnike koji prodaju po cijenama nižim od preporučenih upozoren od strane drugih kupaca koji su pristali na takvu poslovnu politiku Gorenje Zagreb koja je imala za cilj utvrđivanje prodajne cijene.

Tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb pronađeni su, uz izravne dokaze navedene u prethodnoj točki obrazloženja ovoga rješenja, i drugi dokazi koji ukazuju na poslovnu politiku Gorenja Zagreb koja je imala za cilj održavanje fiksne ili minimalne cjenovne razine koje se njegovi kupci moraju pridržavati:

- Elektronička pošta upućena od [...] 22. studenog 2011. u 11:36 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Moramo naći vrijeme, da vidimo koje su „realne“ mogućnosti branjenja MPC. Molim pripremite vaše viđenje i ideje...*“, nakon što je Gorenje Zagreb 21. studenog 2011. u 2:05 sati putem elektroničke pošte zaprimio dopis poduzetnika [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „*Poštovani, kako smo kod naših konkurenata u [...] uočili smanjenje cijena odnosno nepridržavanje preporučenih maloprodajnih cijena (dodatni uvjeti za kartice) isto smo prijavili Vašem terenskom komercijalistu koji ne može utjecati na navedeno, stoga smo primorani korigirati svoje maloprodajne cijene sa cijenama na tržištu kako bi i dalje bili konkurentni, ali ovim dopisom želimo da budete upoznati sa našim daljnjim akcijama...*“
- Elektronička poruka upućena od [...] 1. lipnja 2012. u 11:57 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*...Jučer smo se dogovorili o dva načina:*
1. Roba koja je namijenjena akcija širom spektru ili nacionalnim akcijama a nije u cjeniku, međutim kontroliramo i branimo MPC, prodaje se svim partnerima po VPC (MPC - PDV) sa rabatom od [...] % na fakturi, koji uključuje sve osim dodatnog rabata za marketing po aneksu za kupce koji taj aneks imaju i rabata za bonus skalu.
2. Roba koja je namijenjena užem spektru, ekskluziva ... i kojoj ne kontroliramo i ne branimo MPC, već je u režimu prostog formiranja MPC, postavimo neto cijene. I te mogu biti od partnera do partnera za određen posao, posebno dogovorene. Za ovakve poslove sasvim je svejedno kako se izradi i prezentira ponuda prema kupcu, sa VPC pa rabatima ili u neto izdanju. U sistemu SAP ćemo postaviti neto cijenu i na fakturi će biti rabat [...] %. A svakako prije formiranja te cijene, odnosno unošenja cijene u sistem, mora biti potvrđena kalkulacija od strane direktora. Osnovni naputak je, da RUC bude minimalno [...] % na nabavnu cijenu (uključujući i EE naknadu). Ako se radi o nekurantnoj robi, RUC može biti i ispod [...] % i isto tako to potvrđuje direktor. Dakle skuplja ili jeftinija prodaja regulira se sa neto cijenom a ne sa promjenom VPC i shodno tima i rabatima. Bit je u tome, da roba koja je akcijska i van cjenika i namijenjena cjelokupnom tržištu u cilju dodatnih količina, ulasku u određene segmente itd, mora imati preporučenu MPC. Jer u suprotnom može neki lanac odlučiti pa odraditi koji aparat i bez zarade, samo da privuče kupce. Na taj način postavi MPC na tržištu kojeg je kasnije nemoguće ispraviti i parat nitko više ne kupuje...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 27. srpnja 2012. u 12:59 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*...[...], odgovor koji si napisao je prebrz. Pozdravljam tvoju želju i način razmišljanja, ali te molim, da se u početku prvo konzultiraš, dok se ne upoznaš sa već postignutim dogovorima i pravilima. Imaj u vidu, da ne razgovaraš sa franšizom nego sa lancem, te pojedinačna odluka ima jako širok utjecaj. Na primjer ja se ne slažem oko (Što se tiče popusta, odluka je na tebi).*“

Oni nemaju prava rušiti MPC. Sa franšizom je oko ovoga već sklopljen dogovor. Ponavljam, u početku skoro svaki korak uskladi sa nama...“

- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 21. rujna 2012. u 21:26 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], promijenite cijene barem na 2-3 tjedna...“*
- *Elektronička poruka upućena od [...] 25. listopada 2012. u 20:12 sati [...] i [...] ([...]) te [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, u privitku su upisane preporučene maloprodajne cijene Gorenja kako ste tražili...Crveno - potrebno podići mpc...Plavo - potrebno spustiti mpc...Što se tiče artikala koji se slabo vrte [...] je jučer napisao da smo vam za sve takve artikle spremni napraviti povrat ali za uzvrat da se pridržavate preporučene maloprodajne cijene...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 31. srpnja 2013. u 9:29 [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] nezadovoljstvo je zato što nema dodatan [...] % na ukupnu realizaciju. Činjenično stanje je da kao prvi kupac nema ništa extra, pogotovo ako pogledamo činjenicu da smo za ovu godinu poboljšavali uvjete nekim kupcima. Ja bi mu dao [...] % dodatnog rabata (ne na fakturi) pod uvjetom da se drži preporučenih cijena i da nam da podršku u držanju cijene na tržištu te u još jačem forsiranju Gorenja naspram [...] i [...]. Sa time bi ispali kao da mu dajemo podršku, a u biti sa uzimanjem [...] i [...] promet bi mu se trebao bitno smanjiti. Sa tim potezom bi i vratili MPC na razinu koju želimo te bi mogli krenuti i prema web shopovima...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 2. listopada 2013. u 4:20 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Zajednički sastanak će biti kontraproduktivan. Mpc cijene na cjenicima se moraju poštovati...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 2. listopada 2013. u 9:48 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], oko cijena smo već komunicirali, žale se na [...] i [...] na njih. Razmišljam da se nađem sa svima na jednom neslužbenom sastanku...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 31. siječnja 2014. u 12:39 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...] mi je rekao da ćeš mi ti pomoć...Trebala bi famoznu rečenicu, koju bi mogla dodati uz prodajne uvjete za dodatni rabat - da kažem, a ne kažem da se radi o postotku za poštivanje mpc-a...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 31. siječnja 2014. u 13:21 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Ja sam to komunicirao kao dodatni rabat za pridržavanje valute plaćanje ili dodatan rabat za urednost plaćanja. To je malo smiješno pošto se uvijek radilo o avansnim kupcima. Takav rabat smo obračunavali kao odobrenje krajem mjeseca za realizirani iznos. Npr. [...] je imao dogovoreno [...] % + [...] %, [...] % odmah na fakturi, a [...] % kroz odobrenje za BT te [...] % odmah i [...] % odobrenje za MKA.Nadam se da sam malo pomogao...“*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 7. studenog 2014. u 16:52 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „...uvođenje novine našim dosadašnjim pristupima ili testiranje novog principa prodaje dizajn linija - dodatnim rabatom ćemo kalkulirati i niži MPC čime ćemo [...] u MPC-u izjednačiti sa [...], [...], i [...] te web shopovima za kartično plaćanje... testiranje [...] tj. s obzirom na MPC pokazati će se ima li on u svojoj strukturi prodaje kupaca koji kupuju ovu vrstu proizvoda (s obzirom na kuhinje znamo da ima) tj. kupuju li kupci tehniku u [...] ili negdje dalje (prema povratnim informacijama prodaja tehnike u [...] pada)...“*

Dokazi koji ukazuju na to da je Gorenje Zagreb uspostavio sustav nadzora i kažnjavanja kako bi osigurao pridržavanje fiksne ili minimalne cjenovne razine koje se kupac mora pridržavati ili kaznio one kupce koji ne postupaju u skladu s njegovom poslovnom politikom, su sljedeći:

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 9. prosinca 2011. u 10:48 sati [...] ([...]) te [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, u pravitku vam šaljem pismeno očitovanje u svezi problema oko maloprodajnih cijena...“, u pravitku koje se nalazi primjerak dopisa od 9. prosinca 2011. koji je Gorenje Zagreb uputio poduzetniku [...], cit.: „...Shodno vašim učestalim ali opravdanim prigovorima zbog nepoštivanja preporučene maloprodajne cijene od strane vašeg konkurenta u [...] obraćam se ovim dopisom. Naime, nesporno je kako su izražene cijene na brandu Gorenje kod vašeg konkurenta ispod preporučenih maloprodajnih cijena i da se to kosi sa prodajnom politikom Gorenja. Stoga, a u cilju očuvanja te politike i jačanja partnerskih odnosa odlučili smo reagirati. ...Nakon naše oštre reakcije kod vašeg lokalnog konkurenta dogovoreno je kako će ubuduće poštovati preporučene maloprodajne cijene. Stoga očekujte u najkraćem mogućem roku njihovu nivelaciju cijena na preporučene po cjeniku Gorenja Zagreb. Nadamo se da do ovakvih „čudnih i teških“ situacija neće ubuduće dolaziti a ako i najgorem slučaju dođu dati ćemo sve od sebe kako bi se negativne posljedice svele na minimum. Hvala što ste promptno reagirali jer time podupirete zajedničke poslovne interese...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 2. lipnja 2012. u 9:49 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], provjerili smo preporučene maloprodajne cijene kod vašeg konkurenta i bili ste apsolutno u pravu za 2 artikla bijele tehnike...Slijedom toga obratili smo se rukovodstvu [...] i očekujemo njihovo službeno očitovanje po tom pitanju. Radimo maksimalno koliko je u našoj moći da zaštitimo maloprodajne cijene te da zaštitimo partnere od nelojalne konkurencije...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 13. lipnja 2012. u 8:40 [...] [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), kojim dostavlja izvještaj za [...] od 4. srpnja, cit.: „...uručio sam joj popis aparata na kojima probija mpc, vidjeti će što može napraviti ali bojim se ništa jer me je odmah kontrirala sa [...] letkom ([...],[...],[...]) koji je također srušio cijene... dobio sam podatke o udjelu Gorenja u prodaji po pojedinoj kategoriji i iste ću usporediti sa podacima o zastupljenosti na displayu po pojedinoj kategoriji tako da znam gdje trebam napasti (npr. u prodaji perilica sa prednjim punjenjem imamo 17% a na izlogu smo samo 10% što znači da treba pojačati izlog...na displayu smo zastupljeni svega 16%, u rk hladnjacima 22% a u prodaji rk hladnjaka 9,5 % što dokazuje da ponekad nije bitna samo dobra zastupljenost već koji model pojedninačno stoji na izlogu (koja cijena i koje karakteristike)...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 10. rujna 2012. u 19:24 [...] ([...]), [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], zahvaljujem na informaciji. Nelojalna konkurencija na tržištu stvara probleme u prodaji kako distributeru tako i dobavljaču. Svima nam je u interesu poštivanje preporučene maloprodajne cijene pa neka krajnji potrošač odluči gdje će kupiti Gorenje uređaj tj. tamo gdje će usluga, ljubaznost, elokventnost prodajnog osoblja prevagnuti što je ključ uspješne prodaje ne samo zbog marže već i zbog imidža tvrtke. Ono što ćemo odmah učiniti ka rješavanju ovog problema je to da ćemo provjeriti cijene kod vašeg konkurenta direktno na ternu (u dućanu). Nadalje, obavijestiti ćemo vas o daljnjim koracima što smo poduzeli. Molim za malo razumijevanja i strpljenja jer je tržište vrlo turbulentno te je nemoguće odmah odreagirati i staviti stvari na svoje mjesto...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 12. rujna 2012. godine u 18:39 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja, cit.: „[...], nakon reakcije mog menadžmenta koji je u kontaktu s vašim konkurentom zbog „rušenja“ maloprodajnih cijena na dijelu Gorenje

asortimana postignut je dogovor kako će se maloprodajne cijene nivelirati na preporučene po cjeniku kroz nekoliko dana. Uz to, još jednom ćemo osobno provjeriti u petak da li su cijene na problematičnim artiklima vraćene na preporučene po aktualnom cjeniku Gorenja Zagreb d.o.o.“

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 24. rujna 2012. u 10:50 sati [...] ([...]) sljedećeg sadržaja, cit.: [...], *molim te vidi prema popisu ispod jeste li negdje propustili nivelirati cijenu prema cjeniku MKA... Molim te javi mi povratni info... Mišljenja sam da je pridržavanje cijena bolji način za uspjeh jer ako i konkurencija skine cijene opet smo tamo gdje smo krenuli samo sad svi radimo s manjim maržama...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 1. listopada 2012. u 8:37 sati [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *molim te javi na mail vezano za MPC na pojedinim artiklima MKA...“*
- Elektronička pošta upućena od Antuna Sliška 17. listopada 2012. u 15:46 sati [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Poštovani partneri, kao što svi znate jutros se na internetu pojavio web oglas na portalu „[...“ na kojem su oglašeni Gorenje aparati bijele tehnike na kojima je drastično spuštena preporučena maloprodajna cijena. Gorenje Zagreb d.o.o. kao direktan uvoznik i distributer istoimenog branda nema nikakav poslovni odnos sa tvrtkom „[...“ niti je takva objava cijena sukladna poslovnoj politici koju provodimo na tržištu bijele tehnike u Hrvatskoj. Stoga, istražiti ćemo sve činjenice i okolnosti do kojih je ovo došlo te Vas pravovremeno obavijestiti o našim poduzetim koracima u svrhu rješavanja ovog problema...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 22. listopada 2012. [...] i [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „...*isporuka je obustavljena prema dijelu distribucije koji se ne pridržava poslovne politike Gorenja...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 29. listopada 2012. u 11:10 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Nisam stigao prepraviti cijene za vikend... ali uspio sam pogledati kako ostali imaju cijene i ne vidim zašto bi ja morao promijeniti kad njih 10 ima isto niže cijene i nikome ništa!...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 29. listopada 2012. u 11:37 sati [...] ([...]), [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Poštovani, isti je princip prema svima...Do kraja mjeseca ćemo vam isporučivati robu, a za dalje ćemo vidjeti, ovisno o vama...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 8. studenog 2012. u 11:21 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Vidim nama opet ne želite slati ponude a na tržištu se nije promijenilo ništa!? Ocito bi mi bili jednini koji bi digli! Molim Vas da nam nastavite isporučivati robu jel nije problem samo kod nas. Mi smo voljni cak smo jednom i dizali a ostali nisu pa smo vratili niže cijene! Pritisnite ostale cim ostali dignu daci cemo i mi 100%...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 13. studenog 2012. u 16:34 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *realno čovjek je u pravu...Pustio bi mu robu...Molim te tvoj stav...“*
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 13. studenog 2012. u 17:36 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Ovo je isto pitanje kao i [...], [...]. Ne radimo dovoljno dobro! Najviše odgovornosti po ovom pitanju je na tebi i meni. Dogovarali smo korake oko prodaje na netu i ništa. Kupac je u pravu da se ne mora pridržavati cijene a mi smo u pravu oko ne isporuke.*

Pusti mu robu i pripremi strategiju oko net prodaje u PDF formatu. Rok 01.12.2012. Obuhvati: svrhu zašto...kako je uključiti u nase poslovne procese...organizacija...komercijalne uvjete...Sličan zadatak je imao i [...]. Očito nije spreman za nešto više od izvršitelja...“

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 1. veljače 2013. u 8:06 sati [...] (Gorenje Zagreb) s tekstom odgovora poduzetniku [...] koji se žalio na cijene konkurencije, sljedećeg sadržaja: cit.: „...provjerili smo cijene u navedenim trgovinama, te su točne vaše primjedbe. U razgovorima smo sa partnerima za korekciju cijena... Javiti ću što smo postigli pitanju kontrole cijena, te ću i od vas tražiti da korigirate gore navedene cijene...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 19. veljače 2013. u 16:36 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], odlučio sam stopirati isporuku za [...]: [...] = 2499kn. Opet su spustili cijenu za 250 kuna. Molim te zaustavi me ako sam u krivu...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 19. veljače 2013. u 23:50 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Apsolutno podržavam odluku...Možda će biti reakcija posto trenutno cijene dosta variraju ali odluka ispravna. Moramo početi vraćati MPC...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 21. veljače 2013. u 15:15 sati [...] i [...] ([...]) i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], upravo zbog toga smo stopirali isporuke prema dobavljaču od [...]...Ta odluka je na snazi već tjedan dana jer smo imali info da će se to tako odigrati...To je najbolji način kako možemo reagirati na rušenje cijena...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 18. ožujka 2013. u 3:33 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), [...] ([...]) i [...] ([...]), sljedećeg sadržaja: cit.: „...obilaskom prodajnih mjesta Vašeg kupca „[...]“ ustanovljeno je da su sniženi gotovo svi aparati Gorenja u prosjeku 10% na MPC...molim Vas odgovor na navedeno...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 18. ožujka 2013. u 22:51 sati [...], [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), kojim dostavlja izvještaj za poduzetnika [...] od 18. ožujka, sljedećeg sadržaja: cit.: „...iako u ovom trenutku [...], [...], [...] imaju cijene ispod cjenika, a [...] i [...] ne, dobra je stvar što zadnja dvojica ipak ne gube kupce i prodaju Gorenja...“
- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 2. travnja 2013. u 9:30 [...] i [...] (Gorenje Zagreb) sljedećeg sadržaja, cit.: „U privitku šaljem screenshot gdje je vidljivo da je MPC kod [...] za vrlo sličan model perilice rublja još jeftiniji od modela koji imamo u ekskluzivi. Smatramo da je i na ovom modelu još uvijek vidljivo da problem MPC kod konkurencije nije riješen te da će se korekcijom MPC usporiti prodaja iste...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 7. svibnja 2013. u 11:05 [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], [...] mi je usmeno komunicirala da će [...] ići na cijene [...], ako se situacija ne riješi...[...] će biti danas gotov s dopisom i morati ćemo ga poslati na [...] i sve ostale s kojima imamo problema sa cijenama...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 20. kolovoza 2013. u 17:23 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Razmišljam da im obustavim isporuku ako ne stave cijenu koju tražimo...Eventualno bi prije toga išao tamo na sastanak...“

- Elektronička pošta naslova „Cijene [...]“ upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 13. listopada 2013. u 11:14 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], provjeri cijene ujutro (koliko su ispod MPC-a)?...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 14. listopada 2013. u 8:54 sati [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Provjerio sam BT, cijene su korektno (unutar 5%), sušilice nisu bile još postavljene, [...] će sada dogovoriti sa [...] da se i to korigira...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 4. prosinca 2013. u 8:32 sati [...], sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], molim te provjeri mi u zagrebačkim [...] da li su spuštene slijedeći artikli na slijedeće mpc...“
- Elektronička pošta upućena od [...] 11. prosinca 2013. u 19:13 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Da, cijene su sve promijenjene i točne...Puno aparata s liste nije bilo u trgovini...Voditeljica [...] drži sve pod kontrolom...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 18. prosinca 2013. u 7:48 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Je, sve je u redu, spuštene su cijene...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 13. ožujka 2014. u 10:03 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], saznajem da [...] trenutno vrši veliki pritisak na sve dobavljače po pitanju nepoštivanja maloprodajne cijene na tržištu uslijed pada prometa (jer su sada najkritičniji mjeseci za prodaju) ali ok to je očekivano i to je informacija koju svi znamo jer traje već neko vrijeme. Međutim, tražili su od mene (prvenstveno [...] -njihova komercijalistica) da se izjasnimo po pitanju cijena na Gorenje aparatima u [...]. Naime isti „probija“ našu cijenu za -15% za gotovinu te -10% za kreditne kartice, evo nekoliko primjera za najprodavanije aparate sa njegove web stranice... [...] sada trenutno na cijelom našem cjeniku (asortimanu) ima cijene -4% ispod cjenika i najavljuju (ukoliko ne uspijemo postići da [...] vrati cijene na preporučene) također rušenje cijena na njegove što za nas (po mom mišljenju) nikako nije dobro jer je [...] najveći kupac i sve oči tržišta su uperene na njega te bi onda svi mogli krenuti tim putem. Evo, ne želim unositi nikakve negativne konotacije već jednostavno osjećam potrebu (kao njihov komercijalist) da vam prenesem informacije što se trenutno događa i što trenutno smjeraju. Ja trenutno sa svoje pozicije mogu nazvati [...] u [...] (njihov glavi čovjek za nabavu) i lijepo zamoliti da vrate cijene ali znam da to neće proći niti će me poslušati jer će odmah tražiti izgovore da svi prodaju ispod cjenika i da nije on prvi koji je to napravio...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 16. ožujka 2014. u 19:06 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], Mislim da nemamo drugih opcija, osim da zaustavimo isporuke prema [...]...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 17. ožujka 2014. u 3:07 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], ako [...] sruši cijene moramo zaustaviti isporuke i prema [...] i prema [...]...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 18. ožujka 2014. u 8:32 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], [...] je srušio cijene, 10% - 15%, kako na kojem artiklu...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 25. ožujka 2014. u 18:16 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], shodno konstantnom rušenju cijena [...], [...] i svih ostalih, realizacija u [...] nam debelo pada te nam je i izlog na mizernih 16%. S obzirom da nema naznake da će [...] vratiti cijene, predlažem da odradimo određene bilateralne akcije sa [...] na 5-6 artikala BT kako bi ih malo motivirali. Predlažu

nam i akcije npr. Uz kupnju hladnjaka 20% popusta na perilicu rublja. Načelno nisam za takve akcije, ali možda griješim... Također, poslao bi im i službeni mail da uvjeti iz 2013.g. vrijede u 2014.g. Već smo im to poslali, ali traže ponovno...Može?...Stekao sam dojam da bi htjeli sastanak sa tobom tj. sa nekim tko može odlučivati, jer im ja nisam mogao nešto konkretno reći na sastanku vezano za rušenje cijena...”

Gorenje Zagreb je u rujnu 2013. poduzetnicima [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] te [...], uputio identičan dopis sljedećeg sadržaja, (citāt):

“...Kontaktiralo nas je više potrošača vezano na ponudu aparata robnih znakova u vlasništvu Gorenje grupe na vašoj internetskoj stranici. Ovim putem vas želimo upozoriti da je Gorenje vlasnik materijalnih autorskih prava nad svim sadržajima (tekstovi, slike, fotografije, skice, nacrti, audio-video snimke, itd.) objavljenih na internetskim stranicama www.gorenje.hr i njezinim izvedenicama (gorenje.com, gorenjegroup.com, itd.). Bez pismene dozvole Gorenja zabranjeno je svako kopiranje, prepisivanje, ponovno objavljivanje ili drugačije širenje sadržaja u komercijalne svrhe.

Sadržaji objavljeni na internetskim stranicama mogu se reproducirati samo u nekomercijalne svrhe pri čemu se moraju sačuvati sva navedena upozorenja o autorskim pravima ili drugim pravima. Robni i uslužni znakovi, koji se pojavljuju na tim internetskim stranicama, registrirani su robni znakovi Gorenja ili Gorenje ima pravo na njihovu uporabu.

U vezi time vas obavještavamo da vam ne dozvoljavamo uporabu sadržaja čiji je vlasnik materijalnih autorskih prava Gorenje. Navedeno se odnosi kako na uporabu sadržaja na vašim internetskim stranicama tako i na uporabu na bilo kakav drugi način. Istovremeno vas pozivamo da s uporabom tih sadržaja prestanete najkasnije u roku 8 radnih dana od dana primitka ovoga pisma te da nas o tome i pismeno obavijestite. U suprotnom slučaju biti ćemo primorani pokrenuti odgovarajuće inspekcijske postupke i postupke sudske zaštite koji će vam prouzročiti samo nepotrebne troškove”

Iako Gorenje Zagreb u svojem očitovanju od 21. studenog 2013. navodi kako ne posjeduje nikakve podatke o eventualnoj prodaji proizvoda iz prodajnog asortimana Gorenja Zagreb putem internetskih trgovina koje nisu na popisu ovlaštenih Gorenje internetskih trgovina te da vrijednost takve prodaje ne može niti procijeniti, Agencija je tijekom predmetnog postupka utvrdila upravo suprotno, odnosno da je Gorenje Zagreb provodio analizu internetskih trgovina koje su u svojoj ponudi imale proizvode iz prodajnog asortimana Gorenja.

Neposredni dokazi na kojima se temelji navedeno činjenično utvrđenje:

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 17. svibnja 2013. u 17:11 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], u prilogu je moja analiza web shopova, nisam provodio detaljnu analizu nego sam pregledao po 4-5 aparata i s fokusom na perilice rublja i kombinirane hladnjake te ono što mi je naočigled bilo sumnjivo. Ako treba detaljno, mogu u utorak proći veći dio asortimana, ali smatram ovo dovoljnim za početak. Možeš primijetiti da cijenu ruši 11 web shopova te 5 naših partnera (neki više, neki manje)...“

U privitku navedene elektroničke pošte nalazi se tablica MS Excel formata koja sadrži adrese internetskih stranica, komentare cijena, tipove prodajnih mjesta i nazive poduzetnika.

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 22. siječnja 2014. u 11:23 sati [...] (Gorenje Zagreb), naslova „*dopisi za web shopove.xlsx*“, u privitku koje se nalaze tablice u MS Excel formatu koje sadrže adrese internet stranica, komentare cijena,

važecim cjenicama GORENJE koji su Vam dostavljeni očekuje se Vaš pozitivan odgovor najkasnije u ponedjeljak, 29. o.m. ..., bez mogućnosti odgađanja...

- *Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 29. listopada 2012. u 11:10 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Nisam stigao prepraviti cijene za vikend... ali uspio sam pogledati kako ostali imaju cijene i ne vidim zašto bi ja morao promijeniti kad njih 10 ima isto niže cijene i nikome ništa!...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 29. listopada 2012. u 11:37 sati [...] ([...]), [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, isti je princip prema svima...Do kraja mjeseca ćemo vam isporučivati robu, a za dalje ćemo vidjeti, ovisno o vama...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 8. studenog 2012. u 11:21 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Vidim nama opet ne želite slati ponude a na tržištu se nije promijenilo ništa!? Ocito bi mi bili jedini koji bi digli! Molim Vas da nam nastavite isporučivati robu jer nije problem samo kod nas. Mi smo voljni čak smo jednom i dizali a ostali nisu pa smo vratili niže cijene! Pritisnite ostale cim ostali dignu daci cemo i mi 100%...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] 10. siječnja 2013. u 9:51 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], molim skeniraj sve internet ponuđače i napravi popis istih. Tada ćemo zajedno odlučiti s kojima ćemo pokušati dogovoriti suradnju. (načelno svi osim [...]). Nako toga ćeš krenuti u dogovaranje suradnje za 2013.g. Princip je sljedeći: Redovan rabat [...]%, mjesečno odobrenje [...]%- ako će se držati preporučene maloprodajne cijene.Toleriramo -[...] % na MPC - proizvodi iz cjenika. Za uzvrat ćemo im davati aparate van cjenika sa extra rabatima na kojima je MPC slobodna...”*
- *Elektronička pošta naziva „[...]“ upućena od [...] 24. siječnja 2013. u 7:42 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „dogovorili smo se da za ovaj web shop nećemo isporučivati robu...molim info zašto smo pustili ovu isporuku...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] 24. siječnja 2013. u 8:57 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], u 2012 g. kupcu [...] ([...], šifra [...]) direktno nije isporučen ni jedan aparat. Nitko od gore navedenih nije pisao robu za ovog kupca. Šifra [...] je sjedište preko [...], a mi od [...] dobivamo i obrađujemo narudžbe samo za trgovinu u [...]...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] 26. siječnja 2013. u 13:03 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Ok. Nisam shvatio da li smo vozili u [...] kod [...] ili u [...] u [...]. Bez obzira preko koga dođe narudžba, više ne smijemo voziti za web shopove...”*
- *Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 26. ožujka 2013. u 1:39 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Poštovani, dogovorom o regulaciji cijena Internet trgovaca, želim Vas izvijestiti da je dogovor trajao 24h, a zatim su MPC spuštene 4-5% kod sljedećih online prodaja: [...], [...], [...], [...]... Rabati im nisu skinuti u [...], a robu dobivaju uredno po potrebi tj. potrebi. S obzirom da je rečeno tko se ne bude držao cijena neće dobit robu tj. bit će mu sniženi rabati, isto nije učinjeno, upravo baš suprotno... Donja granica MPC-a ne bi trebala i smjela prelaziti [...] % RUC-a... Molim Vaše očitovanje, ali i mogućnost moje direktne suradnje s Vama koja je i postojala 2010 i 2011...”*

- Elektronička pošta upućena od [...] ([...]) 2. travnja 2013. u 5:37 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Radimo vec 2 god ... i mislim sve bolje i bolje! Mogli bi nam malo pojacati uvjete tj rabate?...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 4. travnja 2013. u 1:39 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Koji su mu rabati (za sve programe koje radi)?...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 4. travnja 2013. u 7:59 sati, sljedećeg sadržaja: cit.: „...kupcu, iako nema potpisan ugovor, sustav nudi : [...] % i [...] % BT... [...] % MKA...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 4. travnja 2013. u 10:53 sati [...], [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „Smanjiti ćemo mu uvjete na [...] % za BT. [...], predlažem isto i za MKA jer se radi o web shopu koji ruši cijene - zato i radi sve bolje i bolje...daj samo potvrdu curama...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 4. travnja 2013. u 18:59 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], [...] i [...] rade preko nas. Od sutra su im uvjeti [...] % na sve programe (BT+MKA) - [...] se također slaže. Iste ćemo postaviti za ostale navedene u ovom dopisu (uključujući i pošiljatelja) te isto tražiti i od [...]...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 8. travnja 2013. u 19:57 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „...Napravio sam skicu pravilnika o internet trgovini onako kako ja smatram da bi trebala izgledati pa vas molim za mišljenje. Želio bih istaknuti da je ovo samo moja vizija i smatram da sam dosta toga definirao te da bi ovo (naravno u korigiranom izdanju) moglo postati dodatak ugovorima s postojećim kupcima, a ne samo pravilnik za internet trgovce. Nadam se da sam na dobrom putu...Naravno da ovo treba još i sa pravne strane provjeriti, pogotovo pravilo o minimalnim oglašavanim cijenama...“

U pravitku navedene elektroničke pošte nalazi se dokument pod nazivom „Pravilnik o Internet trgovini“, koji između ostalog sadrži: cit.:

„[...]“

PRAVILA INTERNET TRGOVINE

Gorenje podržava isključivo ovlaštene internet trgovine koje predstavljaju pozitivne distribucijske kanale te koji zadržavaju svoj status ovlaštenih internet trgovina ispunjavanjem određenih kriterija i zahtijeva. Vjerujemo kako je ovo važna komponenta naše strategije osiguravanja zadovoljstva kranjih kupaca i trgovaca.

[...]

MINIMALNE OGLAŠAVANE CIJENE

Radi poštivanja svih distribucijskih kanala te poštivanja tržišta, internet trgovac je obavezan pridržavati se preporučenih maloprodajnih cijena odnosno smije od njih odstupati maksimalno za [...] %

[...]

NABAVNI UVJETI

Ovlaštena Gorenje internet trgovina, pridržavanjem pravila iz Pravilnika o internet trgovini, ostvaruje pravo na sljedeće nabavne uvjete:

PROGRAM BIJELE TEHNIKE GORENJE

OSNOVNI RABAT: [...] %
DODATNI RABAT: [...] %

PROGRAM MALIH KUĆANSKIH APARATA GORENJE

OSNOVNI RABAT: [...] %
DODATNI RABAT: [...] %

Osnovni rabat se obračunava na računu, dok se dodatni rabat ostvaruje poštivanjem minimalnih oglašavanih cijena Gorenje proizvoda u internet trgovini te se isplaćuje kroz odobrenje na kraju svakog mjeseca/kvartala.

[...]

PISANA OPOMENA

Ukoliko se utvrdi kako se internet trgovina ne pridržava pravila minimalne oglašavane cijene, ili bilo kojeg drugog pravila, izdaje se pismeno upozorenje o kršenju pravila 2.4. ovog Pravilnika uz prijetnju o prekidu suradnje te uklanjanju trgovine s popisa ovlaštenih Gorenje internet trgovina.

PREKID SURADNJE

Ukoliko se utvrdi da se internet trgovina niti nakon izrečene pisane opomene ne pridržava pravila određenih u ovom Pravilniku, trenutno se prekida suradnja te se internet trgovina uklanja s popisa ovlaštenih Gorenje internet trgovina.“

- Elektronička pošta upućena od [...] 7. svibnja 2013. u 11:05 [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], [...] mi je usmeno komunicirala da će [...] ići na cijene [...], ako se situacija ne riješi...[...] će biti danas gotov s dopisom i morati ćemo ga poslati na [...] i sve ostale s kojima imamo problema sa cijenama...“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 8. svibnja 2013. u 16:59 sati [...], [...] i [...] (svi Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „...u prilogu je dopis za slanje...“ U privitku navedene elektroničke pošte nalazi se dopis sljedećeg sadržaja: cit.:

“Poštovani, kontaktiralo nas je više potrošača vezano na ponudu aparata robnih znakova u vlasništvu Gorenje grupe na vašoj internetskoj stranici. Ovim putem vas želimo upozoriti da je Gorenje vlasnik materijalnih autorskih prava nad svim sadržajima (tekstovi, slike, fotografije, skice, nacrti, audio-video snimke, itd.) objavljenih na internetskim stranicama www.gorenje.hr i njezinim izvedenicama (gorenje.com, gorenjegroup.com, itd.). Bez pismene dozvole Gorenja zabranjeno je svako kopiranje, prepisivanje, ponovno objavljivanje ili drugačije širenje sadržaja u komercijalne svrhe.

Sadržaji objavljeni na internetskim stranicama mogu se reproducirati samo u nekomercijalne svrhe pri čemu se moraju sačuvati sva navedena upozorenja o autorskim pravima ili drugim pravima. Robni i uslužni znakovi, koji se pojavljuju na tim internetskim stranicama, registrirani su robni znakovi Gorenja ili Gorenje ima pravo na njihovu uporabu.

U vezi time vas obavještavamo da vam ne dozvoljavamo uporabu sadržaja čiji je vlasnik materijalnih autorskih prava Gorenje. Navedeno se odnosi kako na uporabu sadržaja na vašim internetskim stranicama tako i na uporabu na bilo kakav drugi način. Istovremeno vas pozivamo da s uporabom tih sadržaja prestanete najkasnije u roku 15 radnih dana od dana primitka ovoga pisma te da nas o tome i pismeno obavijestite. U suprotnom slučaju biti ćemo primorani pokrenuti odgovarajuće inspekcijske postupke i postupke sudske zaštite koji će vam prouzročiti samo nepotrebne troškove....”

Navedeni dopis sadržajno je identičan dopisu koji je Gorenje Zagreb u rujnu 2013. uputio poduzetnicima navedenim u točki 5.4. ove Obavijesti. Jedina razlika jest u ostavljenom roku unutar kojega su navedeni poduzetnici trebali cit.: „...*prestati s uporabom tih sadržaja te o tome pismeno obavijestiti...*“ Gorenje Zagreb (osam dana odnosno petnaest dana).

- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 8. rujna 2013. u 3:08 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *molim te obavezno poslati dopis web shopovima [...]...[...]... (ovi su mi pravili problema čak u [...], a sa mora su - kalkulacija je bila na granici zdravog razuma jer moj kupac sa [...] % rabata ne bi mogao proći ni bez zarade)...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 9. rujna 2013. u 8:10 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *na te shopove je već poslan dopis...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 16. rujna 2013. u 3:55 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *Moramo dogovoriti neke stvari za MPC na webu. Danas sam razgovarao s nekima i svi očekuju da mi damo signal svima kada treba korigirati cijene. Isto tako očekuju i papir kojim im omogućavamo korištenje naših autorskih sadržaja. Pošto smo danas pričali kako nećemo vjerojatno ići na direktnu suradnju sa svima, molim te da dogovorimo kako ćemo riješiti to dopuštenje. Eto toliko, ujutro možemo proći to skupa. Ja ću pripremiti još dopisa pa da pošaljemo ujutro...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 17. rujna 2013. u 21:57 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Cijene moraju korigirati što prije (sutra ćemo se još uskladiti)...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 20. rujna 2013. u 12:02 sati [...] i [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*Upravo sam razgovarao s [...] nakon što nisu ni odgovorili na dopis ni maknuli proizvode ni podigli cijene. Njihov telefonski odgovor je da su se oni uskladili sa zakonom i našim dopisom te da sadržaji na njihovima stranicama više nisu isti kao na našima...*“
- Elektronička poruka upućena od [...] ([...]) 20. rujna 2013. u 12:21 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „*...cijene su korigirane, možete provjeriti naš web shop. U koju kategoriju spadaju bojleri i kakav rabat imamo na njih?...*“
- Elektronička pošta upućena od [...] (Gorenje Zagreb) 23. rujna 2013. u 9:32 sati [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja: cit.: „[...], *trebamo odrediti politiku cijena za web shopove...Molim te javi ili da se nađemo pa dogovorimo. Svakako cijena mora biti formirana tako da kontroliramo MPC na način da ne dajemo puni rabat odmah na fakturi nego kasnije kroz odobrenja...*“

15.7. Program „Triglav Analize“

Tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Gorenja Zagreb pronađen je dokument u elektroničkom obliku pod nazivom „Uputstva za korištenje programa Triglav Analize“ od 20. rujna 2011., autora [...] (Gorenje Zagreb).

Iz sadržaja navedenih Uputa proizlazi kako je Triglav Analize program koji korisnicima omogućava analizu podataka koje su prikupili prodajni predstavnici na terenu, prilikom svih posjeta trgovina u Republici Hrvatskoj. Program je zapravo tablica u Excelovom formatu, koja podatke vuče s centralnog servera, a korisnik ih analizira. Analize su moguće usko (u

konkretnoj trgovini) ili šire (po lancu, gradu, županiji, prodajnom predstavniku ili cijeloj Republici Hrvatskoj).

Kada prodajni predstavnik dođe u trgovinu, napravi popis konkretnih modela na izlogu i njihovu cijenu (što program uspoređi s cijenom iz cjenika i izračuna odstupanje od MPC-a), prebroji ukupan broj aparata na izlogu po velikim kategorijama (npr. „pećnice“ ili „štednjaci“), ne po robnim markama, nego ukupno, i upiše broj svih aparata (Gorenje i konkurencija). Popisuju se samo aparati koji su u aktualnom cjeniku, a oni koji nisu u cjeniku, a izloženi su, samo se prebrojavaju po potkategoriji bez upisivanja oznake modela ili cijene. Svi posjeti trgovina arhivirani su na centralnom serveru i zato su moguće analize unatrag godine dana i više.

Budući da prodajni predstavnici upisuju cijenu konkretnih Gorenje modela u trgovinama, a program ima u bazi MPC po cjeniku i izračunava odstupanje u postocima, funkcija „odstupanje cijene“ omogućava analizu npr. koji modeli konkretno u nekom gradu ili lancu ili trgovini (...) imaju odstupanje cijene, koja je konkretna cijena i za koliko postotaka odstupaju od MPC-a po cjeniku.

Prema sadržaju navedenih Uputa, cit.: *„Analiza je korisna po trgovini (jel se trgovina pridržava cijena), lancu (jel se lanac pridržava cijena) i gradu (primjer: kakva je situacija u konkretnom gradu je potrebna za analizu, što utječe na poslovanje neke trgovine, za koju npr. dogovaramo asortiman). Odstupanje npr. -5 (negativan broj) znači, da je 5 % cijena ispod preporučene...“*

15.8. Trajanje i način provođenja sporazuma

Dokaz o početku trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena su Prilozi br. 1 tipskim ugovorima o kupoprodaji koji čine njihov sastavni dio, a koje je Gorenje Zagreb sklapao sa svojim kupcima za 2010. godinu, koji su u članku 6. i članku 9. sadržali odredbe o pridržavanju minimalnih maloprodajnih cijena.

Takva politika Gorenja Zagreb održala se kontinuirano kroz niz godina, što je razvidno iz dokumentacije i korespondencije prikupljene tijekom nenajavljene pretrage, koja datira iz 2011., 2012., 2013. i 2014. godine.

Međutim, budući da je važeći ZZTN, sukladno odredbi članka 79. ZZTN-a, stupio na snagu 1. listopada 2010., Agencija je taj datum uzela kao početak trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena.

Kao završetak trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena, Agencija je odredila 7. studenoga 2014., jer je posljednja poruka elektroničke pošte ograničavajućeg sadržaja pronađena s tim datumom. Navedenog datuma [...] (Gorenje Zagreb) poslao je elektroničku poštu [...] (Gorenje Zagreb), sljedećeg sadržaja, cit: *„...uvođenje novine našim dosadašnjim pristupima ili testiranje novog principa prodaje dizajn linija - dodatnim rabatom ćemo kalkulirati i niži MPC čime ćemo [...] u MPC-u izjednačiti sa [...], [...], i [...] te web shopovima za kartično plaćanje... testiranje [...] tj. s obzirom na MPC pokazati će se ima li on u svojoj strukturi prodaje kupaca koji kupuju ovu vrstu proizvoda (s obzirom na kuhinje znamo da ima) tj. kupuju li kupci tehniku u [...] ili negdje dalje (prema povratnim informacijama prodaja tehnike u [...] pada)...“*

16. Postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere te utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a

Nakon što je Vijeće na sjednici 28/2016., održanoj 23. rujna 2016., sukladno ovlastima iz članka 30. ZZTN-a, utvrdilo da je poduzetnik Gorenje Zagreb s više neovisnih poduzetnika koji prodaju proizvode marke Gorenje sklopio zabranjeni sporazum koji za cilj ima sprječavanje,

ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja u smislu članka 8. ZZTN-a, na način da je u razdoblju od 1. listopada 2010. do 7. studenoga 2014. aktivno provodio poslovnu politiku održavanja fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, što predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 9. stavka 1. točke a) Uredbe o vertikalnim sporazumima, Agencija je Gorenju Zagreb sukladno odredbi članka 52. stavka 1. ZZTN-a dostavila Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju u konkretnom predmetu i obavijestila ga o sadržaju odluke Vijeća donesene na temelju utvrđenog činjeničnog stanja.

Vezano za ograničenje prodaje Gorenje plus proizvoda putem interneta, a koje je Agencija u Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku smatrala snažnom indicijom postojanja zabrane pasivne prodaje u smislu članka 9. točke b) Uredbe o vertikalnim sporazumima, odnosno povrede članka 8. ZZTN-a, utvrđeno je kako je riječ o samo jednom dijelu asortimana Gorenja koje obuhvaća visokokvalitetne i tehnološki napredne proizvode koji se prodaju u izložbenim salonima za kuhinje ili kod specijalista za kuhinje gdje se Gorenje nudi ekskluzivno. Takve proizvode Gorenje Zagreb sam ne prodaje putem interneta pa nema niti obvezu da dopusti drugima prodaju tih proizvoda putem interneta.

Sukladno članku 52. stavku 4. točkama 6. i 7. ZZTN-a, Agencija je u Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju pozvala Gorenje Zagreb da u roku od 20 (dvadeset) dana od dana primitka Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju predloži izvođenje dodatnih dokaza i saslušanje dodatnih svjedoka ako ih ima te da u istom roku dostavi pisanu obranu.

Agencija je uz Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju Gorenju Zagreb dostavila i poziv na glavnu raspravu na kojoj je Gorenju Zagreb dana mogućnost za davanje obrane, odnosno izvođenja dokaza radi utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere te utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a.

16.1. Pisana obrana Gorenja Zagreb

Agencija je 31. listopada 2016. zaprimila pisanu obranu Gorenja Zagreb u kojoj navedeni poduzetnik predlaže Vijeću da opetovano razmotri konkretni predmet i donese zaključak kojim se postupak obustavlja.

Gorenje Zagreb u svojoj pisanoj obrani ističe sve prigovore na nenajavljenju pretragu njegovih poslovnih prostorija koji su detaljno navedeni pod točkom 9. obrazloženja ovog rješenja, uz napomenu kako su svi dokazi prikupljeni predmetnom pretragom nezakoniti odnosno protivni važećim propisima u Republici Hrvatskoj te pravu tržišnog natjecanja u Europskoj uniji.

Gorenje Zagreb navodi kako Agencija ničim nije dokazala postojanje bilo kakvih povreda ZZTN-a. Iz spisa nedvojbeno proizlazi da nikakva povreda ne samo da nije počinjena nego da nikakvi dokumenti ne ukazuju na eventualno počinjenje povrede.

Gorenje Zagreb ističe kako je predmetni postupak suprotan odlukama Europskog suda za ljudska prava, odlukama Europskog suda te načelima i principu djelovanja u takvim postupcima kako su određeni samim ZZTN-om, ali i praksom Europske komisije. Na to je Gorenje Zagreb upozoravao tijekom cijelog postupka.

Gorenje Zagreb dodaje i kako se ovakvim postupcima narušavaju ne samo temeljna prava navedenog poduzetnika kao pravne osobe, nego i pojedinačna prava svake fizičke osobe čija su računala bila predmetom obrade. Naime, na tim medijima očekivano postoje i dokumenti odnosno drugi zapisi koji su isključivo u privatnoj sferi. Također, ovdje je riječ o povredi temeljnih načela zapisanih u Ustavu Republike Hrvatske, ali i u drugim propisima u Republici Hrvatskoj, kao što su primjerice propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

U suštini, kopiranjem diskova kako je to učinila Agencija u postupku koji se tiče eventualne povrede prava tržišnog natjecanja, došlo je zbog postupka koji je vođen od strane Agencije i do toga da su bez ikakve suglasnosti, ne samo Gorenja Zagreb nego i tih pojedinaca, preneseni na medije podaci koje je Agencija jednostrano i bez odobrenja, bilo Gorenja Zagreb bilo tih pojedinaca, uzela i nakon toga samostalno obrađivala u Agenciji.

Gorenje Zagreb ističe kako je ZZTN u tom smislu jasan, pa u pogledu čuvanja odvjetničke tajne gdje se prigodom pretrage poduzetnik (ili odvjetnik - punomoćnik poduzetnika) protivi tome da Agencija kakav dokument preuzme, a po mišljenju poduzetnika (odvjetnika) takav dokument predstavlja odvjetničku tajnu, taj dokument se posebno izuzima. Ako pak Agencija inzistira na tome da koji dokument nije pokriven odvjetničkom tajnom, takav se dokument posebno zaštićuje i u izvornom obliku predaje nadležnom sudu koji onda odlučuje predstavlja li on odvjetničku tajnu. U predmetnom postupku to nije poštivano.

Prema navodu Gorenja Zagreb, Agencija je u predmetnom postupku izvorno teretila Gorenje Zagreb za možebitnu povredu takozvane zabrane pasivne prodaje kroz navodna ograničenja prodaje putem interneta. Tek nakon što je taj postupak iniciran, Agencija je u istom postupku proširila tvrdnje o navodnim povredama ZZTN-a i na takozvanu drugu povredu, a to je utvrđivanje minimalnih cijena.

Gorenje Zagreb ističe kako nikakvu povredu ZZTN-a nije počinio. Navodne povrede precizno su uređene ZZTN-om i Europskim pravom. Obje te navodne povrede trebale bi se ocjenjivati isključivo s perspektive članka 8. stavka 1. ZZTN-a. Međutim, iz Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju u postupku to ne proizlazi. Agencija se poziva na primjenu Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika. Uredba nije mjerodavna za ovaj predmet jer se Uredbom uređuju druga pitanja, a ne pitanja primjene članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

Prema mišljenju Gorenja Zagreb, navodi glede bilo kakve povrede ZZTN-a nisu temeljeni na važećim propisima, niti su dokazani, bez obzira na odluku Vijeća da se postupak glede navodne povrede u sferi internetske prodaje obustavlja. Naime, predmetni je postupak jedinstveni upravni postupak tako da se nezakonitost pretraga proteže i na pitanja glede takozvanog ograničenja internetske prodaje.

Iako je postupak iniciran samo zbog takozvanog ograničenja internetske prodaje, u postupku nenajavljene pretrage, s obzirom na način na koji je izveden taj postupak, moglo se pribaviti kakve druge materijale koji se tiču same internetske prodaje. Zbog toga bi za slučaj da Gorenje Zagreb podigne tužbu protiv konačne odluke Agencije sud zasigurno proglasio cijeli postupak nezakonitim, a to bi obuhvatilo ne samo takozvanu povredu nametanja minimalnih cijena nego i navodnu povredu zabrane ograničenja internetske prodaje.

U obrazloženju rješenja Visokog upravnog suda RH od 20. studenoga 2014. nedvojbeno stoji da će se pretraga provesti samo na okolnost navodne povrede ZZTN-a - određivanja minimalnih cijena. No, postupak nenajavljene pretrage vodi se u fazi kada je već davno iniciran postupak za drugu navodnu povredu, a to je takozvana zabrana ili ograničenje internetske prodaje. Teret dokaza je na Agenciji.

Gorenje Zagreb ističe kako cit. „Agencija navodi da se ovdje primjenjuje Uredba o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika (Narodne novine, broj 79/09; dalje: Uredba)“ te da je cit.: „iz samog teksta Uredbe razvidno da se u ovom postupku Uredba ne primjenjuje“.

Gorenje Zagreb napominje kako Agencija navodi da je samim Ugovorima već određeno da Gorenje Zagreb nameće svojim kupcima pridržavanje kakvih minimalnih cijena pa dakle da je

povreda očita i bez provođenja nenajavljene pretrage. Gorenje Zagreb smatra da takav navod Agencije ne odgovara činjeničnom stanju.

Naime članak 6. Ugovora na koji se Agencija poziva sadrži odredbu: "Kupac potpisivanjem Godišnjeg ugovora jamči da će u lancu daljnje prodaje do maloprodaje poštivati PREPORUČENE (napomena: istaknuto po punomoćnicima) minimalne maloprodajne cijene".

Gorenje Zagreb smatra kako je ovdje riječ o preporučenim cijenama a ne minimalnim cijenama. Drugim riječima, Gorenje Zagreb sugerira takve cijene i to nije suprotno ZZTN-u. Takav uglavak dopušten je ne samo po hrvatskom pravu nego i po pravu Europske unije.

Gorenje Zagreb pretpostavlja kako je upravo i iz ovog razloga Agencija tražila i sudsku odluku kojom se dopušta Agenciji izvršiti nenajavljenju pretragu.

Prema navodu Gorenja Zagreb, u predmetnom postupku učinjene su takve povrede postupka uslijed kojih je cijeli dokazni postupak zasnovan na dokumentima koji su prikupljeni tijekom nenajavljene pretrage, a ne u fazi postupka koja je prethodila pretrazi.

Gorenje Zagreb ističe kako je uvijek i u cijelosti udovoljavao zahtjevima Agencije te u potpunosti surađivao s Agencijom (pa i tijekom same pretrage). Gorenje Zagreb napominje da suradnja s Agencijom ni u kojem slučaju ne pretpostavlja bilo kakvo priznanje njegove odgovornosti, već pokazuje da je Gorenje Zagreb uvijek poštivao svoje zakonske obveze.

Gorenje Zagreb ističe kako je Agencija u točki 9. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju samo navela primjedbe Gorenja Zagreb na Zapisnik o provođenju nenajavljene pretrage njegovih poslovnih prostorija, bez da se o istima očitovala.

Prema navodu Gorenja Zagreb, Agencija nije prihvatila prijedloge mjera predloženih od strane navedenog poduzetnika u podnesku od 30. travnja 2014. iako je to po mišljenju Gorenja Zagreb bilo moguće, ne samo zbog toga što je udovoljeno uvjetima predviđenim ZZTN-om nego i u kontekstu ujednačavanja prakse. Naime, Agencija je u 2016. godini glede navodne prakse minimalnih prodajnih cijena riješila drugi predmet prihvaćanjem mjera predloženih od strane poduzetnika.

Ne dovodeći u pitanje ranije u postupku iznesene tvrdnje i argumente kako Gorenje Zagreb opisanim postupcima nije povrijedio ZZTN i ostale relevantne propise, Gorenje Zagreb u svojoj pisanoj obrani, opreza radi, iznosi niz olakotnih okolnosti koje govore u prilog Gorenja Zagreb.

Naime, iz činjenice da poduzetnici nikada nisu pregovarali o zabranjenim odredbama nedvojbeno je razvidno da ne postoji i nije postojala namjera Gorenja Zagreb da počini navodnu povredu nametanja minimalnih prodajnih cijena. Gorenje Zagreb nije imao ni svijest ni namjeru u odnosu na navodnu povredu te su poduzetnici uvijek potpuno samostalno određivali cijene proizvoda Gorenja Zagreb u svojim prodajnim objektima.

Gorenje Zagreb ističe kako je važno napomenuti da se sporazumi između Gorenja Zagreb i poduzetnika nisu nikada primjenjivali. Također, Gorenje Zagreb je opreza radi prekinuo postupanje s poduzetnicima, pri čemu treba uzeti u obzir kratko trajanje predmetnog postupanja, kao i značajan protok vremena (gotovo tri godine) od prestanka postupanja.

Gorenje Zagreb dodaje i kako je učinio znatan iskorak u poboljšanju svojih poslovnih politika ukupno s perspektive prava tržišnog natjecanja i to prije dostavljanja Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku od 22. prosinca 2015.

Tako je Gorenje Zagreb nakon pokretanja predmetnog postupka, a prije dostavljanja Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku od 22. prosinca 2015., odmah pristupio

pregledu ugovora s trećima (poduzetnicima, ugovornim partnerima) te je sve ugovore u prodajnom lancu standardizirao kako bi se omogućila bolja interna kontrola. Pored toga, Gorenje Zagreb navodi kako je usvojio opsežan „*Competition Compliance Program*“ i to na razini Gorenje grupe.

Gorenje Zagreb napominje kako je u potpunosti surađivao s Agencijom tijekom cijelog postupka te kako nije prethodno kažnjavan za povredu odredbi ZZTN-a, niti su istom poduzetniku utvrđene druge povrede tržišnog natjecanja tijekom predmetnog postupka. Samo provođenje predmetnog postupka dovoljna je opomena Gorenju Zagreb za provođenje bolje kontrole poslovanja.

Zaključno, Gorenje Zagreb ističe kako nije povrijedio odredbe ZZTN-a te da je više puta predlagao Agenciji riješiti ovaj predmet na način da se Gorenje Zagreb obveže preuzeti u pisanom obliku za Agenciju prihvatljive mjere na temelju članka 49. ZZTN-a.

Gorenje Zagreb napominje kako je u konkretnom slučaju riječ o bitnim povredama postupka te ograničenjima i povredi temeljnih prava Gorenja Zagreb zaštićenim hrvatskim i međunarodnim pravom. U svakom slučaju, prema mišljenju Gorenja Zagreb, Agencija nikakvu daljnju odluku ne može temeljiti na dokazima ili dokumentaciji koji su nezakonito pribavljeni.

Slijedom navedenog, Gorenje Zagreb predlaže Vijeću donošenje zaključka kojim se predmetni postupak obustavlja.

16.2. Glavna rasprava

Kako bi se Gorenju Zagreb dala mogućnost za davanje obrane te u svrhu izvođenja dokaza radi utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, kao i utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a, Agencija je podneskom od 7. studenoga 2016. pozvala Gorenje Zagreb da 22. studenoga 2016. prisustvuje glavnoj raspravi u predmetnom postupku, nakon što je odobrila zahtjev Gorenja Zagreb od 4. studenoga 2016. da se odgodi glavna rasprava prvotno zakazana za 10. studenoga 2016.

U pozivu na glavnu raspravu Agencija je zatražila od Gorenja Zagreb da na glavnoj raspravi dostavi podatke o prihodu Gorenja Zagreb ostvarenom od prodaje proizvoda bijele tehnike marke Gorenje na području Republike Hrvatske u 2013. i 2014. godini, iskazano zasebno za svaku godinu, podatke o prihodu Gorenja Zagreb ostvarenom od prodaje proizvoda malih kućanskih aparata marke Gorenje na području Republike Hrvatske u 2013. i 2014. godini, iskazano zasebno za svaku godinu te financijska izvješća za 2015. godinu (bilanca, izvještaj o dobiti ili gubitku, izvješće o novčanim tijekovima, bilješke uz financijska izvješća), kao i druga izvješća iz kojih je vidljivo financijsko stanje Gorenja Zagreb.

Agencija je 22. studenoga 2016. godine održala glavnu raspravu na kojoj je saslušan Gorenje Zagreb kao stranka u predmetnom postupku.

Gorenje Zagreb navodi kako je njegov podnesak od 28. listopada 2016., a koji je Agencija zaprimila 31. listopada 2016. i koji sadrži pisanu obranu Gorenja Zagreb koja je detaljnije navedena pod točkom 16.1. obrazloženja ovoga rješenja, važan za predmetni postupak i Gorenje Zagreb. Naime, u navedenom podnesku Gorenje Zagreb zatražio je da Vijeće još jednom razmotri predmet zbog niza razloga koji su u istom podnesku iskazani.

Pored navedenog, Gorenje Zagreb ističe kako je istim podneskom udovoljeno zahtjevu Agencije i glede olakotnih okolnosti za slučaj da Agencija i dalje misli u predmetu donijeti odluku kojom se Gorenju Zagreb kakva kazna, makar i simbolična, želi izreći. Pritom, Gorenje Zagreb napominje da su olakotne okolnosti u podnesku naznačene opreza radi.

Gorenje Zagreb predao je u spis predmeta podnesak od 22. studenoga 2016. kojim su Agenciji dostavljeni dokumenti pod nazivom „Financijski izvještaji za godinu završenu na dan 31. prosinca 2015. zajedno s izvještajem neovisnog revizora“, „Bilješke uz temeljna financijska izvješća Gorenja Zagreb za razdoblje od prvog do dvanaestog mjeseca 2015. godine“, „Bilanca Gorenja Zagreb za razdoblje 2014.01-2014.12 od 9. studenoga 2016. godine (8:22:54 sati) za bijelu tehniku“ te „Bilanca Gorenja Zagreb za razdoblje 2014.01-2014.12 od 9. studenoga 2016. (8:23:28 sati) za male kućanske aparate“.

Zaključno, Gorenje Zagreb navodi kako u potpunosti ostaje kod svih navoda iznijetih u podnescima tijekom postupka.

16.3. Utvrđivanje visine upravno-kaznene mjere

Po okončanju glavne rasprave iz članka 52. stavka 2. ZZTN-a, Vijeće sukladno članku 52. stavku 5. ZZTN-a odlučuje o postojanju uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere zbog povrede odredbi ZZTN-a Agencija vodi sukladno pravilima propisanim člankom 52. ZZTN-a, pri čemu primjenjuje kriterije propisane člankom 64. ZZTN-a, kao i Uredbom o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere.

Cilj upravno-kaznenih mjera, sukladno članku 60. ZZTN-a, osiguravanje je učinkovitog tržišnog natjecanja, kažnjavanje počinitelja povreda ZZTN-a, otklanjanje štetnih posljedica takvih povreda i odvraćanje drugih poduzetnika od kršenja odredaba ZZTN-a.

Prema članku 64. stavku 2. ZZTN-a, pri izricanju upravno-kaznene mjere Agencija uzima u obzir sve olakotne i otegotne okolnosti kao što su težina povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede za druge poduzetnike na tržištu i potrošače. Pri tome se primjenjuje dvostupanjska metodologija izračuna upravno-kaznene mjere, na način da se utvrđuje osnovni iznos upravno-kaznene mjere za poduzetnika, a zatim se tako utvrđeni iznos smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima.

Prema članku 2. stavku 1. točki c) Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, prihod poduzetnika na osnovu kojeg se izračunava osnovni iznos upravno-kaznene mjere predstavlja vrijednost prodaje robe i/ili usluga koji je poduzetnik ostvario isključivo od obavljanja djelatnosti na mjerodavnom tržištu na kojem je Agencija utvrdila povredu ZZTN-a, i to, sukladno članku 5. stavku 2. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, tijekom posljednje poslovne godine u kojoj je poduzetnik povrijedio ZZTN, odnosno posljednje godine za koju postoje zaključena financijska izvješća.

Sukladno odredbi članka 5. stavka 4. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, poduzetnik za kojeg je utvrđeno da je povrijedio ZZTN obvezan je Agenciji dostaviti podatke o prihodu utvrđenom prema članku 2. stavku 1. točki c) iste Uredbe. Ako Agencija procijeni da su dostavljeni podaci nepotpuni ili netočni, Agencija će relevantne podatke o prihodu poduzetnika utvrditi na temelju članka 41. stavka 6. ZZTN-a, odnosno prihod poduzetnika utvrdit će na temelju djelomičnih podataka koje je pribavila i/ili na temelju bilo kakvih drugih podataka koje smatra primjerenim.

U konkretnom slučaju, izračun prihoda Gorenja Zagreb ostvarenog isključivo od obavljanja djelatnosti na mjerodavnom tržištu na kojem je utvrđena povreda ZZTN-a temelji se na podacima koje je Gorenje Zagreb dostavio Agenciji na glavnoj raspravi podneskom od 22. studenoga 2016.

Budući da je predmetni zabranjeni sporazum trajao u razdoblju od 1. listopada 2010. do 7. studenoga 2014. godine, Agencija je promatrala prihod Gorenja Zagreb ostvaren u 2014. godini, kao posljednjoj poslovnoj godini u kojoj je navedeni poduzetnik povrijedio odredbe ZZTN-a.

Na temelju dostavljenih podataka, Agencija je utvrdila kako je ukupni prihod Gorenja Zagreb ostvaren na mjerodavnom tržištu u 2014. godini iznosio [...] kuna.

Sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, Agencija osnovni iznos upravno-kaznene mjere izračunava određujući primjerenu visinu postotka od prihoda poduzetnika, pri čemu visina postotka ovisi o težini povrede ZZTN-a, te se dobiveni iznos množi s brojem godina trajanja povrede. Prema članku 4. stavku 3. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, postotak od prihoda u pravilu utvrđuje se u visini do najviše 30 posto prihoda poduzetnika.

Prilikom utvrđivanja težine povrede ZZTN-a, sukladno odredbi članka 6. stavka 2. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, Agencija u svakom pojedinačnom slučaju utvrđuje treba li postotak od prihoda biti određen u gornjem ili donjem dijelu raspona. Pri tome je Agencija obvezna uzimati niz čimbenika, kao što su primjerice, vrsta povrede ZZTN-a, tržišni udjel poduzetnika - sudionika povrede ZZTN-a, zemljopisno područje na kojem povreda ZZTN-a ima ili može imati učinak te je li povreda ZZTN-a u praksi izvršena ili je samo ostavljena otvorena mogućnost za izvršenje povrede.

Agencija je u konkretnom slučaju utvrdila kako je Gorenje Zagreb s više neovisnih poduzetnika koji prodaju proizvode marke Gorenje na teritoriju Republike Hrvatske sklopio zabranjeni sporazum kojim su u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a izravno i neizravno utvrđivane fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, na način da su navedeni poduzetnici pristali na zahtjev ili pritisak Gorenja Zagreb za provedbom njegove jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata s obzirom na cijene po kojima navedeni poduzetnici mogu prodavati ili preprodavati proizvode marke Gorenje, pa se takva poslovna politika Gorenja Zagreb primjenjivala u praksi, i to u razdoblju od 1. listopada 2010. do 1. veljače 2011. putem odredbi članaka 6. i 9. Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010. koji su činili Prilog 1. i sastavni dio tipskih ugovora koje je Gorenje Zagreb sklopio s tim poduzetnicima, a nakon toga do 7. studenoga 2014., putem elektroničke komunikacije na način da je Gorenje Zagreb aktivno nadzirao pridržavaju li se njegovi kupci u prodaji ili preprodaji proizvoda marke Gorenje fiksne ili minimalne cjenovne razine utvrđene od strane Gorenja Zagreb, te je vršio nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji su određivanjem cijena odstupali od utvrđene fiksne ili minimalne cjenovne razine, čime je ograničavao pravo kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda, što predstavlja i teško ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 9. stavka 1. točke a) Uredbe o vertikalnim sporazumima.

Dakle, pored ugovornih odredbi kojima je neposredno određivao cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, Gorenje Zagreb je kontinuirano vodio poslovnu politiku održavanja fiksne ili minimalne cjenovne razine koje se njegovi kupci moraju pridržavati, na način da je aktivno nadzirao njihove prodajne cijene i uspoređivao ih s preporučenim cijenama, kako bi utvrdio odstupali li neki kupac od navedene cjenovne razine snižavanjem svojih cijena.

Kako opisani uspostavljeni način tržišnog ponašanja ne bi bio ugrožen, Gorenje Zagreb je vršio nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji se nisu pridržavali politike cijena tj. koji su određivanjem cijena ispod razine preporučenih odstupali od fiksne ili minimalne cjenovne razine. Takav pritisak imao je za cilj ne samo kažnjavanje takvih kupaca, već i sprječavanje budućeg takvog ponašanja od strane drugih poduzetnika.

Sukladno odredbi članka 61. točki 1. ZZTN-a, sklapanje zabranjenog sporazuma ili na koji drugi način sudjelovanje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a, predstavlja tešku povredu propisa o tržišnom natjecanju.

Predmetni sporazum u zemljopisnom smislu obuhvaćao je teritorij Republike Hrvatske.

Utvrđeno trajanje predmetne povrede ZZTN-a iznosi četiri godine i jedan mjesec, što u smislu odredbe članka 4. stavka 4. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere iznosi četiri i pol godine.

Sukladno članku 61. točki 1. ZZTN-a, upravno-kaznenom mjerom u iznosu do najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća kaznit će se poduzetnik koji sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a.

Prema odredbi članka 64. stavka 1. ZZTN-a, najviši iznos upravno-kaznene mjere koja se može izreći na temelju ZZTN-a, ne može niti u kojem slučaju premašiti iznos od 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća u smislu članka 61. ZZTN-a.

17. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

17.1. Odluka Vijeća kojom je utvrđeno narušavanje tržišnog natjecanja

Na temelju provedenog postupka, Vijeće je na sjednici 39/2016., održanoj 20. prosinca 2016., sukladno ovlastima iz članka 30. ZZTN-a, utvrdilo kako je poduzetnik Gorenje Zagreb s više neovisnih poduzetnika koji prodaju proizvode marke Gorenje na teritoriju Republike Hrvatske sklopio zabranjeni sporazum kojim su u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a izravno i neizravno utvrđivane fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, na način da su navedeni poduzetnici pristali na zahtjev ili pritisak Gorenja Zagreb za provedbom njegove jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata s obzirom na cijene po kojima navedeni poduzetnici mogu prodavati ili preprodavati proizvode marke Gorenje, pa se takva poslovna politika Gorenja Zagreb primjenjivala u praksi, i to u razdoblju od 1. listopada 2010. do 1. veljače 2011. putem odredbi članaka 6. i 9. Prodajnih uvjeta za bijelu tehniku za 2010. koji su činili Prilog 1. i sastavni dio tipskih ugovora koje je Gorenje Zagreb sklopio s tim poduzetnicima, a nakon toga do 7. studenoga 2014., putem elektroničke komunikacije na način da je Gorenje Zagreb aktivno nadzirao pridržavaju li se njegovi kupci u prodaji ili preprodaji proizvoda marke Gorenje fiksne ili minimalne cjenovne razine utvrđene od strane Gorenja Zagreb, te je vršio nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji su određivanjem cijena odstupali od utvrđene fiksne ili minimalne cjenovne razine, čime je ograničavao pravo kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu proizvoda, što predstavlja i teško ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 9. stavka 1. točke a) Uredbe o vertikalnim sporazumima.

U konkretnom je slučaju utvrđeno kako je Gorenje Zagreb prema svojim kupcima uspostavio, organizirao i kontrolirao prodajnu politiku održavanja fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, pri čemu je konstantno vršio nadzor nad pridržavanjem određene razine cijena i područja djelovanja te se nije ustručavao reagirati u slučaju nepridržavanja naprijed navedenoga.

Pored ugovornih odredbi kojima je neposredno određivao cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, Gorenje Zagreb je kontinuirano vodio poslovnu politiku održavanja fiksne ili minimalne cjenovne razine koje se njegovi kupci moraju pridržavati, na

način da je aktivno nadzirao njihove prodajne cijene i uspoređivao ih s preporučenim cijenama, kako bi utvrdio odstupa li neki kupac od navedene cjenovne razine snižavanjem svojih cijena.

Kako opisani uspostavljeni način tržišnog ponašanja ne bi bio ugrožen, Gorenje Zagreb je vršio nedopušten pritisak ili poticaj na kupce koji se nisu pridržavali politike cijena tj. koji su određivanjem cijena ispod razine preporučenih odstupali od fiksne ili minimalne cjenovne razine. Takav pritisak imao je za cilj ne samo kažnjavanje takvih kupaca, već i sprječavanje budućeg takvog ponašanja od strane drugih poduzetnika.

Na opisani je način Gorenje Zagreb djelovao samoinicijativno, ali i u slučajevima kada je na poduzetnike koji prodaju po cijenama nižim od preporučenih upozoren od strane drugih kupaca.

Budući da svijest o tome da Gorenje Zagreb ili netko od konkurenata vrši nadzor nad pridržavanjem određene razine cijena i područja djelovanja te se ne ustručava reagirati u slučaju nepridržavanja naprijed navedenoga stvara pritisak na volju ostalih trgovaca da se pridržavaju onoga što im je nametnuto, Agencija nije povredu utvrđivala i protiv tih poduzetnika kao slabije ugovorne strane jer ih je Gorenje Zagreb na taj način disciplinirao da se pridržavaju onoga što im je nametnuto, a što nije moralo predstavljati njihovu pravu volju.

Gorenje Zagreb je s tim u svezi uspostavio sustav nadzora i kažnjavanja kako bi osigurao da se kupci pridržavaju fiksne ili minimalne cjenovne razine, pri čemu je kažnjavao one kupce koji ne postupaju u skladu s njegovom poslovnom politikom, prvenstveno odbijanjem daljnje isporuke svojih proizvoda, ali i provođenjem rabatne politike koja je stimulirala kupce da se pridržavaju prodajnih cijena koje je sam odredio.

Vezano za ograničenje prodaje Gorenje plus proizvoda putem interneta, a koje je Agencija u Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku smatrala snažnom indicijom postojanja zabrane pasivne prodaje u smislu članka 9. točke b) Uredbe o vertikalnim sporazumima, odnosno povrede članka 8. ZZTN-a, utvrđeno je kako je riječ o samo jednom dijelu asortimana Gorenja koje obuhvaća visokokvalitetne i tehnološki napredne proizvode koji se prodaju u izložbenim salonima za kuhinje ili kod specijalista za kuhinje gdje se Gorenje nudi ekskluzivno. Takve proizvode Gorenje Zagreb sam ne prodaje putem interneta pa nema niti obvezu da dopusti drugima prodaju tih proizvoda putem interneta. Stoga u konkretnom slučaju nije riječ o povredi članka 8. ZZTN-a.

Dokaz o početku trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena su Prilozi br. 1 tipskim ugovorima o kupoprodaji koji čine njihov sastavni dio, a koje je Gorenje Zagreb sklapao sa svojim kupcima za 2010. godinu, koji su u članku 6. i članku 9. sadržali odredbe o pridržavanju minimalnih maloprodajnih cijena.

Takva poslovna politika Gorenja Zagreb održala se kontinuirano kroz niz godina, što je razvidno iz dokumentacije i korespondencije prikupljene tijekom nenajavljene pretrage, koja datira iz 2011., 2012., 2013. i 2014. godine.

Međutim, budući da je važeći ZZTN, sukladno odredbi članka 79. ZZTN-a, stupio na snagu 1. listopada 2010., Agencija je taj datum uzela kao početak trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena.

Kao završetak trajanja predmetnog sporazuma u odnosu na primjenu fiksnih ili minimalnih prodajnih cijena, Agencija je odredila 7. studenoga 2014., jer je posljednja poruka elektroničke pošte ograničavajućeg sadržaja pronađena s tim datumom.

Sukladno članku 8. stavku 4. ZZTN-a, sporazumi kojima se narušava tržišno natjecanje iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a, a ne mogu se skupno izuzeti u smislu članka 10. ZZTN-a, *ex lege* su ništetni.

Uvjeti za skupno izuzeće sporazuma pobliže su utvrđeni uredbama Vlade Republike Hrvatske o skupnom izuzeću određenih vrsta sporazuma iz članka 10. ZZTN-a. U konkretnom slučaju riječ je o primjeni Uredbe o vertikalnim sporazumima.

Ako određeni sporazum sadržava neko od teških ograničenja tržišnog natjecanja iz članka 9. stavka 1. Uredbe o vertikalnim sporazumima, za taj se sporazum predmnijeva kako je obuhvaćen člankom 8. stavkom 1. ZZTN-a, te se ujedno pretpostavlja kako nije vjerojatno da će takav sporazum ispuniti uvjete iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a.

Sukladno članku 8. stavku 5. ZZTN-a, teret dokaza o postojanju uvjeta iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a snose poduzetnici sudionici sporazuma. U predmetnom postupku, Agencija nije zaprimila dokaze o postojanju uvjeta iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a koji moraju biti ispunjeni da bi predmetni sporazum bio izuzet od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

U konkretnom slučaju ispitana je i moguća primjena Uredbe o sporazumima male vrijednosti (Narodne novine, broj: 9/11; dalje: Uredba o sporazumima male vrijednosti). Naime, sukladno članku 1. stavku 2. Uredbe o sporazumima male vrijednosti, na sporazume male vrijednosti koji zadovoljavaju uvjete iz te uredbe ne primjenjuju se odredbe o zabranjenim sporazumima iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

Međutim, člankom 6. stavkom 1. Uredbe o sporazumima male vrijednosti propisano je kako se sporazumi, koji unatoč neznatnom tržišnom udjelu sudionika sporazuma i njihovih povezanih poduzetnika sadrže odredbe koje se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, ne smatraju sporazumima male vrijednosti.

Članak 8. iste Uredbe kao teška ograničenja tržišnog natjecanja, u sporazumima male vrijednosti sklopljenim između poduzetnika koji nisu stvarni ili potencijalni konkurenti, navodi ona ograničenja koja izravno ili neizravno, samostalno ili zajedno s ostalim čimbenicima pod kontrolom ugovornih strana, imaju cilj utvrđivanje cijena kod prodaje proizvoda trećim stranama. Kako je u konkretnom slučaju upravo o takvim ograničenjima riječ, ne mogu se primijeniti niti odredbe Uredbe o sporazumima male vrijednosti.

17.2. Odluka Vijeća kojom je utvrđeno postojanje uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb i njezina visina

Na temelju odluke Vijeća kojom je utvrđeno da je Gorenje Zagreb s više neovisnih poduzetnika koji prodaju proizvode marke Gorenje na teritoriju Republike Hrvatske sklopio zabranjeni sporazum kojim su u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a izravno i neizravno utvrđivane fiksne ili minimalne prodajne cijene bijele tehnike i malih kućanskih aparata marke Gorenje, na način da su navedeni poduzetnici pristali na zahtjev ili pritisak Gorenja Zagreb za provedbom njegove jednostrane poslovne politike koja je imala za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu distribucije proizvoda bijele tehnike i malih kućanskih aparata s obzirom na cijene po kojima navedeni poduzetnici mogu prodavati ili preprodavati proizvode marke Gorenje, pa se takva poslovna politika Gorenja Zagreb primjenjivala u praksi, i to u razdoblju od 1. listopada 2010. do 7. studenoga 2014., nakon provedenog posebnog postupka utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere Vijeće je na sjednici 39/2016., održanoj 20. prosinca 2016., utvrdilo postojanje uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb, njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Sukladno članku 61. točki 1. ZZTN-a, upravno-kaznenom mjerom u iznosu do najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća kaznit će se poduzetnik koji sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a.

U cilju primjerenog utvrđivanja osnovnog iznosa upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb, Vijeće je uzelo u obzir odredbu članka 61. točke 1. ZZTN-a prema kojoj sklapanje zabranjenog sporazuma ili na koji drugi način sudjelovanje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a, predstavlja tešku povredu propisa o tržišnom natjecanju.

Vijeće je prilikom donošenja odluke o visini upravno-kaznene mjere uzelo u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u postupku utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, koje su detaljno obrazložene pod točkom 16.3. obrazloženja ovog rješenja.

S obzirom na težinu i trajanje predmetne povrede ZZTN-a, Vijeće je utvrdilo iznos od [...] kuna kao osnovni iznos upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb.

Osnovni iznos upravno-kaznene mjere Vijeće u smislu članka 64. ZZTN-a može smanjiti ili povećati ako utvrdi postojanje olakotnih i/ili otegotnih okolnosti.

Kao olakotne okolnosti, Vijeće je uzelo u obzir suradnju Gorenja Zagreb s Agencijom tijekom predmetnog postupka te činjenicu da isti poduzetnik nije ranije kažnjavan zbog povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Vijeće nije utvrdilo postojanje otegotnih okolnosti na strani Gorenja Zagreb.

Slijedom navedenog, primjenom svih kriterija koje je Agencija dužna uzeti u obzir u postupku utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere i pri izricanju upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb zbog teške povrede propisa o tržišnom natjecanju u smislu članka 61. točke 1. ZZTN-a, Vijeće je donijelo odluku o izricanju upravno-kaznene mjere Gorenju Zagreb u iznosu od 1.577.000,00 kuna.

Vijeće smatra da će se izricanjem upravno-kaznene mjere u navedenom iznosu postići propisani cilj upravno-kaznene mjere u smislu primjerenog kažnjavanja Gorenja Zagreb zbog teške povrede ZZTN-a te odvratanja drugih poduzetnika od kršenja odredbi istog Zakona.

Budući da je ukupni prihod Gorenja Zagreb u 2015. iznosio [...] kuna, konačni iznos upravno-kaznene mjere izrečene Gorenju Zagreb, u smislu odredbe članka 64. stavka 1. ZZTN-a, ne prelazi zakonski maksimum upravno-kaznene mjere, odnosno 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je Gorenje Zagreb ostvario u 2015. kao posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća u smislu članka 61. ZZTN-a.

Stoga je Agencija, na temelju odluke Vijeća, odlučila kao u točki III. izreke predmetnog rješenja.

18. Rok i način izvršenja upravno-kaznene mjere

Sukladno odredbi članka 70. stavka 2. ZZTN-a, upravno-kaznena mjera uplaćuje se po izvršnosti rješenja ukoliko nije uložena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja Agencije do dana plaćanja.

Izrečeni iznos uplaćuje se u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-(OIB uplatitelja).

Nakon izvršene uplate, Gorenje Zagreb dužan je uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati upravno-kaznene mjere, dostaviti Agenciji žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti ovog rješenja, s pozivom na broj klase: UP/I 034-03/13-01/035.

Stoga je Agencija, na temelju odluke Vijeća, odlučila kao u točki IV. izreke predmetnog rješenja.

19. Objava rješenja u Narodnim novinama i na internetskoj stranici Agencije

Sukladno odredbi članka 59. stavka 2. ZZTN-a, a u svezi s člankom 58. stavkom 1. točkom 1. ZZTN-a, ovo rješenje bit će objavljeno u Narodnim novinama, dok će se na temelju članka 59. stavka 3. ZZTN-a tekst rješenja objaviti i na internetskoj stranici Agencije.

Stoga je Agencija, na temelju odluke Vijeća, odlučila kao u točki V. izreke predmetnog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 (trideset) dana, računajući od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se postoci i podaci u rasponu.